

እንዲያውም የመጀመሪያውን ረቂቅ እስጥህና በእርማቱ ትረዳኛለህ!” ንግግራቸው ጥያቄ ሳይሆን ግብዣ ይመስላል።

“አብሽር!” ነበር መልሱ።

ማስታወሻ

1. J. Dudley Woodberry, “The Middle East: Crescent, Cross, and Plowshare”. *Theology, News and Notes* (Pasadena, California: Fuller Theological Seminary, March 1992), 19.
2. Colin Chapman, *Cross and Crescent: Responding to the Challenge of Islam* (Downers Grove, Illinois: IVP Books, 2007), 245.
3. ዝኒ ከማሁ፣ 25።
4. Shah Ali, with Dudley Woodberry, “South Asia: Vegetables, Fish, and Messianic Mosques”, *Theology, News and Notes* (Pasadena, California: Fuller Theological Seminary, March 1992), 12. (በርእሰ ጉዳዩ ላይ ሰፊ ነገር ለማግኘት ቀጣዩን ጽሑፍ ማንበብ በብዙ ይጠቅማል፤ J. D. Woodberry, “Contextualization Among Muslims: Reusing Common Pillars,” *The Word Among Us*, ed. Dean S Gilliland (Word Publishers, 1989), 282-312).
5. Bilquis Sheikh with Richard Schneider, *I Dared to Call Him Father: The Miraculous Story of a Muslim Woman's Encounter with God* (Life Journey, 2004), 46.
6. ሮናልድ ደን (ተርጓሚ ጳውሎስ ፈቃዱ)፤ የወዳጅ ፍላጻ (አዲስ አበባ፣ 2002 ዓ.ም) ገጽ 148።

ሥጋ ቤቶች እና ወንድማማቾች

የጌታ ልደት በሚከበርበት ዕለት ረፋድ ላይ ነው። እንቶች ገና ከእንቅልፋቸው አልነቁም (በኒቁም ከዐልጋ ለመውረድ ረዘም ያለ የሽግግር ጊዜ ይፈልጋሉ)። በዚህም ላይ ድፎው እንዲቆረስ አባቴ ከፍል ውሃ እስኪመለስ እንጠብቃለን፤ ሲመጣም እንቶች ዳቦው ሲቆረስ ማየት ያሳዝናቸዋል መሰል ቊርስ ቶሎ አላገኝም (ሲነደኝ፣ “ዳቦው ዘመዳችን ነው እንዴ?” ብዬ አጠይቃለሁ)። እናም በበዓል ከቤት ሰወጣ የማይወዱት እንቶች ሳይሰሙ ቤተ ክርስቲያን በመሄድ ሰበብ ከቤት ወጣሁ፤ እግረ መንገዴን ማኪያቶ እንደማገኝ ተስፋ እያደረግሁ። የሰፈራችን “ባቡር መንገድ” ስደርስም የፈረንጅ ስም ወደ ያዘ ካፌ እግራ እንደ መራኝ ዘው አልሁ። የካፌው በረንዳ ላይ የተገነገዘው ቁጤማ፣ ደጅ ድረስ ከሚሰማው የባህል ዘፈን ጋር ተዳምሮ ዓመት በዓል መሆኑን ለዐላፊ አግዳሚው ይለፍፋል።

ቀድመውኝ የደረሱ ሁለት ሰዎች በረንዳው ላይ ተቀምጠዋል። ሁለቱም የሰፈራ ልጆች ናቸው፤ አንዱ አርቶዶክስ ክርስቲያን ሲሆን፣ ልብሱ ላይ ነጠላ አጣፍቷል፤ የነጠላው ጥለት አረንጓዴ፣ ቤጫ፣ ቀይ ነው (ከክብ ግን የሰውም!)። መልኩ ለሴት የሚመኙት ዐይነት ቅላት ሲኖረው፣ ጠጉሩን በቅርብ እንደ ተላጩው ያስታውቃል። መነፅሩ ግማሽ እፍንጫውን ከልሱት እንኳ ከሲታ ፊቱ እፍንጫ በዝቶበታል። የነገረ መለኮት ተማሪ ሳይሆን አይቀርም። ሌላኛውን ሰው ደግሞ ዐልፎ ዐልፎ ቤተ ክርስቲያናችን አየዋለሁ። ደብዛዛ ካኪ ሱሪ ላይ ኮት ደርቧል፤ በለበሰው ኮት ኪስ ውስጥ መጽሐፍ አለ። ጫማው ግን አልተጠረገም። ጠጉሩ መኻል ግምባሩ ድረስ ነው፤ ሆኖም የጠጉሩ እግሮች ነጫጭነት ቀለም እንደሚጠቀም ያውቃል። አጠገባቸው ወዳለው ጠረጴዛ እያመራሁ የዐንገት ሰላምታ ሰጠኳቸው፤ አላዩኝም። ምን ይሆን የሚያወሩት? ጆሮዬን ሰደድኩ ...

* * *

“ዛሬ ብርሃን ልደቱም አይደል? ብርሃን ልደት ስትል እኮ ብርሃን የተወለደበት ማለት ነው!” አርቶዶክሱ ነው የሚያወራው።

“እንዴታ!” ብሎ ያኛው መለሰ፤ እጆቹን አየዘረጋ።

“ታዲያ የተወለደው ብርሃን መሆኑን ከተረዳህ እናቱ የብርሃን እናት ስትባል ለምን ይከፋሃል? ‘እመ ብርሃን’ መባሏ ለምን ይገራብጥሃል? ጌታችን በአጭር ቁመት፣ በጠባብ ደረት ሰው ሆኖ ከእርሷ የተወለደ አምላክ ከሆነ፤

እርሷ የአምላክ (የጌታ) እናት መሆኗም አይደለ? 'ድንግል ፈጣሪዋን ወለደችው፤ እርሱም እናቱን ፈጠራት፤ ከርሷም፤ እርሱ የፈጠረውን ሥጋ ተዋሐደ' እንዲል ሃይማኖተ አበው (ሃይ. አበው ዘኤቼሬም ምዕራፍ ፵፯ ክፍል 2)። ጌታችን ከልዕልና ወደ ትሕትና ሲመጣ፤ ያለ ዘርዓ ብእሲ (ያለ ሥጋዊ አባት) በግብረ መንፈስ ቅዱስ እንደ ወለደችው እያወቅህ፤ ወላዲተ አምላክ (እመ አምላክ) መባሏን ለምን ትቃወማለህ?" ጠየቀ ባለ ነጠላው።

ባለቡቱ ቀጠለ፤ "ልክ ነህ ወዳጄ፤ ድንግል ፈጣሪዋን ወልዳዋለች፤ እርሱ ግን እናቱን ፈጥሯታል። ፈጣሪዋ መገኛዋ ነው! ያለ እርሱ አልነበረችም፤ እርሱ ግን ያለ እርሷ ነበር። መረጣት እንጂ አልመረጠችውም። እርሱ ፈጣሪና አምላክ ነው፤ እርሷ አምላክ አይደለችም - ፍጡር እንጂ! ሆኖም የመስቀሉን ሥራ እንኳ ለእርሷ ለመስጠት፤ 'የተሰቀለው ሥጋ የማርያም ነው' ሲባል ሁሉ እንሰማለን። ለመሆኑ የአንተ ሥጋ የእናትህ ነው ወይስ የአንተ? አንተ ስትቆነ፤ ጠጥ አንተ ነህ ወይስ እናትህ ናቸው የሚያምማቸው? ለምሳሌ፤ ኪዳነ ምሕረት የሚለው መጠሪያ የምሕረት ኪዳን ማለት ነው፤ ታዲያ ምሕረት የተቀበልንበት ኪዳን በማን ነው የተገኘው? በኢየሱስ እንጂ በእናቱ አይደለም። ስለዚህ ለእኛ ኪዳነ ምሕረት ኢየሱስ ነው። በዚህም ላይ ..."

አላስጨረሰውም፤ "ይኸውልህ የጠየቅሁህን አይደለም ልትመልስ የሞከርከው። ድንግል ማርያም የጌታችንና የመድኃኒታችን የኢየሱስ ክርስቶስ እናት መሆኗን፤ ጌታ ኢየሱስ አምላክ መሆኑን፤ ስለዚህም ማርያም እመ (ወላዲተ) አምላክ መሆኗን ነው እየተወያየን ያለነው። የት ትሸሻለህ? የልጇን አምላክነት የተቀበልከውን ያህል የእርሷንም እናትነት ተቀበል፤ አንዱን ጥሎ አንዱን አንጠልጥሎ አይሆንም።" ሲያወራ የላይኛው ከንፈሩን ይልሳል።

"ምነው እንዲህ ውጥር አድርገህ ያዝከኝ? ችግሩ ያለው እኮ እናንተ ዘንድ ነው። ቅድስት ድንግል ማርያም ሰው አይደለችም? ሲሻችሁ፤ 'በሐሳብሽ ድንግል ነሽ' በማለት ትገልጹታላችሁ። መጽሐፍ ቅዱስ የማይናገረውን ከየት አመጣችሁት? ወደ እርሷስ መጸለይ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ነው? የወርቅ ጫማ እንደምትጫማም ትዘምራላችሁ። ምንድን ነው የምታውሩት? ልጇ በተውሶ አኸያ እየተጓዘ፤ በተውሶ ቤት አራት እየበላ፤ በተውሶ መቃብር ሲቀበር፤ ወርቅ የምትለብስና የምትጫማ እናት ናት ማርያም? ምን ዐይነት እናት እያደረጋችኋት እንደ ሆነ ገብቷችኋል? ምነው ወዳጄ! ምን ሆነሃል?" አለው እንዲቀጥል በእጁ እየጋበዘው።

"በእመቤታችን ላይ ግርታ እዚህም እዚያም ሊኖር ይችላል። ቅድም ወገኖቻህ እዚያ ማዶ ይዘውኝ ነበር፤ ሊሰብኩኝ። ሲጀምሩ 'ማርያም አታማል

ድም' ነው ያሉኝ። የድንግል ማርያምን ልጅ ኢየሱስ ክርስቶስን እንደማምን ነገርኳቸው። አልለቀቁኝም፤ ነጠላ በመልበሴ ይሁን፤ ከር በማሰፊ ወይም ጴጌንጤ ባለመሆኔ 'ማርያም አታማልድም' አሉኝ ደጋግመው፤ ከልዩነት የመጀመር አባዜ! ለመሆኑ ዓላማችሁ ሰዎች የልጇን የቅዱስ አማኑኤልን አዳኝነት እንዲያምኑ መርዳት ነው ወይስ የእርሷን እናትነት ዋጋ ማሳጣት!?" አለ ቈጣ ብሎ።

ይህኛውም የተቈጣ ይመስላል፤ "በእውነትም 'ማርያም አታማልድም' ማለት ሳይሆን፤ ጌታ ኢየሱስ አዳኝ መሆኑን ማመን ነው የሚያድነው! ታዲያ ኢየሱስ ክርስቶስ አዳኝ መሆኑን ካመንክ፤ የመስቀል ሥራው ከእግዚአብሔር ጋር ሊያስታርቅህ ሲችል ሌላ መሰላል መፈለግ ምን ይበጅሃል? ወይስ ክርስቶስ አይበቃም? ኢየሱስ ክርስቶስ ብቸኛ አዳኝ አይደለምን? ወይስ እርሱም፤ እና ቱም፤ ቅዱሳን መላእክትም፤ ጸድቃንም፤ ሰማዕታትም ተባብረው ያድናሉ? መልእክ ቅዱስ ገብርኤል ወደ ቅድስት ድንግል ማርያም ሲመጣ፤ 'አንቺም፤ ልጅሽም፤ እኔም እናድናለን' ነው እንዴ ያላት? ምነው ታዲያ ጉባኤ ኒቅያ ስለ ማርያም አዳኝነት አላወራ? ጉባኤ ኤፌሶን ስለ አማላጅነቷ ምነው አልሰበከ? ጉባኤ ቀሳስጥንጥንያ ምነው ወደ እርሷ ስለ መጸለይ ተገቢነት አልተነተነ? ጥንታዊቷ ቤተ ክርስቲያናችሁ ይህን መጤ አቋም ከየት አመጣችው? ጠይቀህ ታውቃለህ?

"ዙፋኑን ትቶ ከሰማይ የወረደልህ፤ መስቀል ላይ ዕርቃኑን የተሰቀለልህ፤ ነገም በሕያዋንና በሙታን ላይ ሊፈርድ የሚመጣው ማነው? ክርስቶስ ኢየሱስ አይደለምን? የመጽሐፍ ቅዱስ ማዕከል እርሱ ነው። የቅድስት ማርያም በድንግልና መውለድ እንኳ ኢየሱስ ክርስቶስ ያለ ሥጋዊ አባት፤ ከመንፈስ ቅዱስ መፀነሱን ማሳየት እንጂ ሌላ ትርጉም የለውም። አንተ ግን የኢየሱስን ጌትነት ከመናገር፤ የማርያምን እመቤትነት መናገር ይቀናሃል። ለእናቱ ተገቢውን ትኩረት ባለመስጠት ከወቀስክን፤ እኔም ለጌታ የመስቀል ሥራ ተገቢውን ትኩረት፤ ከብርና አምልኮ ባለመስጠት አወቅስሃለሁ። የሚያዋጣህን አንተው ዕውቅ!"

* * *

"ታዘሃል?" አለኝ አንድ አስተናጋጅ ድንገት ፊቴ ተጋርጦ። ድምፁ ከሩቅ የሚመጣ ይመስላል፤ አቤት ቁመት!

"እ?" አልኩ ከእንቅልፉ እንደ ባነነ ሰው።

"ታዘሃል?" (ማማለያ የዋጠ ይመስላል፤ ምናል ጎንበስ ቢል?)

"ልታዘዝ ወይስ ልዘዝ?" አልኩት፤ ሣቄ መጥቷል።

"እኮ እዘዘኝ"፤ ልዩነቱ አልገባውም ማለት ነው።

“ነገ ሥለ ማኪያቶ፣ ሥለ ስኳር ...” ተናገረ ሳልጨርሰ ረጅም ቁመቱን ይዞ ከፊት መሄድ ጀምሯል።

“መቁየቱ ካልቀረ!” በማለት አሰብኩና ሁሉ ከእጅ የማይጠፋውን ማስ ታወሻ ገላልጫ የሰማሁትን በፍጥነት መጻፍ ጀመርኩ።

* * *

“ለመሆኑ ከዚህ በኋላ ወዴት ነው የምትሄደው?” መነፅሩን አወለቀና ዐይኖቼን ጨመቃቸው።

“ወደ ቸርቸ” ጣቶቼን እያንቋቋ መለሰ።

“እኔም የምመጣው ከቤተሰቤያን ነው። ታዲያ ቀርሰ በልተህ፣ በና ጠጥተህ፣ አረፋፍደህ የምትሄደው ዕቁብ ነው ወይስ ዕድር? ቤተ እግዚአብሔር መሆኑ ቀረ? በማለዳ እህል በአፍህ ሳይዞር አይደል አምላክህን ፍለጋ መሄድ ያለብህ? ለ1700 ዓመታት ገደማ ይህ ሥርዐት ሥር በሰደደበትና ከሕዝቡ ጋር በተዋሐደበት አገር ባዕድ ሥርዐት መትከል ምን ይባላል? ያለውንና የነበረውን ይዛቸሁ ብትቀጥሉ ምን ነበረበት? ጌታችንም በአይሁድ ምክራብ ሰበክ እንጂ የራሱን ምክራብ አልሠራም። ችግራችሁ የአስተምህሮ ነው የባህል? እናንተ ዘንድ የመጣ ባህሉን፣ ወጉን፣ ማንነቱን መጣልና መቀየር አለበት? ለምን?” ቈጣ ያለ ይመስላል።

“የማታውቀው ታሪክ ሊኖር ይችላል። ወንጌልን የነገሩን ሚሲዮናውያን ሲመጡ የራሳቸውን ምክራብ ለማቋቋም ወስነው አልነበረም። ከቀደመ ችው (ከአባቶቻችን) ቤተ ክርስቲያን ጋር ተባብሮ ለመሥራት ተደጋጋሚ ጥያቄ አቅርበው ነበር። ግን ማን ያቅርባቸው? በቀናነት ሊቀበላቸው የፈለገም ሆነ የደፈረ አልነበረም። እንዳይሰብኩ ተገፍተው፣ ተቃውሞ ደርሶባቸውና ተቸግረው ነው ወንጌል ወዳልደረሰበት ስፍራ ሄደው ወንጌልን የሰበኩት።

“ሰዎች ሲድኑ ደግሞ ቤተ ክርስቲያን መመሥረቷ እንደማይቀር ታውቃለህ። በእርግጥ ሚሲዮናውያኑ በአዲሶቹ አብያተ ክርስቲያናት ወደ እኛ ባህል ከመምጣት ይልቅ በአንዳንድ መልኩ ዐውዳዊነትን ዘንግተው የራሳቸውን አሠራር አጉልተዋል፤ ይህም እኛን ወደ እነርሱ ወስደናል። ለወንጌል ያላቸውን ታማኝነትና ለባህል ያላቸውን የወረደ እቋም እንዳለ ተረከበናቸዋል። ጥፋቱ የእኛም ነው፤ የሰጡንን መቀበል እንጂ ‘አሜሃ’ ከማለታችን በፊት አልጠየቅንም። አሁንም ቢሆን ሳንጠይቅና ሳንጠየቅ ‘አሜሃ’ እንላለን። እናም ከበሮ (ድቤ) የአጋንንት ነው አሉን፤ ተውንላቸው። ጌታርና አኮርዲዮን ሰጡን፤ ከራርም ሆነ በገና ትዝ ሳይሉን ተቀበልን። የምንሠራው ቤተ ክርስቲያን ምን

ዐይነት ቅርጽ መያዝ እንዳለበት የነገሩን እነርሱ ናቸው። በአገራቸው በረዶ ሲያስቸግራቸው የሚሠሩትን የጣሪያ ቅርጽ እዚህ ፀሐያማ አገር መሥራት ያስተማሩ በት ቦታም አለ። በዚህም ነገሩን የቤተ ክርስቲያን ጉልላት እንዳናይ ተከለልን። ‘ለምን?’ ብለን አልጠየቅንም። እየህ እኛም ጋ፣ ‘አትመራመር ትቀሠፋለህ’ የሚል ነገር ሳይኖር አይቀርም፤ ከእናንተ የተማርነው!’ አለ በሚያሸፍ ፈገግታ።

* * *

ስልኬን መዝጋት እንደ ነበረብኝ የገባኝ ንዝረቷ ሲያስደነግጠኝ ነው። ሁሌም እንዲህ ነኝ፤ ስልኬቱ ኪሴ ውስጥ ስትፈራገጥ ልቤም በድንጋጤ ፍርግጥ ይላል። የሚደረገውን አድርጌ አረጋጋጋችኋልና ቀልቤን መለስኩ። ለእነርሱ እንጂ ለእርሷ የሚሆን ጆሮ ለጊዜው የለኝም።

* * *

“አምና ለፋሲካ ሻማ ስናበራ አደርሃ አላልከኝም?”

“ብዬሃለሁ! ቤተ ክርስቲያን ለነበርነው ሁሉ አንዳንድ ሻማ ታድሎን አብርተናል።”

“እና የእኛ ሻማ ማብራት ምን ከፋት አለው? ጧፍንስ ለምን ትኩንናላችሁ? ከነባሩ ሥርዐት ጋር ጠባቸሁ ምንድን ነው? ግእዙን ወዲያ ብላችሁ በየመድረኩ እንግሊዘኛ ትደነቅራላችሁ፤ ለአማርኛ እንግሊዘኛ ከግእዝ ይቀርባል? ልብሰ ተከህኖውን ንቃችሁ በሱፍና ክራሻት ትታነቃላችሁ። ቀሲሰን፣ ካህንን፣ መጋቢን ጥላችሁ ፓስተርን ትጠቀማላችሁ። ሴቶቻችሁ እግዚአብሔር ቤት ሲሄዱ ነጠላ ከመልበስ በጂንስ ሱሪና ታይት ይወጠራሉ። ለክርስቲያናዊ መታሰቢያ በዓላት እንኳ የአገር ባህል ብትለብሱ ምናል? ቢያንስ የሀገራችሁን ሽማግሌ ትጠቅማላችሁ!

“እኛ በጥምቀትም ሆነ በሌሎች ሃይማኖታዊ በዓላት የኢትዮጵያን ሰንደቅ ዓላማ እንደዛለን። እናንተስ? ‘አገሬ በሰማይ ነው’ በማለት ትደሰኩሩና በልባችሁ አሜሪካዊነትን ታልማላችሁ ...”

“እንዴ፣ ሰንደቅ ዓላማ የያዙት አይደሉ አሜሪካን ያጥለቀላቸዋል!” አለ ያኛው ጣልቃ ገብቶ።

“ምነው ጃል? አታቋርጠኝ!” አለ ጥያቄውን በእጁ ለማባረር የፈለገ ይመስል እጁን እያራገበ። “ኢትዮጵያ የኖረችው ለሃይማኖታቸውና ለሀገራቸው በተጋደሉና በሞቱ አባቶች ደም ነው። እናንተ ግን ሁሉን አቀለላችሁት። ለባህል፣ ለሀገር፣ ለቋንቋ ግድ ያላችሁ አትመስሉም። አርቶዶክሳውያን ንቅል ብለው

ጴጌ ሲሆኑ፤ ኢትዮጵያዊ ማንነት ይኖር ይሆን? የሚል ሥጋት አንዳንዴ ሽው ይለኛል።” ከዚያም እንዴት ሽው እንደሚለው በእጁ ለማሳየት ሞከረና ቀጠለ።

“በዚህም ላይ ኢትዮጵያንም ሆነ ክርስትናን በኢትዮጵያ ላቆዩ አባቶች ክብር አትሰጡም። ምድራችን በመካከለኛው ምሥራቅ እንደ ነበሩት የክርስትና ምንጮች በመሐመዳውያን ላለመጥለቅለቅ ምክንያቱ እናንተ ናችሁ? ኢየሩሳሌም፤ ቀሳፊ ጥንታዊ፤ አንጾኪያ፤ ግብፅ ... ዛሬ የት ናችው?”

“ለመሆኑ የመጽሐፍ ቅዱስን ቅዱስ መጽሐፍነት፤ ምስጢረ ሥላሴን፤ ነገረ ሥጋዊን ... ለየትኛው ኢትዮጵያዊ ለማስተማር ደከማችሁ? ገና ስትነግሩት አባቶች ጠብቀው ስላቆዩት ያውቀዋል። ለመሆኑ የትኛው የሥነ መለኮት ሰዎችሁ ነው ስለ ሥላሴ የነገረን? ነገረ ሥጋዊን በራሳችሁ አስተምህሮ እንኳ ስንቶቹ አገልጋዮቻችሁ ያስተነትናሉ? በመካከላችሁ ካሉት ሐዋርያ ነን እያሉ ከሚለፍፉቱ አንዳንዶቹ፤ ክርስቶስ በምድር ላይ ሰው ብቻ ነበር በማለት የሚያስተምሩ መናፍቃን አይደሉም? ለመሆኑ ፓስተር ከምትሏቸው መካከል ስንቶቹ የክርስትና መሠረት የሆነውን ነገረ ሥጋዊን ጠንቅቀው ያውቃሉ? የነገረ መለኮት ትምህርት ቤቶቻችሁስ ቢሆኑ ፈረንጅ የበላውን የሚያክኩ አይደሉም? ሌላው ቀርቶ መጠሪያ ስሞችን እንኳ ዐውዳዊ ማድረግ ችለዋል? ለፈረንጅኛ ጥላቻ ኖሮኝ አይደለም፤ ለግሪኩ፤ ለዕብራይስጡና ለላቲኑ የመጀመሪያ ስያሜ አማርኛ (ግእዝ) ይቀርባል ወይስ እንግሊዝኛ? ብትፈልግ ኢየሱስ ክርስቶስ የሚለውን አገርኛ መጠሪያ ከእንግሊዝኛው Jesus Christ ጋር በማገጸጸር ጀምር፤ ለግሪኩ የትኛው ይቀርባል?”

“ለዚህ ሁሉ እንኳን ምስጋና አታቀርቡም። ያለ መሬትና ያለ ዘር የበቀላችሁ፤ ያለ መሠረት የተገነባችሁ ይመስላችኋል። በብዙ የሊቃውንት ትንታኔ የደለበ ትምህርት እኛ ዘንድ አለ፤ ልባም ሰው እርሱን ይጠቀማል። እውን እናንተ እሳት ስታነዱ ማገድ አላቀበልንም?!” አርቶዶክሳዊው በጣም ተጭኖ ነው የሚናገረው። አሁንም አሁንም ከገፈሩን ይልባል (“ከገፈሩ እንደ እኔ ቢተልቅ ኖሮ እንዴ ለማዳረስ ስንት ዙር መላስ ይኖርበት ነበር?” የሚል ሐሳብ አመለጠኝ)።

* * *

በአርግጥም ኢትዮጵያ ውስጥ ለተካሄደው መንፈሳዊ እንቅስቃሴ አርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያንን የሚያመለካው ወንጌላውያን ክርስቲያኖች ጎልተው አልወጡም። እንዲያውም የለውጣቸውን ትክክለኛነት ለሰዎች ለማስረገጥ ይመስል ከዚያ የመጡቱ አክራሪው ሲቃወሟት ይታያሉ። ስለ በጎ አርቶዶክሳዊ አስተዋ

ጽኑ የተናገሩ ጥቂት መጻሕፍት ግን አሉ። ከእነዚህም መካከል አንዱ የመጋቢ በቀለ ወ/ኪዳን ቀዳሚ መጽሐፍ አንዱ ነው፤

... [አርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን] በበጎ ለመነሣት ምክንያቱ ሪቫይቫል በወና ሁኔታ ውስጥ (in a state of vacuum) ተከስቶ አለማወቁ ነው። ዳራ ያስፈልገዋል። ከዳራዎቹም ቀዳሚው ዳራ የቤተ ክርስቲያን በስፍራው መኖር ነው። ... ጴጌ ጠቆስጤአዊው ሪቫይቫል በኢትዮጵያ በተለኮሰ ጊዜ ከፍተኛውን ማገዶ ያበረከተችው የኢትዮጵያ አርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ናት። ... ስለ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ግንዛቤ ነበራቸው። እናቱ በድንግልና እንደ ወለደችው፤ ስለ አምላክቱና ስለ ሰውነቱ፤ ስለ ሞቱ፤ ስለ ትንሣኤውና ስለ ዳግም ምጽአቱ ያውቃሉ። ይህንን ዕውቀት የሰጠቻቸው ያደጉባት የአርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ናት።”

ማለዱ ሳንብ የነበረውን የፊሊፕ ያንሲን መጽሐፍ በሐሳቤ ገለጥኩ፤ እንዲህ ይላል፤ “ሌሎችን የክርስትና እምነት ክፍሎች ማመስገንም ተማርኩ። ስለ ጸሎት መጽሐፍ ስጽፍ ከካቶሊኮች የተማርኩት ከሌላ ከማንኛውም የእምነት ክፍል ከተማርኩት ይበልጣል። ... በተመሳሳይ ሁኔታ ምስጢራትንና አክብሮታዊ ፍርሀትን ከምሥራቅ አርቶዶክስ ተምራክለሁ። በሙዚቃ፤ በእምልኮ፤ በነገረ መለኮት ... ምስጢራትን አስተምረውኛል።”

በእኛ እብያተ ክርስቲያናት ስለ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን ደግ ነገር ሲነሣ ሰምቼ ባላውቅም፤ የካቶሊክ ምሁራን በነገረ መለኮት ትንታኔ የተለየ አስደናቂ ብቃትና ዕውቀት እንዳላቸው ግልጽ ነው። አለማግባት በሙሉ ልብ የጌታን ነገር ለማሰብ እንደሚረዳ ሐዋርያው ጳውሎስ እንደሚናገረው (1ቆሮ. 8፡32-34) አለ ማግባታቸው አግዟቸው ይሆን?

የኢትዮጵያ አርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ግን ከሌሎች የምሥራቅ አርቶዶክስ እብያተ ክርስቲያናት ጋር የማትመሳሰልባቸው በርካታ አስተምህሮዎች እንዳሏትም ዐውቃለሁ።

* * *

“እንደ ክርስቲያን እንኳ አትቈጥሩንም እኮ፤ ቤተ ክርስቲያናችንንም በቤተ ክርስቲያንነት መቀበል ይተናነቃችኋል። ስማችንን እንኳ የምትጠቅሱት ለሰብከት ማጣፈጫነት ብቻ ነው። ከእናንተ በቀር ሌላ ክርስቲያን በምድር የለም! እንደምታምኑት ባለማመናችን መናፍቃን ትሉናላችሁ። እንደ ቀዳሚ ቤተ ክርስቲያንነታችሁ በማቀፍ፤ በማበረታታትና በመምከር ፍቅርና ምሕረትን ልታሳዩን የሞከራችሁበት ጊዜ ነበር? መቼ? እኛን ማሳደድና ማሠቃየት ወንጌል መስበክ ይመስላችኋል። በእናንተ እጅ ብዙ መከራ ተቀብለናል፤ ይህንን ከየት

ኛው ሐዋርያ ነው የተማራችሁት? እናንተ አሳዳጅ፣ እኛ ተሳዳጅ መሆናችን የአደባባይ ምስጢር ነው! ወንጌል መሆኑ ነው? ሰው ስለ ወንጌል ይሞታል እንጂ ይገድላል? 'ሲወርድ ሲዋረድ የመጣ' የምትሉት ክርስቲና ይሄ ነው?

"እኛን መናፍቅ የምትሉን የትኛው የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል ላይ ተመሥርታችሁ ነው? የክርስቶስን የመስቀል ሥራ ችላ ብላችሁ በሌላ መንገድ ለመዳን መፈለጋችሁ ሳያንስ፣ ሰው የሚድነው አርቶዶክስ በመሆን ብቻ ይመስላችኋል። ከድንግል ማርያም ተወልዶ የሥጋን ባሕርይ ከእርሷ የወሰደውና በመስቀል የሞተልን ጌታ አይደል የሚያድነው? ታዲያ መቼ ነው የእናንተ ቡድን አባል በመሆን መዳን የተጀመረው? በእናንተ ቤት ከእናንተ ውጭ ሌላው የጠፋ ነው! ይህ ወንጌል ሳይሆን ወንጀል ነው። መዳን በክርስቶስ እንጂ በሃይማኖት አይደለም። እውነት ነው አስደናቂ ታሪክ አላችሁ፤ ሆኖም ታሪክን ብቻ ታቅፋችሁ የቀራችሁ ይመስላል።" አለና ጸጥ አለ። ቶሎ ቶሎ ስለሚያወራ ትንፋሽ አጥርቶ ንግግሩን እንዳቆመ አተነፋፈሉ ያሳብቃል።

ያኛው ከአፉ ተቀብሎ ቀጠለ፤ "እናንተም እኮ አሕዛብ ትሉናላችሁ፤ ማን አስራሌላዊ እንዳደረጋችሁ ባላውቅም! ሃይማኖት እንደሚያድንም መናገር ጀምራችኋል - በተግባራችሁ። ሰው አርቶዶክስ ሆኖ፣ ካቶሊክ ሆኖ ጌታ ኢየሱስን አምና አይደንም ያለው የትኛው መጽሐፍ ነው? ጴጌው የሆነ ብቻ ይድናል ያላችሁ ማነው? ጽድቅና ኩነጌ የአንድ ቡድን አባል በመሆንና ባለመሆን ነው? ሰዎች በግላቸው ከእግዚአብሔር ጋር ያላቸው ግንኙነትና ትሥሥር መታየት የለበትም?

"እኛን፣ 'በሥራ ይዳናል ይላሉ' በማለት ትነቅፋላችሁ፤ ከዚያሳ? ከሥራ የተነጠለ ምውት እምነት ማቀንቀናችሁ ሳያንስ እምነታችሁን እንደ ሥራ እየቆጠራችሁ ስትመኩ ትታያላችሁ! ጸጋው በእምነት የሚያድነው ማንም በሥራው እንዳይመክ ከሆነ (ኤፌ. 2፡8-9)፣ ታዲያ መመካትን ምን አመጣው? 'በእውነት አትድኑም፤ ጌታ ምስክር ነው አትድኑም' ስትሉን ስምተናል። የሚድነውንና የማይድነውን ማን ወሳኝ አ'ረጋችሁ? የሚያድነውን ወንጌል መንገር እንጂ ማዳን አትችሉም እኮ! ይልቅስ በመፍራትና በመንቀጥቀጥ የራሳችሁን መዳን ብትፈጽሙ ይበጃል።" አለና እንደ ማስጠንቀቅ ዐይነት ምልክት አሳየ።

"ወንጌላውያን አማኞች ለክርስቲና ብዙ መልካም ነገሮችን እምጥታችኋል፤ ከተኛንበት እንድንጎቃና በከፋይ ሸፍነን የተንተራሰነውን ቅዱስ መጽሐፍ እንድንገልጥ ምክንያት ሆኖችሁናል። ነጋድራስ ገብረ ሕይወት እንዳለው፣ 'ብዙ ቄሶች ሃይማኖታቸውን ሳያውቁ ይኖሩ ነበር፤ ጽርቴስታንቶችና ካቶሊኮች ከመጡ ወዲህ ግን ትልቁም ትንሹም የወንጌልን ቃል ዐውቆ በትርጕሙ ይከራ

ከራል። ካህናትም ባላንጣ ቢበዛባቸው ያስተምሩ ጀመር።" ወንጌል እንዲሠራ ጭም እድርጋችኋል፤ ለዚህ ብድራታችሁን ራሱ ባለቤቱ ይከፈላችሁ። ግን ደግሞ ጥፋታችሁም እየበዛ ነው። ልቅነትን አስፋፍታችኋል። ቤተ ክርስቲያንን ቈራርሳችሁና ከፋፍላችሁ የግል ሱቅ አስመስላችኋል። ሌላውን ትንቃላችሁ፤ ትኩንናላችሁ፤ ካለ እናንተ ሰው እንደሌለ በመቀጠር ትታበያላችሁ። ከእናንተ ውጭ እውነት እንደሌለ ትቈጥራላችሁ። እውነት ከእናንተ በረት ውጭ ጌታ ሌላ መንጋ የለውም? ይህንን መሪዎችህን ጠይቅልኝ።

"እኛን መቀጠሪያና ሥዕል ይዞ በመጸለይ ጉዳይ ትተቼናላችሁ፤ የእናንተ ሰዎች ግን 'የጸጋ መነጻጸፊያ' በማለት ጨርቅ እየታቀፉ ሲጸልዩ እንዳላየታልላችሁ። እኛን በጠበል ጉዳይ ትተቻላችሁ፤ ቲቢ ጀሹዋ የተጸለየበት ውሃ በጠርሙስ እያሸነ ሲቸበችብ ግን ዝም ትላላችሁ። ችግራችሁ ከስም ጋር ከሆነ፣ በኢየሱስ፣ በመድኃኔ ዓለም፣ በአማኑኤልና በሥላሴ ስም ያሉ ጠበሎችን ትቀበላላችሁ ማለት ነው? ወይስ የእርሱ የቧንቧ፣ የእኛ ደግሞ የጉድጓድ ውሃ ስለሆነ ነው? ወይስ ቲ ቢ ጀሹዋ አይወከላችሁም?

"ለመሆኑ ዕልፍ ቦታ ተዘነጣጥላችሁ ማነው የሚወከላችሁ? እያንዳንዱ እየተነሣ፣ 'ጌታ ሠራዊት አስነሣልኝ ብሎኛል' ይላል። ሲያስነሣ ያየነው ግን አራዊትን ነው፤ አንዱ የእናንተ ሰው ተናገረው ሲባል እንደ ሰማሁት።" ይህን ተናግሮ ነጠላውን አስተካከለና ከቅምጡ ሳይነሣ ተንጠራራ።

"እዚህ ጋ ነገሩ ለእኔም ግልጽ አይደለም" አለ ወንጌላዊው። "ባለራሕይ ነኝ የሚሉ ግለ ሰቦች በየጊዜው የተለያዩ ኪዮስክ አብያተ ክርስቲያናትን ሲያቋቁሙ እናያለን። ወንጌልን (ኢየሱስን) እየሰበኩ እና በአብ፣ በወልድ፣ በመንፈስ ቅዱስ ስም እያጠመቁ፣ ሰዎችን የክርስቶስ ደቀ መዛሙርት ከማድረግ የተለየ ራሕይ አለ ይሆን? ለዚያውም ደቀ መዛሙርትን ሲያፈሩ እናያቸውም። ድርጊቱ መብያ ሰበብና ራስን ማግነኛ ዘዴ ነው። ሊበሉ ያስቧትን አሞራ ...።"

* * *

ሌላ አስተናጋጅ ማኪያቶዩን ይዛ መጣች። "ነጻ ያለ ማኪያቶ አይደል ያዘዝከው?"

"ነጻ ያለ ሳይሆን ነጣ ያለ ነው ያልኩት።"

"ምን ልዩነት አለው?" በሚል አስተያየት አየችኝ።

"ነጻ ያለ ማለት ንጹሕ ማለት ነው። ሁሌም ንጹሕ አይደል የምትሰጡት። ነጣ ያለ ማለት ግን ..." ምና ከውካዋ ናት? እርሷም አስተምጣልኝ ሄዳለች።

* * *

“ድንጋዩን ዳቦ እንዲያደርግ ሲጠየቅ እምቢ ያለውን ጌታ ነው አይደል የምታምኑት? ለመብል ያላችሁ ስሜት ግን ከፍተኛ ነው፤ ዓርብ ሮብ ትበላላችሁ። ሚሲዮናውያኑም እንዲሁ ነበሩ። ለመሆኑ ዲዳካንን አንበበሃል? የሐዋርያትን አስተምህሮ የያዘ በመጀመሪያው ክፍለ ዘመን የነበረ ባለ 16 ምዕራፍ ጽሑፍ ነው። መጽሐፍ ቅዱስ ከመጠረዙ በፊት ጀምሮ ቤተ ክርስቲያን ስትጠቀምበት ቈይታለች። ጽሑፉ ዓርብ ሮብ እንድንጸም ያዛል፤ ያኔ አባቶችም ይጸሙ ነበርና። ከዛሬ ሁለት ሺህ ዓመት በፊት ገደማ የተጀመረ ጸም ነው።

“ሥራ ላይ ብትሆኑ አንኳ ከፊለ ጸም ማካሄድ ትችላላችሁ። ሥጋንና የወተት ተዋፅኦን መተው ከአጽዋማት አንደኛው ነው፤ ዳንኤል የጸመው ዐይነት (ዳን. 10፥2-3)። እናንተ ግን የጸሙ ዐይነት በእኛ ስለሚዘወተር ብቻ ትንቁታላችሁ። ከዚያም፤ ‘አምሮብናል በቤትህ’ እያላችሁ ትዘምራላችሁ። ድሮስ ዓርብ ሮብ እየበላችሁ ላያምርባችሁ ነው?

“በጸም ቀናት የኦርቶዶክሳዊ የሥራ ባልደረቦቻችሁን ስሜት ለመጠበቅ ስትሉ አንኳ አትጠነቀቁም። ‘ወንድሜ ከሚሰናከል ለዘላለም’ ሥጋ አልብላ’ ብሎ ለመፎከር ግን ማን ይቀድማችኋል? ለጌታ ብላችሁ አንድ የምትወዱትን ነገር መተው ብትችሉ ጸም እንደሚባል አታውቁም? ‘ይህ ነገር እስኪፈጸምልኝ ድረስ ዐልጋ ላይ አልተኛም’ ብላችሁ መሬት ብትተኙ ጸም አይደለም? ሻይ ትወዳለህ እንበል፤ እርሱን ለተወሰነ ጊዜ ብትተው ጸም አይባልም? ሆኖም አለ መጽማችሁ ሳያንስ ዓርብ ሮብ በሚጸም ሰው ትሳለቃላችሁ። ዓርብ ሮብ የሚጸም ሰው አይድንም? ያ ሰው የሚጸመው ወንጌል ገብቶት ይሁን አይሁን ማጣራቱ የሚበጅ ይመስለኛል።

“በእርግጥ የትኛውም መንፈሳዊ ነገር በተደጋጋሚ ሲደረግ ልማድ የሚሆንበትና መንፈሳዊ ትርጉሙን የሚያጣበት አደጋ አለ! ነገር ግን ለዚህ ብለን አንተወውም። ቤተ ክርስቲያን መሄድን፤ መብና ምፅዋት መስጠትን፤ ቋሚ የጸሎት መርሐ ግብሮችን በዚህ ምክንያት አንተዋቸውም አይደል? ታዲያ ጸም ከእነዚህ በምን ይለያል?” አለ ያንን ረጅም አፍንጫውን እየነካካ።

ባለ ኮቱ በመስማማት ጭንቅላቱን ነቀነቀና መናገር ጀመረ፤ “ለነገሩማ ጆን ዊስሊም ለተወሰነ ጊዜ ደረቅ ዳቦ ብቻ በመብላት ይጸም ነበር።⁴ አለማወቃችን እንጂ ችግሩ ጸሙ ላይ አይደለም። እናንተ የማትቀበሉት ጸም እኛም አለን፤ ለምግብ ከፍተኛ ትኩረት የምንሰጥ የሚመስላችሁ ይህንን ስለማታውቁ ነው። ቤተ ክርስቲያናችን በየጊዜው ጸም ስታውጅ አንጸማለን፤ ጥቂት የማይባሉ አብያተ ክርስቲያናትም በየሳምንቱ የጸም ጸሎት ፕሮግራም አላቸው። በተ

ላይ የጳጉሜ ወር በእኛ ዘንድ በጸም ወርነት ተቀባይነት እያገኘች ነው። በተጨማሪም እያንዳንዱ አማኝ በሚፈልገው ጉዳይ ላይ በጸም በጸሎት በአምላኩ ፊት የሚሆንባቸው ወቅቶች አሉ፤ አብያተ ክርስቲያናታችንም ይህን ያበረታታሉ” አለ በአጭሩ።

ያኛው ግን አልለቀቀውም። “ይህ መልካም ቢሆንም፤ እናንተ የእኛ የሆነውን ሁሉ የምትጠሉ ነው የሚመስለው። ሌላው ቀርቶ ሰዎቻችሁ ሰው በዐንጉቱ ክር አሥሮ ሲያዩ እንዴት እንደሚሆኑ አስተውያለሁ። ከሩን ሊበጥሱ ለት እጃቸውን ይሰድዳሉ፤ ግን ለምን? ክር ማሰር ክርስቲያንነታችንን ለመግለጽ የምንጠቀምበት እንጂ ክርስቲያን የምንሆንበት አይደለም እኮ! እስቲ ከሰሙህ ነገራቸው።”

* * *

በዐንጉቱ ጥቁር ክር ሲያዩ ሊቂጡ የሚቃጣቸውን ሰዎች አስታወሰኩ። የክርስቶስ መሆን የሥርዐት ጉዳይ ሆነ እንዴ? እነርሱ ከጥቁር ክር የተሠራ የዐንጉት ልብስ ለብሰው እያየን፤ ሌላው ጥቁር ክር ሲያሰር ያንቀጠቅጣቸዋል። አንኳን ክር አሥሮ፤ ጀለቢያም ለብሶ የክርስቶስ መሆን እንደሚቻል ማን በነገራቸው?!

* * *

“የመጀመሪያዎቹ ጥቂት መቶ ዓመታት ታሪክ የጋራ ታሪካችን ነው። ያኔ በማርያምና በሌሎች ሐዋርያት ስም የተሰየሙ አብያተ ክርስቲያናት ነበሩ። ሆኖም ዛሬ በማርያም ስም ቤተ ክርስቲያን መሰየምን ልታደርጉት ቀርቶ ልትሰሙት እንደማትፈልጉ ዐውቃለሁ። ግን ለምን?

“ለቤተ ክርስቲያን ስያሜ በተወሰኑ ቃላትና ሐረጎች ላይ ትሻማላችሁ። አንዱ የወንጌል ብርሃን ሲል፤ ሌላኛው ብርሃን ወንጌል ይላል። አንዱ የሕይወት ብርሃን፤ ሌላኛው ብርሃን ሕይወት ይላል። እነዚህ ተመሳሳይ ስያሜዎች መሆናቸው ሳይገባችሁ ቀርቶ ነው? በቅርቡም FBI የተሰኘ የቤተ ክርስቲያን ስያሜ አሰምታችሁናል፤ CIA እና KGB ለተባሉት ስምን ያህል እንጠብቅ? ምርጦቹ 7000ም ትላላችሁ፤ 144,000ውስ ለምን ተረሱ? ቈይ ግን፤ አንድ ምዕመን ሲጨመር ምርጦቹ 7001፤ ሲጉድል ደግሞ ምርጦቹ 6999 እየሆነ ስሙ ይታደሳል?

“ይልቅስ የአባቶችን ስም በስያሜነት ለምን አትጠቀሙም? በሐዋርያቱ ዮሐንስ፤ ጴጥሮስና ማቴዎስ፤ በወንጌላውያኑ ሉቃስ፤ ማርቆስ ... በአባቶች ፖሊካርጵ፤ አትናቴዎስ፤ አርጌንስ (Origen)፤ አውግስጢኖስ (Augustine) ስም ቤተ ክርስቲያናችሁን ብትሰይሙ ምናለ? ልጆቻችሁን ስለ እነዚህ ሰዎች ለማስ

ተማር ጥሩ መንገድ አይመስላችሁም? ... 'እነማን ናቸው?' ሲሏችሁ፤ ዝርዝሩን ትነግሯቸዋላችሁ! የአትናቴዎስን የሃይማኖት መግለጫ ታውቁታላችሁ፤ ለዚያ መለኮታዊ እውነት፤ ለሥላሴ አስተምህሮ ምን ያህል ዋጋ እንደ ከፈለም ሳታውቁ አትቀሩም። ታዲያ ስሙን ለምን ጠላችሁት? ያለ ሉተር ሰውም ያለ አይመስላችሁ?! ለነገሩ ሰሞኑን ኤጳፍራ የሚል ቤተ ክርስቲያን ሊከፈት መሆኑን በየስልክ እንጨቱ ከተለጠፈ ፖስተር አይቻለሁ። በፓስተሮቻችሁ ስም የተሰየሙ አብያተ ክርስቲያናትን በቅርቡ እንደምታሳዩን ግን አልጠራጠርም፤ ሰው የግል ንብረቱን በሰሙ መሰየም ይችላሉ!" አለ ሁለት አጆቹን ግራና ቀኝ ዘር ግቶ፤ ንግግሩን ግን አላቋረጠም።

"አርቶዶክሳዊ ክርስትናን የሚተቹ ሰዎቻችሁ ሲሻቸው እንደ እኛ ቄሶች ናቸው፤ ከክርስትና መሠረታዊ አስተምህሮ ውጭ በማስተማር ይዘባርቃሉ። አንዳንዶች ሁለት ክርስቶስ ያለ ይመስል፤ 'በአምላክነቱ እንዲህ አደረገ፤ በሰውነቱ ደግሞ እንዲህ አደረገ' በማለት ስለ ክርስቶስ ያስተምራሉ። ክርስቶስ በሰውነቱና በአምላክነቱ በፈረቃ ነበር የሚሠራው? ይህ እናንተ እንኳ በምትቀበሉት ጉባኤ ኬልቄዶን የተወገዘ አቋም አይደለምን? እናንተን ምን እንበላችሁ? በመሠረታዊ የክርስትና አስተምህሮ እንኳ ስሙም ያይደላችሁ ጉዶች ናችሁ! የአባቶችን መሠረት፤ የኒቅያን፤ የኤፌሶንን፤ የቀላስጥንጥንያን ውሳኔ እንኳ በሚገባ ሳያውቁ የሚዘላብዱና ነባሩን መሠረት አደባይተው ሌላ መሠረት ለማስቀመጥ የሚታትሩ ርጉማን አገልጋዮች መካከላችሁ ሞልተዋል። ሌላውን ከመንቀፋችሁ በፊት ራሳችሁን ከእነዚህ መናፍቃን አጥሩ!" ፊቱንና መላጣውን ደባብሶ ዝም አለ (የፊቱ ድንበር አብቅቶ መላጣው የሚጀምረው የት ጋ ይሆን?)።

* * *

ሣቅ ሰምቼ ዘወር ስል በረንዳው ላይ ሌሎች ሰዎችን አየሁ። መች ይሆን የመጡት? እኔም ይህን ያህል ተመስጫ ነበር ማለት ነው? ሰዎቹ የሰንት ዘመኑን ሙግት በአንድ ቀን ጨርሰው ለማደር ሳይፈልጉ አልቀረም፤ አይ ወጣት ነት! በጊዜ ሒሳቤን ዘግቼ ብሄድ ነው የሚሻለው። ሒሳብ መጠየቂያውን ወረቀት ሳይ፤ "ቴፕ ስትሰጥ ከ10 በመቶ አታሳንስ" የምትለኝ የፍቅር ጓደኛዬ ትዝ አለችኝ። የምጠየቀው ሒሳብ እስከ 10 ብር ሲሆን የዚህች ፈረንጅ መሳይ ጓደኛዬን ምክር ኩራ ብዬ እፈጽማለሁ (ያኔ ስታየኝ ደስ ይለኛል)፤ ሒሳቡ ከዚያ ሲበልጥ ግን ...

* * *

"በዋሻና በገዳም የሚኖሩትን ባሕታውያንንም አትናቁ። ችግሩ ታሪክን ያለ ማወቅ ነው። ንጉሥ ቄስጠንጢኖስ ክርስትናን ሲቀበልና ክርስትና የመንግ

ሥት ሃይማኖት ሲሆን፤ ክርስትና መበላሸት ጀመረ፤ ተበረዘ። በርካቶች ንጉሡ የመረጠውን ሃይማኖት ለመከተል ሲሉ ብቻ እውነቱ ሳይገባቸው ግር ብለው ከመቅደስ ገቡ፤ 'እንደ ንጉሡ አገልግሎት' መሆኑ ነው! ከዚያም ነገሥታት በቤተ ክርስቲያን የውስጥ ጉዳይ ጣልቃ መግባት ጀመሩ። ሕይወት ዘቀጠ፤ የሰም ክርስቲያኖች በእግዚአብሔር ቤት ሹመኛ ሆኑ።

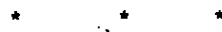
"ያኔ የክርስትናን መዓዛ ለማስጠበቅና ዓለማዊ ጳጳሳትን ለመቃወም ምናኔ ተጀመረ! ስደት በመቅረቱ ምናኔ አዲስ ሰማዕትነት ሆነ። ሐሳቡም ከዓለም ሕይወት ተለይቶ ለእግዚአብሔር በጸሎትና በአምልኮ መጠመድ ነው። ጌታስ፤ 'ያለህን ሁሉ ሸጠህ ለድኼች ስጥና ተከተለኝ' ብሎ የለ? ሐዋሪ ያው ቅዱስ ጳውሎስ ደናግላንና መበላቶች ቤተ ክርስቲያንን እንዲያገለግሉ አላዘዘምን? ሐዋርያት የዓለም ፍጻሜ እጅግ ቅርብ እንደ ሆነ ያሳስቡሱ አልነበረም? ታዲያ ዓለምን ገቆ ገዳም መግባት ምን ይገርማል? ገዳም መሠረቱ ክርስትናን ከብርዘት ለመከላከል የተደረገ ውጤታማ ጥረት ነው። የቤተ ክርስቲያን አባቶችም - እነ ቅዱስ አርጌንስ፤ እነ ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ ... መናንያን ነበሩ።" ድንገት ሁለቴ አከታታሎ አነጠሰ ("ይማርህ" ልበለው ይሆን?)።

ያኛው ግን ጊዜ አላባከነም፤ ገና ድር መናገር ጀምሯል፤ "እንዴ በየገዳማቱ ስንት ጉድ እንዳለ ሳታውቅ ቀርተህ ነው? በእርግጥ መነሻው ጥሩ ሊሆን ይችላል። ነገር ግን ሰው ከከተማ በመሸሸ ከዓለም መሸሸ ይችላል? 'ዓለምን ናቅናት' በማለት ሄደው አይደል እንዴ በልባቸው እንደ ታቀፏት ጫካ የሚገኙት? እውነቱን እንነጋገር ከተባለማ፤ ከውጭው ያልተናነሰ ነውር ነው እዚያ የሚፈጸመው፤ ያውም 'ለነፍሳችን አድረናል' በሚሉ ሰዎች።"

በአንድ ትንፋሽ ነው ንግግሩን የተወጣው። አየሩን በጎይል ሳበ፤ ጠጉሩን አከከ አከከ አደረገና አቀማመጡን ለማስተካከል ሞከረ። አስተያየቱ "በል ተናገራ!" የሚል መልእክት እያስተላለፈ ነው።

ባለተራው፤ "አስጨርሰኝ እንጂ" የሚል ይመስላል፤ "በአገራችንም የግራኝ አሕመድ ወረራ ክርስትናን ሙሉ በሙሉ ከምድራችን እንዳያጠፋ ማድረግ የተቻለው ዋሻዎችና ገዳማት በመኖራቸው ነው። ብዙ መጻሕፍትንና ንዋየ ቅድሳትን እዚያ ሸሽንን አትርፈናል። በእርግጥ ግራኝ በግፍ ከጨፈጨፋቸው ቀሳውስትና ሊቃውንት የተነሣ ቤተ ክርስቲያኖችን ያኔ ከደረሰባት ዘግናኝ ጉዳት አሁንም አላገመቸም። ከዚያ በኋላ የአገልጋዮች አጥረት ስለ ተፈጠረ ፍትሐ ነገሥት እንደሚለው፤ 'ብሉይ ኪዳንን ከዐዲስ ኪዳን አስማምቶ፤ ታሪክን ጠብቆ፤ ምስጢርን ገልጦ የሚያስተምር' ካህን ማግኘት አልተቻለም።" አለና ተረጋግቶ ማስረዳት ቀጠለ።

አንቆማለን። ጸጋውንም በክርስቶስ የመስቀል ሥራ ገልጻልናል። ድሮም ሆነ ዛሬ በአብ ፊት የሚቆምልን ጌታችንና መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። ይህንንም አባ ጊዮርጊስ በመጽሐፈ ሰዓታት ድርሰቱ 'እግዚአብሔር በተከላት በምስክር ድንኳን ለቅዱሳን የሚቆምላቸው ሊቀ ካህናት ኢየሱስ ክርስቶስ ነው' በማለት ኢየሱስ ክርስቶስ ስለ ዓለሙ ሁሉ ፍጹም መሥዋዕትን ያቀረበ ዘላለ ማዊ ሊቀ ካህን መሆኑን ተናግሯል።⁹ ቅዱስ ቄርሎስም የክርስቶስን ከአብ ጋር አስታራቂነት በሃይማኖተ አበው ላይ ይናገራል፤ 'እርሱ ለራሱ ልመናን የሚሻ መስሎ ከጥንት ጀምሮ ያገኘንን ፍዳ ከእኛ ያርቅ ዘንድ አብን ማለደው፤ እንደገና ደግሞ እንዲያስበን፤ ከእርሱም እንዳይለየን ስለ እኛ አብን ይማልደው ዘንድ ባሕርያችንን ነሥቷልና' (ሃይ. አበው ዘቄርሎስ ፪፱ ከ፱፡፴፰)። አባቶቻችንም ይህንን ያውቁና ያምኑ ነበር ማለት ነው። ሥላሴያውያን መሆናችንንም አትዘ ንጉ። አንዱ ጌታ የሁላችንም ጌታ ነው፤ ስለዚህ ወንድማማቾች ነን። የጠፋው ልጅ ወደ ቤቱ ሲመለስ እንደ ታላቅ ወንድሙ እንዳትሆኑ እናንተም አስቡበት ..."



“ወንድማማቾች ነን” ነው ያለው? እኮ የአንድ አባት ልጆች? ነጋድራስ ገብረ ሕይወት ባይከዳኝ ትውስ አለኝ።

ነጋድራስ ገብረ ሕይወት በብርቱ ታሞ ሳለ ... ሥጋ አምላክ ለመቀበል ፈልጎ ለካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን ካህናት አስታውቆ ቄርቦ ኖሮ፤ በጎላም ወደ ድሬዳዋ ከመጣ ወዲህ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ልኮ ሁለተኛ ስለ ቄረበ፤ ያስታምመው የነበረው ወዳጁ ... “ወንድሜ ሆይ ምነው ይሄን ማድረግህ?” ብሎ ቢጠይቀው “እኔ ሃይማኖቱ ኦርቶዶክስ ነው፤ ጅቡቲ የወረድኩ ጊዜ በሽታዬ ስለ በረታ ምናልባት የሞትኩ እንደ ሆነ ቄርቤ ልሙት በማለት የኦርቶዶክስም ቤተ ክርስቲያን ጅቡቲ ስላልነበረ ከካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን ቊርባን የተቀበልኩት ስለዚህ ነው። ጥቂት ተሽሎኝ ድሬዳዋ ከመጣሁም ከዚያው ከእኛው ቤተ ክርስቲያን አስመጥቼ [ሥጋ ወደሙ] ተቀበልኩ። ከማናቸውስ ብቀበል ምን የሚያስደንቅህ ነገር አለ? እኔ የምሻው ያድነኛል ብዬ [የማምንበትን] የኢየሱስ ክርስቶስን ሥጋ ብቻ ነው። ሥጋ ቤቶቹ ቢለያዩ ሥጋው ያው የክርስቶስ ነውና የምሻውን አግኝቻለሁ፤ ሌላውን ከትልቅ ነገር አልቁጥረውም” አለው ይባላል።¹⁰

በእርግጥ ነጋድራስ ገብረ ሕይወት ይህን ሲሉ ካቶሊካውያንና ኦርቶዶክሳውያን በቅዱስ ቊርባን አስተምህሮአቸው ተቀራራቢ በመሆናቸውም ጭምር እንደ ሆነ አስባለሁ። ሆኖም እኔም አንድ እሑድ ካቶሊክ ቤተ ክር

ስቲያን፤ ሌላ ጊዜ ደግሞ ወደ ግሪክና ኦርመን ኦርቶዶክስ አብያተ ክርስቲያናት ሄጄ አምልኮ ተካፍዬ ስወጣ አቤት የተሰማኝ ደስታና እርካታ! በዚህም ላይ ለቅዱስ ቊርባን ያላቸው አክብሮት በብዙ ወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት ያላየሁት ነው።

ታዲያ ልዩነታችንን የምናውቀውን ያህል አንድ ለሚያደርጉን ጉዳዮች ትኩረት የማንሰጠው ለምንድን ነው? አንድ ኮሜድያን፤ “የሰሜን አየርላንድ ሰዎችን በእግዚአብሔር መኖር እንደማላምን ነገርኳቸው። ያኔ እንዲት ሌት ከጉባኤው ተነሣችና፤ ‘እሺ፤ ግን በካቶሊኮች እግዚአብሔር ነው ወይስ በፕሮቴስታንቶች እግዚአብሔር መኖር ነው የማታምነው?’ በማለት ጠየቀች” እያለ ይቀልዳል።¹¹ የተለያዩ እግዚአብሔር ነው እንዴ ያለን? ኦርቶዶክስ፤ ካቶሊክ እና ወንጌላውያን ክርስቲያኖች ሥላሴያውያን አይደለን? ሥላሴያውያን በሙሉ አንድ አምላክ ነው ያላቸው። ሰው ለመዳን በነገር ሁሉ ወንጌላውያን ክርስቲያኖችንም ሆነ ኦርቶዶክሳውያንን መምሰል አይጠበቅበትም፤ ጌታ ኢየሱስ ለጎጢአቱ እንደ ሞተለት ቢያምን ይድናል። መራከታችን ለክርስቶስ ተቃዋሚው መንፈስ እንዴት እንደ ተመቸው እንዳይታየን ማን አዚም አደረገብን?

አንድ ወንጌላዊና አንድ ኦርቶዶክሳዊ አማኝ በመደማመጥ ይህን ሁሉ መነጋገራቸውን ብናገር ማን ያምነኛል? በሰላምና በመከባበር መወያየት ብርቅ እንደ ሆነብንስ እስከ መቼ ይቀጥላል? መናበብና ማንበብስ ለምን አቃተን? ይህንን እያሰላሰልኩ ገጾቹ ያለቁትን አነስተኛ ማስታወሻዬን አጥፌ ኪሴ ከተትኩ። ከዚያም ማኪያቶ የጠጣሁበት አፌን ተጉመጠ መጥኩና ከካፌው ወጣሁ (አንድ ያለኝ መልክ ጥርሴ ስለሆነ በጥንቃቄ ነው የምጠብቀው)። ታክሲ መያዣው ጋ ስደርስ ነጠላ የለበሱ ምዕመናንና አንድ ቁስ ታዩኝ። ጠጉራቸውን ጆል የተቀቡ ባለሙሉ ልብስ ፓስተሮችም እጅብ ብለዋል። ቁሱ ፓስተሮቹን ሳያውቁቸው አልቀሩም፤ እንዳይረክሱ የሚጠነቀቁ ይመስል ፈንጠር ብለው ይገላምጧቸዋል። ጥቂት እንደ ቁየን አንድ ታክሲ መጣና ካህኑ አጠገብ ቆመ። ካህኑ ሊገቡ ሲሉ ከጎላ የነበሩት ወጣት ፓስተሮች ተሽቆዳድመው ገቡ። (ለአገልግሎት ቸኩለው ይሆን?)

ሌላ ታክሲ ሲመጣ ቁሱን አስቀድሜ ለመከተል በማሰብ አጠገባቸው ቆምኩ (ባናግራቸው መስቀል አውጥተው እንዲያሳልሙኝ በር መክፈት ይሆን?)። “አባ፤ አይጋፉም እንዴ? አሊያኮ እዚሁ ሊውሉ ነው”፤ እንደ ምንም ደፈር ብዬ ጠየቅኳቸው። ትክ ብለው በፈገግታ አዩኝና በእርጋታ መለሱልኝ፤ “ቀሚሴ አይፈቅድልኝም!”

የተከታተልኩት ውይይትና ድርጊት ተጭኖኛል፤ ሁለቱም ወገኖች የጌታን ሥጋ የራሳቸው ብቻ ለማድረግ የሚፈልጉ፤ ሌላውን ግን የሚያከላ

ክሉ ሥጋ ቤቶችን ይመስላሉ። ሆኖም የክርስቶስ ኢየሱስን ወደ አብ መድረሻ ብቸኛ መንገድነት መጽሐፉ በግልጽ ይናገራል። ለጥቂት ደቂቃዎች ጉዳዩን ሳወጣ ሳወርድ ቁየሁና ተመልሼ ወደ ቤቴ ማዝገም ጀመርኩ። በዚህም ላይ ሐሳቦቼ ሳይበታተኑብኝ መልክ አስይገፍ እንዴት እንደምጽፍ አሳስቦኛል ...

ማስታወሻ

1. በቀለ ወ/ኪዳን፤ ሪቪየራ፤ ኢትዮጵያ እና የመጨረሻው መጨረሻ (አዲስ አበባ፤ 1994 ዓ.ም) ገጽ 63።
2. Philip Yancey, *What Good Is God? In Search of a Faith that Matters* (New York: Faith Words, 2010), 134.
3. ነጋድራስ ገብረ ሕይወት ባይከዳኝ ሥራዎች (አዲስ አበባ፤ አለዩ ፕሬስ፤ 2002 ዓ.ም) ገጽ 27።
4. Arthur Wallis, *God's Chosen Fast* (Fort Washington, PA: CLC Publication, 2007), 25.
5. Alister McGrath, *The Christian Theology Reader*, 3rd ed. (Oxford: Blackwell Publishers, 2007), 277.
6. በዚህ ርእስ ጉዳይ ሁለት ጠቃሚ መጻሕፍት አሉ። ቀሲስ ደረጀ ገ.፤ ገመና ዘፀዳ (አዲስ አበባ፤ 2003 ዓ.ም) እና ቴዎድሮስ ደመላሽ፤ ሰማንያ ለሐዱ በእግዚአብሔር ቃል ሲመዘን (አዲስ አበባ፤ 2004 ዓ.ም)። የመጀመሪያው፤ በተለምዶ “ሰማንያ ለሐዱ” ስለሚባለው መጽሐፍ ቅዱስ በመረጃ የተደገፉ አስደንጋጭ እውነታዎችን የያዘ አንቂ መጽሐፍ ነው። ይህን “መጽሐፍ ቅዱስ” ማሳተምና ማሠራጨት የእግዚአብሔርን ቃል ገጽሕና የሚበርዝ የጥፋት ተግባር ሆኖ ሳለ ይህ የቤተ ክርስቲያኒቷና የኢትዮጵያ መጽሐፍ ቅዱስ ማኅበር ድርጊት ግራ እንደሚያጋግ መጽሐፉ ያስረዳል። ሁለተኛው ደግሞ፤ ይህንኑ እውነታ በስክነ መልኩ ያስረዳል።
7. Philip Yancey, *Soul Survivor: How My Faith Survived the Church* (London: Hodder, 2003), 273.
8. ዝኒ ከማሁ፤ ገጽ 275።
9. ቀሲስ ተስፋ እንዳለ፤ ነገረ ሥጋዊ (አዲስ አበባ፤ ማኅበረ ቅዱሳን፤ 2001 ዓ.ም) ገጽ 65።
10. ራስ እምሩ ገ/ሥላሴ፤ ካየሁት ከማስታወሻው (አዲስ አበባ፤ አለዩ ፕሬስ፤ 2001 ዓ.ም) ገጽ 89-90።
11. Lee Strobel, *The Case For Faith* (Michigan: Zondervan, 2000), 155.

የሸለቆ ጩኸት

ትናንት ብዙ ተስፋ፤ ብዙ ጉጉት፤ ብዙ ናፍቆት ነበረኝ። ወይን ጠጅ እንደ ተሞላ አቁማዳ ተወጥሬ መፈንዳት ሲፈታተነኝ ነበር። ተስፋና ደስታ ምር ኩዞቼ ነበሩ። ካልተሳሳትኩ ተስፋው አረፍት ነሥቶኝ እንደ ነበር ትዝ ትዝ ይለኛል። ትናንቱ ውስጥ ነገ እየታየኝ ብርቱ እንደ ነበርኩ አስታውሳለሁ። የምሄድ በትን መንገድ ዐውቃለሁ፤ የዕለት ተዕለት እርምጃዬን በኩራት የምራመደው መጨረሻው ስለሚታየኝ ነበር። ለምን ሰው ሁሉ እንደኔ እንደማይታደልና እንደማይጠነከርም ጥያቄ ነበረኝ።

ዛሬ ግን፤ ዛሬዬ ውስጥ ትናንትን አጣሁት። ዕውን ይህ “ዛሬ” የትናንቱ ነው? ትናንቱ ውስጥ ያየሁት ዛሬ ከዛሬው ዛሬ ጋር ምኑ ይመሳሰላል? የሆነ በት መንገድ ስቼ እንጂ ይህ እንዴት ሊሆን ይችላል? የምሄድበት ይቅርና የምረግጠው መሬት ግራ የሚገባኝ ለምንድን ነው ታዲያ? እንደ ተኩነነ ሰው እያንዳንዱን እርምጃዬን እየተጠራጠርኩ እንዴት እኖራለሁ?

ምንኛ ጎስቋላና ምስኪን ሰው ነኝ! ከገባሁበት ዋሻ ማን ያወጣኛል? አገባቤ ላይ በደስታና በተስፋ ተሞልቼ እንደ ነበር አስታውሳለሁ። ታዲያ አሁን እንዴት ልውጣ? ዐውቃለሁ፤ ዋሻው መውጫ ይኖረዋል። ግን እንዴት ልወቀው? በድፍረት እንዴን መንገድ እንዳልመርጥ ፈሪ ሆኛለሁ፤ የለየልኝ በቅቧቃ። የድሮ ልበ መጥፋቴን በሚስተካከል መልኩ ልበ ሥሥ ሆኜ ራሴን አግኝቼዋለሁ። ለነገሩ ከዋሻው ብወጣስ ምንድን ነው የማገኘው? ሐሳቡ ራሱ ሲያስፈራ፤ ተስፋን እንዳልናፈቅሁት፤ ተስፋ ማድረግን ፈራሁት! ለካ ተስፋ ማድረግ አድካሚም ይሆናል። ተስፋ መቀረጥን ተስፋ የማደርግበት ቦታ ደርሼ ይሆን?

እሺ ለማን ልንገር?! ለነገሩ ማን ማን ማን ሰው አያስፈልገኝም! እዚያው ዋሻው ውስጥ ተቀምጬ ለግድግዳውና ለወለሉ አወራለሁ። ዋሻውን እየለመድኩትና እየወደድኩት መጣሁ ልበል? በዚህ ላይ ብዙ ርቁ ሄጃለሁ፤ ገና ለገና ዛሬ ፈተና ገጠመኝና እንዴት ወደ ኋላ እመለከታለሁ? ዋሻውን በሆን ዋሻነትን መርጦ አልተሠራ፤ ዕጣ ከፍሉ ሆኖ እንጂ! ታዲያ ለእርሱስ ማን አለው? ቢያንስ ትንፋሼ እንኳ ያመቀው አንጂ! ደግሞ እኮ ያለኝን ሕይወት ሁሉ ታቅፌ ነው ውስጡ የገባሁት። ያንን ትቼ መውጣት አይሆንልኝም፤ አላደርገውም፤ በጭራሽ!

ሕይወትን ግን ፈራሳት፤ መኖርን ጠረጠርኩት፤ ከፋኛ ሠጋሁ! እኔ እኔን አልሆንኩም። ምናልባት ሁሉ ሰው የሚሰበርበት ቦታ አያጣውምና እዚያ እየደረሰኩ ይሆን? ወደ ራሴ ቀራንዮ!? አዎን የራሴ ኢየሩሳሌም ከነበረኝ፤ የራሴ ጎልጎታም ግድ ነው!

እያንዳንዱ ሰው የየራሱን መስቀል መሸከም አለበትና አይቀርልኝም። ለጊዜው ጌቴሴማኒ ደርሻለሁ። መስቀሌን እንዳልተወው በፍቅር ተለውሷል፤ ታዲያ እንዴት አተወዋለሁ!? “ጌታ ሆይ ይህች ጽዋ ከእኔ አትለፍ፤ ዐቅም ስጠኝ እንጂ፤ ጸጋህ ይርዳኝ እንጂ፤ ጽዋዋን ከእኔ አትውሰዳት! ትናንት ላይ ሆኜ ለዛሬ ያየሁትን፤ ለዛሬ ያለምኩትን ብርሃን ጭላንጭሉን ብቻ አሳየኝ። መኖሩን ልወቅ፤ እባክህ! እርሱን ለአፍታም ቢሆን ማየት ከታደልኩ ዓመት እጓዛለሁ። ከዚያ ሲያቅተኝ እንደገና ማየት ይሻለኛል። ይህንን የምለው ፈቃድህ መሆኑን የተረዳሁ መስሎኝ ነው።” ግን ሣቄ ይመለስ ይሆን?

ማዕበሉን፤ “ጸጥ በል” የሚለው ትእዛዛዊ ድምፅ ናፈቀኝ። ለትንሣኤ አልጓጓሁም፤ እርሱ አይቀሬ ነው (እኔን ለመሞት ያብቃኝ እንጂ!) አሁን መሻቴ የማዕበሉ ጸጥ መሰኘት ብቻ ነው! በዋሻ ውስጥ ማዕበል? እንዴት እችለዋለሁ? ከልክ ያለፈ ነገር እየጠየቅሁ ይሆን?”

“እግዚአብሔር ሆይ፤ መድኃኒትህን እጠብቃለሁ” (ዘፍ. 49፡18)።

ስላልተመለሱ ጸሎቶቼ አመሰግንሃለሁ!

ለእርሱ የመጀመሪያው ናት፤ እርሷ ግን ከእርሱ በፊት ሌሎችን ታውቃለች። በዕድሜ 8 ዓመት ስለምትበልጠው ከዕድሜው በላይ ትልቅ ለመምሰል (እርሷ ላይ ለመድረስ) ታግሷል፤ ቤተ ሰቦቹና ጓደኞቹ ውሳኔውን እንዲቀበሉለትም ጥሯል። ከዚያም ግንኙነታቸው ወደ ጋብቻ እንዲመጣ አቅደው መነጋገር፤ መጸምና መጸለይ ቀጠሉ።

እርሱ፤ “ተጋብተን፤ ሳንወልድ እንማር” የሚል ሓሳብ ያቀርባል፤ የእርሷ አቋም ደግሞ፤ “ቅድሚያ ለልጅ” ነው (ሁለቱም 12ኛ ክፍል ጨርሰው ነው የተቀመጡት)። አንድ ጊዜ ከአሜሪካ ኤምባሲ ይዛ የመጣችውን የጉዞ ወረቀት ይዞ፤ “ከእኔና ከዚህ ወረቀት ማን ይበልጥባሻል? ‘አትሂጂ’ ብልሽ ትቀረያለሽ?” የሚል “የልጅ ጥያቄ” ጠይቋት እንደ ነበር ያስታውሳል። “እንዴ! አሜሪካ እኮ ነው!” ነበር መልሷ። የዚያን ቀን፤ “እንዴት ለአፏ እንኳን ሌላ መልስ አልሰጠችኝም?” በማለት በልቡ ነገር ያዘ።

አብረው ስለሚጸልዩ ስለ ነገ ብዙ የተስፋ ቃል እንዳላቸው ይናገራሉ። ሆኖም የ6 ዓመት ተራርቆ መኖር የራሱን ጫና ይዞ መጣ። ሁለቱም በያሉበት ልባቸው ተከፈለ። እርሱ ከዚህ በፊት ያላነሣቸው ጥያቄዎች አሁን ልቡን እየጎተቱት ይንሸራተት ጀመር። እርሱ ሳያውቅ እርሷ ጋ ይደርሱ የነበሩ አሉባልታዎችም ልቧን ይሸረሸሩት ገቡ። ስለዚህ ድንገት ደውላ ከዚህ በኋላ አብረው እንደማይቀጥሉ አሳወቀችው። ከዚያም፤ “ሚዚአችን ይሆናል” በማለት ያስተዋወቀችውን ሰው እዚያው ማግባቷን ሰማ። ያ ሁሉ ጸሎት፤ ያ ሁሉ ተስፋ፤ ያ ሁሉ እንባና እግዚአብሔርን በመጠበቅ ያለፈ 6 ዓመት ውሃ በላው (ተመልሶ አይገኝ ነገር!)። ይህ ወጣት ከዚያን ጊዜ በኋላ እንዴት ይጸልይ? ሕይወቱ ከመሠረቱ ተናጠ። ጾም የሚባል ነገርም መስማት ጠልቶ መሸሸ ጀመረ (“በሉም በረቱም” የሚለውን ጥቅስ መመሪያው አደረገ)። የጸሎት ሕይወቱ ከሥሩ ተናግቶበታልና ከስንት እንዴ ቢጸልይም፤ “በቀኝ እውለኝ፤ ሽረኛንና ምቀኛን ያዘልኝ!” ከማለት አይዘልም። “ለምን?” ብሎ የሚጠይቀው፤ “ምን ዋጋ አለው?” የሚል መልስ ያገኛል።

የማይመለሱ ጸሎቶች አሉ ማለት ነው። ጸሎት ምላሽ ስለማያገኝባቸው ምክንያቶች መጽሐፍ ቅዱስም ይነግረናል። አንዳንዶቹ ተለይተው የሚታወቁ ችግሮች ናቸውና አንድ በአንድ ልንመለከታቸው እንችላለን። ይሁን እንጂ

ከእኛ አእምሮ በላይ የሆኑ ምክንያቶችም አይጠፉም፤ በጸሎት ጉዳይ ሁላችንም ለማጀቻ ነንና!

የተሳሳቱ ጸሎቶች እና ንጢአት

አዲስ ኪዳን በቀጥታ ለጌታ ኢየሱስ የቀረቡ የሞኝ ጥያቄዎችን ይነግረናል። መሴና ኤልያስ ድንገት በደብረ ታቦር ተራራ ላይ በመገለጣቸው የተደነቀው ጴጥሮስ ለሁለቱ ነቢያትና ለኢየሱስ ዳስ ለመሥራት ጠይቆ ነበር፤ አልተሳካም። ደቀ መዛሙርቱ ያዕቆብና ዮሐንስ በምኞት ከተዋጠች እናታቸው ጋር በመሆን ጌታ ኢየሱስ በመንግሥቱ ዋነኛ ስፍራ እንዲይዝላቸው ጥያቄ አቅርበው ነበር። “የምትለምኑትን አታውቁም” በማለት ገሠጸቸው (ማቴ. 20፥20-22)። ይህን የተናገረው መልእክቱን በመሳታቸው በማዘን ሳይሆን አይቀርም። እነዚሁ በቀለኛ ወንድማማቾች ሰማርያ ላይ እሳት ለማውረድም ጠይቀዋል፤ ይህንንም ተከለከሉ እንጂ (ሉቃ. 9፥54-55)።

እነዚህን መሳይ ጸሎቶች ለራስ ጥቅም ብቻ የታሰቡና ከእግዚአብሔር ባሕርይ ጋር የሚጋጩ ናቸው። በእግዚአብሔር ነገሮች ላይ ሳይሆን፤ በእኛ ነገሮች ላይ ትኩረት ያደርጋሉ። ቅዱስ ያዕቆብ ኋላ ላይ፤ “ትለምናላችሁ ግን አትቀበሉም፤ ለራሳችሁ ሥጋዊ ደስታ በማሰብ በክፉ ምኞት ትለምናላችሁና” የሚለው ለዚህ ነው (ያዕ. 4፥3 - አ.መ.ት)።

ከንጢአታችን የተነሣ ጸሎታችን የሚከለክልበት ወቅትም ይኖራል (መዝ. 66፥17-18)። የጋብቻ ቃል ኪዳንን (በዝሙትና በፍቺ) ማፍረስ ጸሎቶቻችን በእግዚአብሔር ጆሮ እንዳይደርስ ያደርጋል (ሚል. 2፥12-16)። ሐዋርያው ጴጥሮስም ጸሎታችሁ እንዳይከለክል ሚስቶቻችሁን አክብሩ በማለት ይመክራል (1ጴጥ. 3፥7)። ይቅር ያለ ማለትም ሌላኛው ጸሎታችንን የሚከለክል ሳንካ ነው (ማር. 11፥25)። ስደተኛን መጨቁን፤ ምግብን ለተራብ መሰስ ትና መጠለያ መክልከል (ኢሳ. 1፥15)፤ ለሠራተኞች ተገቢውን ደምዝ አለመክፈልና ለተግረኞች አለማዘን (ኢሳ. 58፥3-9)፤ የጸሎት ጠሮች ናቸው። ስለዚህም ምሳሌ 21፥13 “የድኻሙን ጸሎት እንዳይሰማ ጆሮውን የሚደፍን ሰው፤ እርሱ ራሱ ይጮኻል አይሰማለትምም” ይለናል። ገጣሚው እንዳለው፤

“በሰፈሩት ቁና ...” እንዳይሆን ነገሩ፤
ይሰማህ ወንድሜ ያሳሌ ምስጢሩ፤
አቤት ባይ ሲመጣ -
ይቅር ላለማለት ጆሮህን እንዳትሰጥ፤
በርህን ስትዘጋ ጥሪው ውጪ ሲቀልጥ፤
አቤት ባይ ስትሆን ድምጥህ እንደቋረጥ።፤

ጸሎቶች ሁሉ የማይመለሱት የተሳሳቱ ስለ ሆኑ ወይም በንጢአት ምክንያት ነው ብሎ ማጠቃለል ግን አይቻልም።

ጸሎት ወዲህ፤ ተግባር ወዲያ

አንዳንዴ ጸሎታችን ምላሽ የማያገኘው ተግባራችን የጸሎታችን ተቃራኒ ስለሚሆን ነው። ለምሳሌ፤ ትምህርቱን የማያጠና ተማሪ በትምህርቱ ጥሩ ውጤት ለማምጣት የጸለየው ጸሎት ምላሽ ባያገኝ ምን ይገርማል? ለጤንነቱ የሚጸልይ ነገር ግን ስኳር፤ ጨውና ጮማ ለመቀነስ (ለመተው)፤ አትክልት ለማዘውተር፤ የሰውነት ማንልመሻ እንቅስቃሴ ለማድረግና ከብደት ለመቀነስ ዝግጁ ያልሆነ ሰው ጸሎትም ተመሳሳይ ዕጣ ሊገጥመው ይችላል (ወደ ሠላሳዎቹ ከገባሁ ጀምሮ ይህ ያሳስበኝ ጀምሯል)። ጥሩ የትዳር ሕይወት የሚሻ፤ ነገር ግን ሚስቱን ለመከባከብ፤ ለማስደነቅና ለማስደሰት ምንም ጥረት የማያደርግ፤ ከተቃራኒ ጾታ ጋር ለሚኖረው ግንኙነት ገድብ የማያበጅ ሰው፤ እንዲሁም ልጆቹ ጥሩ እንዲሆኑለት እየፈቀ ልጆቹን የማያቀርብና አብሯቸው ጊዜ የማያሳልፍ፤ በኑሮው ምሳሌ የማይሆናቸው፤ ሲያጠፉ ለመቅጣት የሚሳሳ ወይም በጭከና የሚቀጣ ሰው አንድ ናቸው፤ ድርጊታቸው የጸሎታቸው ባላንጣ ነው። ጸሎት ከድርጊት ጋር መጣጣም አለበት። በዕውቀት ለማደግ የሚጸልይ ሰውም የተለያዩ መጻሕፍትን ማንበብ፤ ዜና መከታተል (ኢቴቪን አላልኩም) እና በሐሳብ ከሚለዩት ሰዎች ጋር ውይይት ማካሄድ የማይመቸው ከሆነ በመጸለይ ባይደከም ይመረጣል።

ሰውየው እግዚአብሔር “ከጠጅ አስራት” እንዲገላግለው ይጸልያል። ጠዋት ተነሥቶ ወደ ጠጅ ቤት እያመራ፤ “እባክህን ወደዚያ ብሄድም ጠጅ ቤት እንዳልገባ ዕርዳኝ” ብሎ ጸለየ። ጠጅ ቤቱ ደርሶ እየገባ፤ “ጠጅ እንዳላዝ አግዘኝ” ሆነ ጸሎቱ። ጠጅ ቤት ገብቶ ካዘዘ በኋላ ደግሞ፤ “እንዳልጠጣ ጠብቀኝ” አደረገው ጸሎቱ፤ (መጨረሻውን እናንተው ገምቱ!)። በተለያዩ ጉዳዮች ተመሳሳይ ሁኔታ የሚያሳልፉ ሰዎችም አሉ። የጸሎትና የድርጊት ልዩነት፤

ውሃው እንዳይፈስ ጸልያለሁ
ቧንቧውን ግን ከፍቼያለሁ።፤
ውሃው እንዲፈስ ጸልያለሁ
ቧንቧውን ግን ዘግቼያለሁ።፤

እንዳለው ነው ገጣሚው።፤

ከወተት ወደ ዐጥንት

“እግዚአብሔርን ተስፋ የሚያደርጉ ግን፣ ጎይላቸውን ያድሳሉ፤ እንደ ንስር በከንፍ ይወጣሉ፤ ይርጣሉ፤ አይታከቱም፤ ይሄዳሉ፤ አይደከሙም” (ኢሳ. 40 31 - አ.መ.ት)

የክርስትና ሕይወት ከልጅነት ቢጀምርም ወደ ዐዋቂነት፣ ከወተት ወደ ዐጥንት የሚደረግ የዕድገት ጉዞ ነው። ከላይ ያነበብነው ምንባብ ላይ ያለው ቅደም ተከተል ግን የተዛነፈ ይመስላል። ከእርምጃ ወደ ሩጫ፣ ከዚያም ወደ መብረር መምጣት ሲገባው፣ ከበረራ ወደ እርምጃ የኋሊት ነው የሚመጣው።

ሆኖም ትክክለኛው የመንፈሳዊ ሕይወት ጉዞ ይኸው ነው። የልጅነት ወራት ጸሎታችን ሁሉ (ትንሹም ትልቁም) በቀላሉ መልስ የሚያገኝበት፣ በደስታ የምንጎሳፍበትና እንደ ንስር የምንበርበት ነው፤ መሬት አይነካንም። ሥጋት የለብንም። ለጥቆም ልጅነታችንን እየሻርን ወደ መሮጥ እንመጣለን፤ አሁን ግን የመታከት ሥጋት ይኖራል። ከዚያም በእግዚአብሔር ቤት እየኖርን፣ እግዚአብሔርን ወደ ማወቅ ስንመጣ ሕይወታችን እየተለወጠ መምጣቱ አይቀርም። ዕድገታችን እየጨመረ፣ ፍላጎታችን እየተቀየረ፣ ዕይታችን እየጠለቀ ይመጣል። ያኔ የምንፈልገውን ሁሉ ላንፈልግ - ብንፈልግም ላናገኝ እንችላለን፤ ከመሮጥ ወደ መራመድ አድገናል ማለት ነው (መራመድ እስክንለምድ ይዘነው የነበረውን እጁን የሰማዩ አባታችን ይሰበሰበው ይሆን?)። አሁን እንድንመራፍ እግዚአብሔርን ወደ ማወቅ ደርሰናል። ስለዚህ ስንራመድ ላለመድከም የእግዚአብሔርን ጸጋ እንጠይቃለን።

መንፈሳዊ ብስለት ይኸው ነው። የምንፈልገውን ብዙ ጊዜ አናገኝም፤ ሆኖም እግዚአብሔርን መከተልም አናቆምም። ዶ/ር አር ኢ ኦ ኋይት እንደሚናገሩት፣ “ከሚጠይቅና ከሚያገኝ እምነት የሚበልጥ በሳል እምነት አለ፤ ይኸውም የሚጠይቅና ሳያገኝ ሲቀር በትዕግሥት የሚጓዝ ነው። ... በሳል እምነት በጸሎት መልሶች አይኖርም፤ በጸሎት እንጂ።”³

በዚህ ወቅት ምናልባት የሚያቆመን ብቸኛ ነገር እንደ ቅዱስ ጴጥሮስ “ጌታ ሆይ፤ ወደ ማን እንሄዳለን?” የሚለው መሄጃ የማጣት ስሜት ሊሆን ይችላል (በዚህ ብቻ የቆምኩባቸው ቀኖቼን አስታውሳለሁ)። በእውነት ከኢየሱስ ወዴት ይኬዳል? ጸሎቴ አልተመለሰልኝም ብለው የሚተወት አምላክስ ነውን?

ከልከላ ወይስ መዘግየት?

አንዳንዴ ደግሞ ጸሎታችን የተከለከለ የሚመስለን ካሰብነው ጊዜ ስለ ዘገየብን ብቻ ነው። ስለዚህ ለምን እንደምንጸልይ ሳይገባን መጸለያችንን እንቀጥል ይሆ

ናል። ምናልባት አንድ የአገራችን ነምቱ ፖለቲከኛ እንዳሉት፣ ጎይላችንታችንን መግሪያም ሊሆን ይችላል።⁴ የምንጸልይበት ጉዳይ ባይለወጥም ጸሎታችን ቢያንስ እኛን ይለውጠናል። ማወቅ ያለብን ነገር ቢኖር የጸሎት መልስን ጨምሮ የተለያዩ የእግዚአብሔር በረከቶች በራሳቸው ፍጻሜ አለመሆናቸውን ነው።

የእግዚአብሔር በረከቶች በራሳቸው ፍጻሜዎች አይደሉም። እግዚአብሔር እኛን ወደ እርሱ ለመሳብ የሚጠቀምባቸው መንገዶች ናቸው። ... እግዚአብሔርን፣ ሊያደርግልን በሚችለው ነገር ሳይሆን በራሱ ማንነት እስከንወደው ድረስ፣ ወይም እንድንወድ እንዳለው፣ እጆቹን ሳይሆን ፊቱን እስከንፈልግ ድረስ፣ በረከቱን ያዝ ያደርገው ይሆናል። እግዚአብሔር፣ ከእርሱ ስጦታዎች ይልቅ የእርሱን ኅብረት የሚመኘውን እምነት ያከብራል።⁵

ዐቅማችን ሳይጎለብት የምናገኛቸው ነገሮች ይጎዱን ይሆናል። እግዚአብሔር ጸሎታችንን ሰምቶ የሚሰጠን ነገር ከእኛ የመቀበልና በአግባቡ የመያዝ ዐቅም ሊበልጥ ይችላል። በቅድሚያ ዐቅማችን ሊጎለብት ይገባል። ስለዚህ ጆርጅ ማትሰን እንዳለው፣ “የጠፋውን ልጅ ይመስል፣ የሚደርሰኝን ድርሻ ሁሉ በአንድ ጊዜ ማግኘት የምፈልግ ነኝ፤ ካልተሰጠኝ ደግሞ የተከለከልኩ ይመስለኛል። እናም ጌታዬ ሆይ፤ የዘገየ መልሶችህን ውበት አስተምረኝ” ብለን መጸለይ ያስፈልገናል።⁶ ጸሎት ነገሮችን ከእግዚአብሔር ዕይታ አንጻር ማየት ነው።

የጸሎት መዘግየት ሁሌም በእግዚአብሔር ላይ ጥገኛ ሆነን እንድንኖር የሚያግዝበት ሁኔታም አይጠፋም። እንደ በመጠጥ ሱስ የተቸገረ ሰው፣ የመጠጥ ጥማቱ እንዲወገድለት በየቀኑ ሲጸልይ እንደ ነበር ይናገራል። ሆኖም ሁል ጊዜም ጠዋት ከእንቅልፉ ሲነቃ መጀመሪያ የሚያስበው የለመደውን ውስኪ ነው። “አንድ ቀን ግን የመጠጥ ፍላጎቴ በየቀኑ እንድጸልይ ምክንያት እንደሆነኝ አስተዋልኩ። ድካሜ ወደ እግዚአብሔር እንድቀርብ አደረገኝ” ብሏል።⁷

ጸሎት ሁሉ ይመለሳል?

ደጋግሜ ካየኋቸው ኮሚዲ ፊልሞች አንዱ “Bruce Almighty” ነው። ብሩስ (ጄም ኬሪ) በኑሮው እጅግ ይማረራል። በሥራ በታው ደስተኛ አይደለም። መንገድ ላይ ዱርዬዎች ይተነኩሱታል። ውሻው የሳሎኑ ሰፋ ሥር ካልሆነ ሽንቱ አይመጣትለትም። ስለዚህ ሁሌም እግዚአብሔርን እንዳማረረ ነው፤ “እርሱ ቢፈልግ ኖሮ ሕይወቴን በ5 ደቂቃ ማስተካከል ይችላል” እያለ ያጉተ መትማል።

በዚህ መካከል አንድ ቀን እግዚአብሔር፤ “በል ለትንሽ ጊዜ ዓለምን አንተ አስተዳድራት” በማለት ሥልጣኑን ሰጥቶት ይሄዳል፤ ከአንዳንድ ገደቦች ጋር። ያኔ ብሩስ “ዓለምን እንዲያስተዳድር” የተሰጠውን ሥልጣን ተጠቅሞ የግል ፍላጎቱን ይፈጽማል፤ የወደደውን ሁሉ ያደርጋል። በየጊዜው የሚፈታተኑ ትን የመንገድ ላይ ወንበዴዎችና የሚያስቸግሩትን የቢሮ ሠራተኞች ልክ ያገባቸዋል። ውሻው ሽንት ቤት መቀመጫ ላይ ተቀምጦ ይጸዳዳል። እርሱ ከዚያም ዐልፎ ጋዜጣ እያነበበ መጸዳዳት ሁሉ ይጀምራል። ብሩስ ከፍቅር ጓደኛው ጋር ለፍቅር የሚመች “ሙድ” ለመፍጠር ሲል ጨረቃንና ከዋክብትን ወደ ቤቱ በረንዳ ቀረብ ያደርጋቸዋል፤ በዚህም ዳፋ ጃፓንን ማዕበልና በወጀብ ይመታታል።

ብሩስ የሰዎችን ጸሎት አንድ በአንድ እያዳመጠ ለመመለስ ሞከረ፤ አንዱን ጥያቄ ሳይመልስ እልፍ ጸሎቶች በላይ በላይ ይጨመራሉ። በመልክ በመልኩ እየተሰደሩ በማግደር እንዲቀርቡለት አደረገ፤ ብዛቱን የሚቋቋመው አልሆነም። ስለዚህ የሁሉም ጸሎት እንዲመለስ በጥቅሉ በእሺታ ፈቀደ (ከ“select all” በኋላ “ok”ን ጠቅ አደረገ)። ያኔ ወንዶች ቁመታቸው ረዘመ፤ ሴቶች ጡታቸውና ሌላ ነገራቸው መጠኑ በተመኙት መልኩ ተሰተካከለ። ሎተሪ እንዲያሸንፉ ይጸልዩ የነበሩ 400,000 ሰዎች ሁሉ አንዱን ዕጣ ስላሸነፉ የሎተሪ ድርጅቱ ካዘና ባዶ ሆነ።

ለመሆኑ በዚህች ምድር ሳለን ጸሎታችን ሁሉ ይመለሳል? ጸሎት ሁሉ መልስ የሚያገኝበት ዓለምን ምን ይመስላል? አላውቅም (መነፅር ለማድረግ የማልገደድበት እንደሚሆን ግን ተስፋ አደርጋለሁ!)። ጸሎታችን ሁሉ ተመልሶና የምንፈልገውን ሁሉ አግኝተን ብንኖር፤ ሕይወት ምን ትመስል ይሆን? ጣዕም ይኖራታልን? ዛሬ ለነገ ስንጸልይ፤ ነገ ደግሞ የትናንቱን ጸሎት ጠልተን ሌላ ስንጸልይ መገኘታችን እውነት አይደለምን? ሌላው ቢቀር ለትዳር የጸለይ ነው ጸሎት ሁሉ መልስ ቢያገኝ የሰንት ሰው የትዳር ጓደኛ እንሆን ነበር!?

ጸሎታችንን ምን ይመስላል? አንድ ጊዜ በአንድ ጉባዔ የተነገረ የትን ቢት መልእክት ልጥቀስ። በዚያ ጉባዔ ለነበረ ራስ በራ ሰው ነው መልእክቱ የመጣው፤ “መቼ ነው ጠጉራ የሚበቅለው?” እያለ መጸለዩንና መጨነቁን ትቶ ለሕይወቱ የሚጠቅመው ጸሎት እንዲጀምር የሚመከር ተግሣጽ ነው የተነገረው። ጸሎት ሁሉ አምነታዊ ምላሽ የሚያገኝ ቢሆን ጸሎታችን ምን ይመስል ነበር? ቁመታችንን፤ የቆዳችንን ቀለም፤ የአፍንጫችንንና የዐይኖችንን መጠን፤ የአነጋገር ዘይቤአችንን የማንወድ ሰዎች ምን ብለን እንጸልያለን? (የወገባቸው “ሞባይል” የሚያሳስባቸው እንደሆኑ ግን የሚበጃቸው አጭር “ፓትሌት” ያለውን ሱሪ መተው እንጂ ጸሎት አይደለም!) ጸሎታችን ሁሉም አንደኛ ዕጣ ሎተሪ እን

ዲወጣልን፤ ትምህርት ቤት ሰቃይ እንድንሆን፤ በየመሥሪያ ቤቱ እልቅና እንድንገኝ፤ ገበያ እንዲደራልን፤ ከሰው በላይ እንዲያውለን፤ የምንገባበትን ውድድር በአንደኝነት እንድናሸንፍ፤ ተከለ ቁመናችንና ቅርጾችን እንዲያምር፤ ጠጉራችን ዘማ እንዲሆንና ብዛት እንዲኖረው ... ይሆን ነበር አይደል!? ታዲያ ከጸሎት መካከል የሚመለስና የማይመለስ መኖሩ ምክንያታዊ አይመስላችሁም!?

ሁሉም ጸሎታችን የሚመለስ ከሆነ፤ ዓለምን እኛ እንደ ወደድን እንድናስተዳድር እግዚአብሔር አሳልፎ ሰጥቶናል ማለት ነው። በተፈቀደልን ትንሽ ጎይል እንኳ እንዴት እንደ ተጠቀምንበት ታሪክ ይመስክራል - ጦርነቶችን ቆስ ቆስናል፤ የዘር ማጥፋት አካሂደናል፤ በአየርና በውሃ ላይ ብክለት ፈጽመናል፤ ኢፍትሐዊ የፖለቲካ ሥርዐቶችን መሥርተናል፤ ያልተመጣጠነ የህብት ክፍፍል አበጀተናል (ያለ ልክ የናጠጡ ሀብታሞችና ከድኽነት ወለል በታች ሌላ ወለል የሚፈለግላቸው ድኾችን) ፈጥረናል።⁸ ታዲያ እግዚአብሔር ጸሎታችንን ሁሉ በመመለስ፤ ያንን ጎይል እንድናገኝ ቢፈቅድልን ምን ይከሰታል?

ማሃተማ ጋንዲን “ዓለምን እንደገና የምታበጅበት ጎይል ብታገኝ መጀመሪያ ምን ታደርጋለህ?” በማለት የሆነ ሰው ጥያቄ አቀረበላቸው። እሳቸውም፤ “ያ ጎይል ከእኔ እንዲወሰድ እጸልያለሁ” በማለት መለሱ።⁹

ጌታ ኢየሱስም በምድር ላይ እያለ ጎይልን እምብዛም አይጠቀምም ነበር። ፈታኑ ያቀረበለትን ጎይልን የመጠቀም ጥያቄ፤ (ሕዝቡን በታምራት እንዲያስደንቅ፤ ዓለምን እንዲመራና ራሱን ከጉዳት እንዲከለከል) በእምቢታ መልሷል። በእርግጥ ልዕለ ተፈጥሯዊ ጎይልን ተጠቅሞ ያውቃል። ሆኖም ይህንን ጎይል የተጠቀመው ራሱን ለማስተዋወቅ፤ ሕይወቱን ከጉዳት ለመከላከልና ለታይታ ሳይሆን፤ በጎዘኔታና በርኅራኄ ሆኖ በተወሰነ አካባቢ እንጂ በዓለም አቀፍ ደረጃ አልነበረም።¹⁰

በእግዚአብሔር ቤት ስንኖር አነጋጋሪና ግራ አጋቢ ከሆኑ ነገሮች አንዱ (ምናልባትም ዋነኛው) ጸሎት ነው። የጸለይነውን ሁሉ እናገኛለን? የሚለው ጥያቄም ብዙ ጊዜ የሚሰነዘር ጥያቄ ነው። ጸሎት ሁሉ የእሺታ ምላሽ እንደሚያገኝ መናገር ይከብዳል፤ መጽሐፍ ቅዱስ የተመለሱ ጸሎቶችን ብቻ ሳይሆን፤ ያልተመለሱ ጸሎቶችንም ዐቅፎ ይዟልና!

ያልተመለሱ ጸሎቶች

ነቢያቱ ሙሴ፤ ኤልያስና ዮናስ፤ እንዲሁም ጳውሎስ እግዚአብሔር እንዲወስዳቸው (እንዲሞቱ) ጸልየዋል። ኤልያስ፤ “ይበቃኛል፤ እኔ ከአባቶቼ አልበልጥምና ነፍሴን ውሰድ” ብሎ ለመነ። ኤልያስን ሳስበው ድብታ (depression)

ያለበት ይመስለኛል፤ እጅግ ልብ ሙሉ ሆኖ በተገለጠ በማግስቱ ሐሞቱ ፈሰሶ ነው የተገኘው። ንጉሡን ፊት ለፊት ሲጋፈጥ የኖረው ሰው፤ የእቴጌዪቱ ቀኑ በፍርሀት መግቢያ አሳጣው (ለነገሩማ፤ ከተቆጣጥሮ ሴት በላይ ምን የሚያስፈራ አለ?)። ስለዚህም መብላትም ሆነ መጠጣት አልፈለገም። “ውሰደኝ” በማለት ከጸለየ በኋላ በዚያው ሞቶ እንዲቀር የፈለገ ይመስል (ሰንቶች ይህንን ተመኝ ተን ይሆን?)፤ ከከትከታ ዛፍ በታች ተጋደመና አንቀላፋ (ነገ. 19፥4)።

እግዚአብሔር ግን መልአኩን ልኮ ቀሰቀሰውና ምግብ አቀረበለት። ኤልያስ ድብታው አልለቀቀውም፤ በልቶ ሲጨርስ ተመልሶ ተኛ። እግዚአብሔርም አልለቀቀውም፤ መልአኩ በድጋሚ ቀሰቀሰውና ሩቅ መንገድ ለመሄድ እንዲዘጋጅ እያሳሰበ አሁንም እንዲበላ ጋበዘው (ድብታ ውስጥ በገባንና ልባችን በወደቀብን ቀኑጥር ለመሞት የምንለምን ከሆነ፤ እግዚአብሔር ሊያደምጠን ይገባል?)።

ሙሴ ደግሞ፤ “በፊትህ ሞገስ አግኝቼ እንደ ሆነ በእኔ ላይ የሚሆነውን መከራ እንዳላይ አባከህ ፈጽሞ ግደለኝ” በማለት አስተዛዝኖ ጸለየ (ዘኁ. 11፥15)። የናስም፤ “ከሕይወት ሞት ይሻለኛል” አለ (ዮና. 4፥8)። አንዳቸውም የጸለዩትን አላገኙም።

ንጉሥ ዳዊት ልጁ እንዳይሞት ዐልጋውንና ዙፋኑን ትቶ መሬት በመተኛት ለሰባት ቀን ጸሞ ጸልየአል። ጸሎቱ ግን ልጁን ከመቀሠፍ አላዳነውም (2ሳሙ. 12፥15-18)። ያ “ልብ አምላክ” ሰው ጸሎቱ ተቀባይነት አላገኘም።

ሐዋርያው ጳውሎስ ያሠቃየው የነበረው የሥጋ መውጊያ እንዲወገድ ለት ጸልየአል፤ ያውም ደጋግሞ (ሦስት ጊዜ)። ይህ የሥጋ መውጊያ ምን እንደ ሆነ አላውቅም፤ መልካም ነገር እንዳልሆነ ግን ግልጽ ነው፤ መልካም ነገር ቢሆን እንዲወገድለት አይጸልይምና። እግዚአብሔር ግን የዚያን ታማኝ ሐዋርያ ጸሎት ሰምቶ መውጊያውን መንቀል አልፈለገም፤ እንዳይታበይ ይጠቅመው ስለ ነበር፤ “ጸጋዬ ይበቃሃል” አለው እንጂ (2ቆሮ. 17፥7-9)።

የእነዚህ ቅዱሳንና ጸድቃን ጸሎት የተጠበቀውን ምላሽ አለማግኘቱ ስለ ጸሎት ምን ያስተምረናል?

በመሸነፍ ማሸነፍ

ምላሽ ያጣ ጸሎት ሰዎችን ይሰብራል፤ አንዳንዴም መጽናናት እስኪያቅት ድረስ ይጎዳል። ሆኖም ሁሌም ገዝንንና ስብራትን ማስከተል አይኖርበትም፤ ምስጋናንም ሊያስከትል ይችላል። በእርግጥ ስላልተመለሱ ጸሎቶቻችን ምስጋና ማቅረብ የምንችለው ጊዜ ሲያልፍና ተረጋግተን ስናስብ ነው። መለስ ብለን በማየት

የተካሄደውንና እየተካሄደ ያለውን ነገር ካለንበት ሁኔታ ጋር በእርጋታ ማጤን ስንችል ብቻ ነው።

አንዳንድ ጸሎቶች ምላሽ ቢያገኙ ከባድ ጥፋት ይሆን እንደ ነበር አስባለሁ። ለምሳሌ፤ ከላይ የጠቀስናቸው ጸሎቶች ሁሉ ቢመለሱስ ኖሮ? ዳዊት ከሰው ሚስት ጋር አመንዝሮ የወለደው ልጅ በሕይወት ቢኖርና አድጎ በሰሎ ሞን ምትክ ቢነግሥስ ኖሮ? ነቢያቱ ሙሴ፤ ኤልያስና ዮናስ እንዲሁም ኢዮብ “ውሰደኝ” በማለት ጸልየው እንደ ጨረሱ ቢሞቱስ ኖሮ? ሐዋርያው ጳውሎስ እንዳይታበይ የተሰጠው የሥጋ መውጊያ ተነቅሎለት ቢሆንስ ኖሮ? ግዙፍ ጥፋቶች ይሆኑ ነበር።። የጸሎት ምላሽ አለማግኘት በረከትም ሊሆን ይችላል ማለት ነው፤ ያልተመለሰ ጸሎትም ለካ መልስ ይሆናል?

የተጠየቁትን ሁሉ መፍቀድ መልካምነትን ያሳያል? የትኛውስ ወላጅ ይህንን በልጁ ላይ ይፈጽማል? “እንዲት ቀላል ጸሎት መስማት፤ መቀበልና መመለስ የሚያቅተውን አምላክ ላመልክ አልችልም፤ ነገር ግን እያንዳንዱን የግልም ሆነ የኅብረት ጸሎትና ጥያቄ ሁሉ የሚፈቅድ አምላክም ከፋ አምላክ ነው፤ እግዚአብሔር ሳይሆን ጋኔን ነው” ይላል ጆርጅ ማክዶናልድ።፡፡

ጸሎታችን ምላሽ አላገኘም ማለት ግን በፍጹም ከስረናል ማለት አይደለም። ሁኔታዎቼ ባይለወጡ እንኳ እኛ መለወጣችን አይቀርም። የማታ ማታ እግዚአብሔርን ማወቃችንና በሌላ መንገድ በማይገኝ ቅርበት ከእርሱ ጋር መቀራረባችን አይቀርም። ይህ ትርፋችን አይሆንምን? ሮናልድ ደን በቤተ ሰቧ ያለው የተበላሽ ኅብረት እንዲፈወስ ለአምስት ዓመት ያህል በየቀኑ ትጽልይ ከነበረች ሴት መነጋገራቸውን ጽፈዋል። ይህች እኅት ለአምስት ዓመት ጸልያለች፤ “መጨረሻው ግን” አለች ስትናገር፤ “አልተሳካም፤ እግዚአብሔር ጸሎቶቼን አልመለሰም።፡፡”

እኛም ሮናልድ ደን ነገሩን አጤነት። ለአምስት ዓመታት በየቀኑ ጸልያለች፤ ጸሎቷ ግን አልተመለሰም። ጥያቄ አቀረቡላት፤

“ለመሆኑ እነዚያን የጸለይሽባቸውን አምስት ዓመታት እንደ ባከኑ ትቈጥሪያቸዋለሽ?”

“በፍጹም” አለች። “እንደዚያ ዐይነት ግምት አሳድሬ ብህ ከሆነ አዝናለሁ። በአንድ በኩል እነዚያ የሕይወቴ ምርጥ አምስት ዓመታት ነበሩ፤ የዚያን ጊዜውን የሚያህል የእግዚአብሔር አብሮነትና ፍቅር በፍጹም በሌላ ጊዜ ተሰምቶኝ አያውቅም።፡፡”

ከዚያም ለአፍታ አመነታችና እንዲህ አለች፤ “... ያልተመለሱ ጸሎቶችና የቤተ ሰብ ችግር የነበሩባቸው እነዚያ አምስት ዓመታት፤ በዚያን ጊዜ እግዚአብሔር ላደረገልኝ ነገር በደንብ ይመጥናሉ። ያልተመለሱ ጸሎቶቼን እግዚአብሔር በዚያን ወቅት ካደረገልኝ ነገር ጋር መለዋወጥ የምችል ቢሆን አላደርገውም።”¹³

አንዳንዴ እግዚአብሔር ጸሎታችንን የሚመልሰው ጸሎታችንን ባለ መመለስም ነው። ስለዚህ የጸሎታችን መልስ ያለ ማግኘት ለተሻለ ነገር በር ሲከፍት ይገኛል። የቅዱስ አውግስጢኖስ (Augustine) እናት ሞኒካ ልጇ ሥጋዊ ስሜቱን ለማርካት ሲፋንንና የተለያዩ ፍልስፍናዎችን ተከትሎ ሲነጉድ ወደ ጌታ እንዲመጣ አብዝታ ታነባ ነበር። (አውግስጢኖስ ጌታን ለመከተል መጨረሻ ሲወስን፤ ለጽሑፎቹ ጥልቀትና ስፋት በመስጠት ለምዕተ ዓመታት የሚያገለግሉ ክርስቲያናዊ እሳቤዎችን እንዲያበጅ የረዱት እነዚህ ልምዶች ናቸው።) እናትዬው ስለ ልጇ መዳን ሁሉ ብታነባም ልጇ እየባሰበት ሄደ። ልጇን አግኝተው እንዲያነጋግሩትና እንዲሞግቱት የጠየቀችው ካህን የምታወር ደውን የእንባ ጎርፍ ሲያዩ ተረብሸው፤ “እባክሽን ከዚህ ሂጃልኝ፤ ይህ ሁሉ እንባ የሚፈስስለት ልጅ ሊጠፋ አይችልም” ብለው መልሰዋታል።¹⁴ ልጇም ጎሳ ሲናገር፤ “በሥጋ ስትወልደኝ ከደረሰባት የሚበልጥ ምጥና ሕመም በመንፈሳዊ እርግዝናዋ ወቅት ዐልፎባታል” ይላል።¹⁵

አንድ ጊዜ እናቱ ሞኒካ ልጇ ወደ ርኩሷ ከተማ ሮም እንዳይሄድ እግዚአብሔር እንዲያስቀርላት ሌሊቱን ሙሉ ስትጸልይ አደረች፤ ልጇ ግን ዋሽቷትና አታልሏት በመርከብ ወደዚያው ተጓዘ። በእርግጥ አውግስጢኖስ ክርስትናን የተቀበለው በዚያ ጉዞ ላይ ነበር። በጎሳ ግን፤ እግዚአብሔር የእናቱን የሁልጊዜ ጸሎት ለመመለስ ይህኛውን ጸሎቷን እንደ ከለከላት ተናግሯል።¹⁶

ታዲያ ይህች እናት ይህ ጸሎቷ አምነታዊ ምላሽ ባለማግኘቱ እግዚአብሔርን አላመሰገነች ይሆን? ትልቁን ሥዕል ካየች በጎሳ ማለቱ ነው። እኛስ ተመሳሳይ ነገር አላጋጠመንም? ለአንዱ ጸሎታችን መልስ ለመስጠት ብዙዎቹን አለመመለስ ግድ ቢሆንስ?

ድንግል ማርያምና አልሳቤጥ ስለ እርግዝናቸው የሰሙት በአስደናቂ መንገድ ነበር። ማርያም በደስታና በተስፋ በዘመረችው መዝሙር ውስጥ፤ “ገዢዎችን ከዙፋናቸው አዋርዶአል” ብትልም (ሉቃ. 1፡47-55)፤ ልጇ ከዙፋን እንደሚያዋርዳቸው ተስፋ ባደረገችቸው ገዢዎች ተስቅሎ ሲሞት ምን ይሆን የተሰማት? የኤልሳቤጥ ባል ካህኑ ዘካርያስ፤ “ማዳኑ ከወደረኝቻችንና ከሚጠ

ሉን ሁሉ እጅ ነው” በማለት ተንብዮ ነበር (ሉቃ. 1፡71)። ልጁ አንበጣ በላተኛ ሆኖ ሲያድግና ከእነዚህ ጠላቶች በአንዱ ራሱ ተቈርጦ ሲሞት ሲያየው ምን ተሰምቶት ይሆን (በሕይወት ከነበረ)? እነዚህ ሁለት ቤተ ሰባት በትጋት የጸለዩበትንና የጠበቁትን ነገር አላገኙም።¹⁷

እግዚአብሔር ሰው ሆኖ መምጣቱ ከዚህ በፊት ስለ መሲሔ የነበሩት ንፍ ተቀባይነት ያገኙትን ሐሳቦች ሁሉ አፈራርሷቸዋል። ባልተጠበቁ መንገዶች ነው የመጣው። በእኛም ጸሎት እንዲሁ ነው። ባልተገመተ መንገድ ቢሆንም እነዚህ ጸሎቶች መልስ ያገኙ ይሆናል። ስለዚህ በጎሳ ዘወር ብሎ ለተመለከተው የጸሎቶቹ ምላሽ አለማግኘት የምሲጋና ፕሮግራም ለማዘጋጀት አሳማኝ ምክንያት የሚሆን ይመስላል።

በድንግዝግዝ ከማየት ... ወደ ብርሃን

“ጸሎታችን ምላሽ የማያገኝ ከሆነ ለምን እንጸልያለን?” የሚል ጥያቄ ቢነሣስ? አንድ መጋቢ የቤተ ክርስቲያናቸው አባል የሆኑ ሁለት ሰዎች በታመሙ ጊዜ ወደ ቤታቸው እየሄዱ እጃቸውን በመጫን ይጸልዩ ነበር። ሆኖም ሁለቱም ከበሽታቸው ፈውስ ሳያገኙ ወደ ጌታ ሄዱ። እነዚህ ከስተቶች መጋቢውን ተስፋ አስቆርጠዋቸው እንደሆነ ጥያቄ አቀረቡት። “በፍጹም!” ነበረ መልሳቸው። “ሕመማኑ ነገ እንደሚሞቱ እያወቅሁ አንኳ ዛሬ እጄን ጭኜ እጸልያለሁ። ወደ ፊትም መቀጠሉ አይቀርም። ከበሽታቸው ባይፈወሱም፤ በጌታ ላይ ያላቸው እምነት ሳይናወጥ ጸንተው የሚሞቱበትን ጾጋ የሚቀበሉት በዚህ ጸሎት ውስጥ ቢሆንስ?” በማለት ጥያቄውን በጥያቄ መለሱት።

መጽሐፍ ቅዱስ ጌታ ኢየሱስ በምን ዐይነት ሁኔታ በጸሎቱ ይታገል እንደ ነበር ከሚናገርባቸው ተደጋጋሚ ክፍሎች አንዱ እንዲህ ይላል፤ “እርሱም በሥጋው ወራት ከሞት ሊያድነው ወደሚችል ከብርቱ ጩኸትና ከእንባ ጋር ጸሎትንንና ምልጃን አቀረበ” (ዕብ. 5፡7)። በእርግጥም ግን ጸሎቱ ተሰምቶለት ከሞት አላመለጠም። ታዲያ መጸለዩ ምን ዋጋ አለው? ሀደን ሮቢንሰን እንዲህ ይላሉ፤

ጌታ ኢየሱስ የደም ላብ ያለበው የት ነው? በጴላጦስ ችሎት ወይም ወደ ጉልጉታ ሲጓዝ አልነበረም። በጌቱሴማኒ የአትክልት ስፍራ ነው። [...] እዚያ በታ ተገኝቼ ይህንን ትግል ብመለከት ኖሮ የወደፊቱ ሁኔታ ያስጨንቀኝ ነበር። “ገና ጸሎት ላይ ሳለ፤ መከራው ሳይከሰት እንዲህ ከተሰበረና ከተጨነቀ፤ እውነተኛውን መከራ ሲጋፈጥ ምን ሊሆን ነው? ይህንን ከስተት እያንቀላፋ እንዳሉት ደቀ መዛሙርት በመረጋጋትና በልበ ሙሉነት ሊጋፈጠው

አይችልም?" ብዬም አጠይቅ ነበር። ሆኖም የፈተናው ሰዓት ሲደርስ፤ ኢየሱስ ወደ መስቀሉ በወኔ ተራመደ፤ ሦስቱ ወዳጆቹ ግን ሸሽተው ተበታተኑ።¹⁸

ጌታ ኢየሱስ መስቀሉ ላይ ካሰማቸው ጩኸቶች ሦስት ያህሉ ጸሎቶች ናቸው። ቀደም ብለን እንዳየነው፤ “ከሞት ሊያድነው ወደሚችል ከብርቱ ጩኸትና ከእንባ ጋር ጸሎትንና ምልጃን” ሲያቀርብ፤ እግዚአብሔርን ስለ መፍራቱ እንደ ተሰማለት ተነግሮናል። በቀጥታ ግን ከሞት አልዳነም፤ ከሞተ በኋላ ሞትን ድል አድርጎ ተነሣ እንጂ!

አባትና እናት ለልጃቸው አጥብቀው ይጸልያሉ። ጥሩ መረዳት የነበራቸው መንፈሳዊያን ናቸውና የእግዚአብሔር ሰው ሆኖ እንዲያድግ የሚያስፈልገው ሁሉ ተደርጎለታል፤ በእግዚአብሔር መንገድ አሳድገውታል። ሲያድግ ግን ተቃራኒውን ሆነ። ሰዎችን ወደ እግዚአብሔር ቤት ይወስዳል ተብሎ ሲጠበቅ፤ በተለያዩ አጋጣሚ የሚያገኛቸውን ሴቶች እያግባባ ወደ ዐልጋ ይወስዳል። በቤተ ሰቦቹ አገልግሎት ወደ ጌታ የመጡ ሰዎች በጌታ ስላገኙት ዕረፍትና ሰላም ሲናጉ እርሱ አይገባውም። ሰላምና ዕረፍት አጥቶ የማያውቅ ሰው እንዴት ይህ ሊገባው ይችላል?

ከዓመታት በኋላ በደማስቆ መንገድ ላይ እግዚአብሔር ተገናኘው፤ እያንዳንዱ ሰው የራሱ ደማስቆ አለውና። ከዚያ ማን ይቻለው? ምናልባትም ወላጆቹ ካሰቡትና ከጸላዩት በላይ ለእግዚአብሔር መንግሥት የሚጠቅም ሆነ። ጠጋ ብሎ ለጠየቀው አነዚያ የከፉ ዓመታት የእግዚአብሔርን ምሕረት እንዲያውቅ፤ የራሱን ደካማነት እንዲገነዘብ፤ ሰላምና ዕረፍት ማጣት ምን ማለት እንደሆነ እንዲያስተውል እንዳደረጉት ይናገራል። እርሱ በድካም በማለፉ፤ አሁን በድካም የሚያልፉትን ለመረዳት እንዳስቻለው ይመስለዋል። የራሱን ምኞት ለመፈጸም ሲሄድ፤ እግዚአብሔር የታሰረበትን ገመድ ከመበጠስ ይልቅ ገመዱን ረዘም እንዳደረገለትም ሲያወራ እየሣቀ ነው።

ሐዋርያው ጳውሎስ፤ “ዛሬስ በመስተዋት በድንግዝግዝ እንደምናይ ነን፤ በዚያን ጊዜ ግን ፊት ለፊት እናያለን ...” እንደሚል (1ቆሮ. 13፡12)፤ ስላልተመለሱ ጸሎቶቻችን ጠቅላላውን ሁኔታ በትክክል መገንዘብ የምንችለው ያኔ ነው። አሁን ግን ...

በግራ አሳይቶ በቀኝ

እስከ ዛሬ ስላልተመለሱት ጸሎቶቹ እግዚአብሔርን አመሰግናለሁ! ከአንዳንዶቹ ትዕግሥትንና መጠበቅን ተምሬባቸዋለሁ (አሁንም ግን ብዙ ይቀረኛል)። የአን

ዳንዶቹ ምላሽ አለማግኘት ድምር ሌላኛው ጸሎቱ እንዲመለስ ረድቶኛል (የቅዱስ አውግስጢኖስን እናት ያስታውሷል)። ትናንት ትክክል ከመሰሉኝና ዛሬ ግን ስሕተት መሆናቸውን ከተረዳኋቸው የተሳሳቱ ፍላጎቶቼም ተጠብቄባቸዋለሁ። ይህን ሁሉ ሳጤን፤ ዛሬ ላይ ሆኜ ስመለከት ደግሞ ከአንዳንድ ጸሎቶቹ ስለ ጠበቀኝ ጌታን አመሰግናለሁ!

በጽሑፉ ጅማራ ላይ ያነሣው ወንድም ዛሬ የ8 ዓመት ታናሹ የሆነች አጮኛውን ለማግባት ዝግጅት ላይ ነው። ለልጅቱ እርሱ የመጀመሪያዋ ሲሆን፤ እርሱ ግን ብዙ አይቷል። አሁን እርሱ 3ኛ ዲግሪውን ጨርሶ “ዶክተር” ሲባል ጥቂት ቀርቶታል፤ እርሷ ደግሞ የመጀመሪያ ማስተርሷን ጨርሳ ሁለተኛ እየሠራች ነው። ለትምህርቷ ወደ ውጭ አገር መሄጃዋ ሲደርስም ከመሄድ ይልቅ እርሱ ጋር ለመቅረት እያለቀሰች ስላስቸገረችው ተቈጥቶ፤ አባብሎና መከሮ እንድትሄድ ማድረግ ነበረበት። አሁን ያለበት ሁኔታ የዚያ የመጀመሪያው ቀጥተኛ ተቃራኒ ነው!

አሁን ዘወር ብሎ ሲያይና ሁለቱን እንቶች ሲያወዳድር የዚያን ጊዜ ጸሎቱ ስላልተመለሰለት ደስተኛ ሆኗል። የዚያን ጊዜ ጸሎቱ ምላሽ አግኝቶ ቢሆን ኖሮ ይሄኔ የት እንደ ነበር ሲያስብ በድንጋጤ ይንቀጠቀጣል፤ የእግዚአብሔር መልካምነት ከራሳችን ጸሎትም እንዲታደገን እንደሚያደርገው አስተውሏል። ከአንዳንድ ጸሎቶቹ እግዚአብሔር ስለ ጠበቀው እየደጋገመ ነው የሚያመሰግነው። ይህ ብቻም አይደለም፤ ዛሬ “በቀኝ አውላኝ” ከማለት ያለፈ ጸሎት አለው። “ምስኪንነት ያልተሰማው ጸሎተኛ ገና ጸሎት አልጀመረምና”¹⁹ ምስኪን ሆኖ ነው ወደ ጸሎት የሚቀርበው። ስለዚህም ጸልዮ ከጨረሰ በኋላ፤ “ፈቃድህ ከሆነ” በማለት ማሳረጉን አይዘነጋም፤ በልቡ ያለውን ሁሉ እግዚአብሔር ፊት ያልሰሰና “ፈቃድህ ከሆነ” በማለት ይደመድማል።

ምክንያቱም “ፈቃድህ ከሆነ” የሚለው ጸሎት ጌታ ኢየሱስም፤ “ይህች ጽዋ ከእኔ ትለፍ” የሚለውን ተደጋጋሚ ጸሎት ካቀረበ በኋላ እንዳደረገው መጨረሻ ላይ ነው የሚጸለየው፤ መጀመሪያ አይደለም (ማቴ. 26፡36-42)። ይህንን በቅድሚያ ከጸላይንም ጸሎታችን ላይ አርትዖት ለመሥራት፤ ፍላጎታችንን ለመጨቁን እንፈተናለን።²⁰ ከዚህ ይልቅ በልባችን ያለውን ሁሉ ዘርግፈን በነጻነት ከነገርነው በኋላ፤ “ፈቃድህ ከሆነ” በማለት ጸሎታችንን ሸብ ማድረጉ ሽጋ ነው። ባለታሪካችንም የሚያደርገው ይህንኑ ነው!

“እግዚአብሔር ሆይ፤ ባልገቡኝ ነገሮች ላይ እንኳ አንተ ጻድቅ ነህ!”

ማስታወሻ

1. ደበበ ሰይፉ፣ *ለራስ የተጻፈ ደብዳቤ* (አዲስ አበባ፣ 1992 ዓ.ም) ገጽ 74።
2. ዳዊት ጸጋዬ፣ *እርነት የወጡ ሐሳቦች* (አዲስ አበባ፣ 2003 ዓ.ም) ገጽ 13።
3. R. E. O. White, *The Exploration of Faith: Triumphs in Hebrews Eleven* (Moody Press, 1969), 112-115.
4. መስፍን ወ/ማርያም፣ *አገደኝ ተምረን ወጣን* (አዲስ አበባ፣ 2002 ዓ.ም)፣ ገጽ 3።
5. ሮናልድ ደን (ተርጓሚ ጳውሎስ ፈቃዱ)፣ *የእምነት ጎይታ* (አዲስ አበባ፣ 2003 ዓ.ም)፣ ገጽ 134።
6. Edwin and Lillian Harvey, *Kneeling We Triumph* (Harvey Christian Publishers, 2012), p. 31.
7. Philip Yancey, *What Good is God? In Search of a Faith that Matters* (New York: FaithWords, 2010), 240.
8. Philip Yancey, *Prayer Does It Make Any Difference?* (Grand Rapids, Michigan: Zondervan, 2006), 228.
9. ዝኒ ከማሁ፣ ገጽ 229።
10. ዝኒ ከማሁ።
11. ዝኒ ከማሁ፣ ገጽ 234።
12. George MacDonald, *Creation in Christ* (Wheaton, Illinois: Harold Shaw, 1976), 315.
13. ሮናልድ ደን፣ *የእምነት ጎይታ*፣ ገጽ 86።
14. Henry Chadwick, *Saint Augustine Confessions* (Oxford: Oxford University Press, 1992), 51.
15. ዝኒ ከማሁ፣ ገጽ 83።
16. Yancey, *Prayer*, 241.
17. ዝኒ ከማሁ፣ ገጽ 241።
18. ዝኒ ከማሁ፣ 86-87።
19. ንጉሤ ቡልቻ፣ መስተላለፍ፣ ራስ ታዘብና ተሐድሶአውያን መጣጥፎች (አዲስ አበባ፣ 2002 ዓ.ም) ገጽ 212።
20. Yancey, *Prayer*, 108.

የቱ ይቅርታ?

ይሄም ካርዲናል ሲን በፊሊፒንስ ዋና ከተማ ማኒላ የምትገኘው ካቶሊካዊት ቤተ ክርስቲያን ጳጳስ ናቸው፤ በዚያ በተካሄደው የሕዝብ የነጻነት እንቅስቃሴም ወሳኝ ሚና ተጫውተዋል። እኚህ ጳጳስ፣ ከእግዚአብሔር ዘንድ የተቀበለችውን መልእክት ለመንገር ስትል በሳምንታዊ መርሐ ግብሮቻቸው ላይ ያለ ማቋረጥ ትካፊል ስለ ነበረች ሴት የሚናገሩት ታሪክ አላቸው። ጳጳሱ ብዙ ጊዜ ፊት ቢነሷትም ተመልሳ ትመጣለች።

በመጨረሻም፣ “ይኸውልሽ እኛ ካቶሊኮች ከእግዚአብሔር ዘንድ የሚመጡ ራሳችንና መልእክቶችን በሚመለከት ጥብቅ መመሪያዎች አሉን፤ እናም ትክክለኛነትሽን ማጣራት ይኖርብኛል። ስለዚህ አሁን ተመልሰሽ እንድትሄጁና በቅርቡ በግሌ ንስሐ ስለ ገባሁበት እንድትገቡ እግዚአብሔርን እንድትጠይቁው እፈልጋለሁ። እግዚአብሔርን ይህንን ጠይቀሽው ከነገረሽ ራሳችሁ ትክክል እንደ ሆነ ዐውቃለሁ” አሏት።

በሚቀጥለው ሳምንት ሴቱ ተመልሳ መጣች። ትንሽ እየተረበሸች፣ “እሺ፤ ስለ ገጠላቴ እግዚአብሔርን ጠየቅሽው” በማለት ጠየቋት።

“አዎን፤ ጠይቁዋለሁ።”

“እናስ እግዚአብሔር መለሰልሽ?”

“አዎን።”

“ምን አለሽ?”

“እንዳላስታወሰው ነው የነገረኝ።”

በእርግጥ እግዚአብሔር ገጠላታችንን በፈቃዱ ዳግመኛ እያስብብንም (ኢሳ. 43፡25፤ ዕብ. 8፡12)፤ ከእኛም ያርቅልናል (2ኛሙ. 12፡13) እንጂ ማስታወስ የሚያቅተው ወይም የሚረሳ አይደለም። ሆኖም ብዙዎች ስለ ይቅርታ ሲያነሡ፣ “ይቅርታ ማድረግና መርሳት አለባችሁ” በማለት የሚመኩት ከዚህ ዐይነቱ የእግዚአብሔር ባሕርይ በመነሣት ሊሆን ይችላል። ምክር እና በክስ ለሰጪው ቀላል ሆኖ እንጂ፣ ይቅርታ ማድረግ በራሱ ፈታኝ ነው፤ እንኳን

መርሳት ተጨምሮበት። ምክንያቱም በደልን በፈቃዱ የመተው ችሎታ ያለው አርሱ አግዚአብሔር ብቻ ነው፤ እኛ አይደለንም። እኛ ንስሐ ሰንገጣ፤ አርሱ አንዴ ይቅር ይለንና ኅጢአታችንን ዳግመኛ አያስብብንም፤ ለዘላለም።

አሐዱ - ይቅርታ መጠየቅ

እግርና እግርም ይጋጫልና በሕይወት መንገድ ላይ ግጭትም ሆነ ጥፋት መፈጸማችን አይቀርም። ሆኖም ያንን ለማስተካከል ይቅርታ እየጠየቅን እንጓዛለን፤ ይህ የክርስቲያናዊ ኅላፊነታችን አካል ነው።

ሆኖም ሁሉም ዐይነት ጥፋት አንድ ዐይነት አይደለምና ይቅርታችንም አንድ ዐይነት ሳይሆን ይችላል። እንዳንዱ ጥፋታችን አግዚአብሔርን ብቻ የሚመለከት ነው። እንዳንዱ ደግሞ በዋናነት የበደለው አግዚአብሔርን ቢሆንም፤ በደላችንን የሰሙና ያዩ ሰዎችን (ወይም ቤተ ክርስቲያንን) ከጎዳ ሁሉንም ወገን ይቅርታ መጠየቅ ይጠበቅብናል። ያሳዘንነው ሥጋ ለባሽን ከሆነ ደግሞ፤ በእግዚአብሔር ፊት ወድቀን በንስሐ እርቅ ከማውረዳችን በፊት ከበደለው ባልንጀራችን ምሕረትን እንድንለምን እንገደዳለን።

በተለይ የመጨረሻውን ዐይነት ጥፋት ከሚመለከተው ንስሐ ጋር በተያያዘ ብዙ ችግሮች እንዳሉብን ይስተዋላል፤ በርካታ በደሎቻችን ሌሎችንም ሰዎች የሚነኩ ናቸው። በትዳር ጓደኛቸው ላይ የሚያመነገሩ፤ እምነት የሚያገድሙ፤ ስም የሚያጠፉና ፍርድ የሚያጣምሙ አግዚአብሔርንና ሰዎችን በአንድነት የበደሉ በመሆኑ የሁሉም ወገን ይቅርታ ነው የሚያስፈልጋቸው።

በተለያዩ ከባድ ጥፋቶች የተገኙ ሰዎች ጥፋታቸውን በመግለጽ ይቅርታ ለመጠየቅ የሞከሩባቸውን ጥቂት መጻሕፍት እንብብላለሁ። ሆኖም ከሞላ ጉደል የተጻፉት የራሱን ጥፋት ለማድበስበስ፤ ራሱን ለመከላከልና ለ"ገጽታ ግንባታ" ሆነው አግኝቻቸዋለሁ።

በ"ዋተርጌቱ ቅሌት" ሥልጣናቸውን እንዲለቅቁ የተገደዱት የአሜሪካ ፕሬዚዳንት ሪቻርድ ኒክሰን ወንጀላቸውን ላለማመን ብዙ ጥረዋል፤ ባይሳካላቸውም። በመጨረሻም "ሰሕተት" መሠራቱን ሸፋፍነው ለመግለጽ ነው የሞከሩት። የፕሬዚዳንት ቢል ክሊንተንንም ጉዳይ አብዛኞቻችን የምናውቀው ላይ ሆነ አይቀርም፤ ከሞኒካ ሉዊኒስኪ ጋር የፈጸሙትን ማለቱ ነው። ክሊንተን እውነቱን ለመናገር መሐላ ፈጽመው እንኳ ዋሸተዋል። ቃላት እየሰነጠቁ ለማምለጥ ሞክረዋል። ሚስታቸውን፤ የአሜሪካን ሕዝብና አግዚአብሔርን መበደላቸውን በይፋ ገልጸው ይቅርታ የጠየቁት ወንጀላቸው በማስረጃ በመረጋገጡ፤ ማምለጫ ሲጠፋቸውና ሥልጣናቸውን ሊያሳጣቸው ሲቃረብ ነበር። የሥል

ጣን ዘመናቸው ካበቃ በኋላ ባሳተሙት የሕይወት ታሪካቸውም ጥፋታቸውን ለማለባበስ ብዙ ሙከራ አድርገዋል።

በእኛም አገር ይኸው ነው። ኮሎኔል መንግሥቱ ኅ/ማርያም ከዐፄ ኅ/ሥላሴ ስድሳ ባለሥልጣናት በተጨማሪ በብዙ ሺህ የሚቈጠሩ ወጣቶችን ያለ ፍርድ አስገድለዋል፤ ብዙ ደምና እንባ አፍሰሰዋል። ግና አሁን ከሥልጣናቸው ተባርረው ዜምባብዌ እየኖሩ እንኳ የኢትዮጵያን ሕዝብ ይቅርታ መጠየቅ ሞት ሆኖባቸዋል። እንዲያውም በሁለት ቅጾች የታተሙት "የኮሎኔል መንግሥቱ ትዝታዎች" የተሰኙት መጻሕፍት እንደሚነግሩን ራሳቸውን አሳዛኝ አድርገው ለማቅረብና በሌላ ለማላከክ ርቀው ይሄዳሉ።

ምንም ሁኔታ ሰው እንዳልነበረን በጭፍን ላለመናገር አንድ ሁለት ሰው አጠቅሳለሁ። በኢትዮጵያ የመጀመሪያው የብሪታንያ ዲፕሎማት ፕላውደን ዐፄ ቴዎድሮስን እየተከታተለና እያጠና ወደ አገሩ ያስተላለፋቸው መልእክቶች ነበሩ። በእነዚያ መልእክቶች ውስጥ ንጉሡ ባነስተኛ ጭፍሮቻቸው ላይ በንዴት በደል በፈጽመው እንኳ በደላቸውን በጸጋ ተቀብለው ከልብ ይቅርታ እንደሚጠይቁ ምስክርነት ሰጥቷል።

ስለ ዐፄ ምኒልክ የሚነገርም ታሪክ አለ። ምኒልክ ያልተጣራ ወሬ ሰምተው የአንዱን ራስ ጭፍሮች ለሌላኛው ራስ ይሰጡበትና አርሱን ከሥራ አግደው ቤቱ እንዲቀመጥ ያደርጉታል። ከአንድ ዓመት በኋላ ግን እውነቱን ተገነዘቡ። ያኔ ሰውየውን አስጠሩና ሰዎች ባሉበት ጎንበስ ብለው፤ "ይቅር በለኝ በድዬሃለሁ፤ ጎድጃሃለሁ" ይሉታል። ሰውዬው ግን ምንም እንዳልተጎዳ፤ እንዲያውም ሌሎች ባለሥልጣናቸው እንዳይቸገር እህሉንና ሰንጋውን በየዐይነቱ እየላኩለት ተንቀባርሮ እንደ ኖረ ይገልጽላቸዋል። ጃንሆይም፤ እነዚያን ባለሥልጣናት አስጠርተው፤ "አግዚአብሔር ዋጋችሁን ይከፈላችሁ፤ እኔ ተሳስፄ ብብድለው እናንተ በአግዚአብሔር እንዳልወቀስና እንዳልኩንገባችሁ ላደረጋችሁት አመሰግናችኋለሁ" በማለት አሰናበቷቸው። ንጉሡ "ከአፈርኩ አይመልሰኝ" ማለት ሲችሉ አግዚአብሔርን ፈርተውና እውነቱን ተቀብለው ይቅርታ ጠይቀዋል። እንዲህም ዐይነት ሰው ነበረን። (እነርሱ የተጣሉትን ሰው ተደር በን ካልተጣላንላቸው እኛን የሚጣሉን ሰዎች ትዝ አላሏችሁም?)

ሰዎች፤ የበደሉትን ሰውና አምላካቸውን ገና ከመጀመሪያው ይቅርታ ከመጠየቅ ይልቅ አለባብሰው በማኖር ጉዳያቸው (ጉዳቸው) በአደባባይ እስኪዝረከረከ የሚጠብቁት ለምንድን ነው? ከተጋለጡስ በኋላ ለምን ይፈራገጣሉ? በአንድ በኩል ከአባታችን ከአዳም የተወረሰ ይመስለኛል፤ የመጀመሪያው ኅጢአተኛ ሰው አርሱ በመሆኑ። እንዳይበላ የታዘዘውን ፍሬ ስለ መብላቱ አግዚአ

ብሔር ሲጠይቀው፤ “የሰጠኸኝ ሴት አሳተችኝና በላሁ” በማለት ጥፋቱን በእርሷና እርሷን በሰጠው አምላክ ላይ ለማላከክ ሞከረ እንጂ ለራሱ ድርጊት ጎላፊነቱን አልወሰደም። እርሷም ስትጠየቅ ይቅርታ በመጠየቅ ፈንታ በአባብ በማሳብብ የባሏን ፈለግ ተከተለች (ዘፍ. 3፡11-13)፤ “ባልና ሚስት ከአንድ ባሕር ይቀዳሉ” እንዲሉ።

ሰውን መፍራትም ሌላ ሰበብ ነው። በደልን የሠራ ሰው እግዚአብሔር ይቅር ቢለውም ሰዎች በቀላሉ ይቅር እንደማይሉት ይፈራል። በተለይ የቤተ ክርስቲያን አገልጋዮች ዋና ሥጋት ይህ ይመስለኛል። ሀዶን ሮቢንሰን የተባለ አንድ መጋቢ ከሞላ ጉደል እያንዳንዱን ሰብከቱን የሚጀምረው፤ “ጌታ ሆይ፤ እነዚህ ሰዎች አንተ ስለ እኔ የምታውቀውን ነገር ዐውቀው ቢሆን ኖሮ የምናገረውን እንድንዎ ቃል አይሰሙኝም ነበር” በማለት ነው።፭

ማሃተማ ጋንዲ በሚያስፈልግ ጊዜ ራሳቸውን የሚተቹ ሰው ነበሩ፤ ስሕተት በሠሩ ጊዜ ሁሉ በአደባባይ ይናዘዙ ነበር።፮ ለግልጽ ስሕተታቸው “ይቅርታ” ማለት ሽንፈት የሚመስላቸው ሰዎችም አሉ፤ በየመንገዱ ገጭተውንና ረግጠውን እንኳ “ይቅርታ” ማለት የሚተናነቃቸው ሰዎችን የምናየው ለዚህ ነው። እንዳንዶች ደግሞ ቢያስፈልግ ስጦታ በመስጠትና በሌላ መንገድ ይቅርታቸውን ይገልጻሉ እንጂ “ይቅርታ” የምትለዋ ቃል ከጉሮሮአቸው አልወጣ በማለት ታስቸግራቸዋለች።

በቤተ ክርስቲያን መሪዎችም ይህ ታይቷል። በተለይ በአባቶቻችን ትውልድ (አባቴን ጨምሮ) የነበሩ አገልጋዮች በቀላል ነገሮች በመካከላቸው ግጭት ሲፈጠር እንኳ በይቅርታ ማስተካከል ተራራ ሆኖባቸው ዐይቻለሁ። ከግትርነታቸው የተነሣም አብያተ ክርስቲያናት ተከፍለዋል፤ ስንቱን መከራ ተደጋግፈው ያለፉ ወንድማማቾች ተነጣጥለው ቀርተዋል፤ ቤተ ሰቦቻቸው ውድዋጋ ከፍለዋል። “እርሱን ይቅርታ ከመጠየቅ፤ ከእርሱ ጋር አብሮ ከመሥራት ለምን ሁሉ ነገር ጥንቅር አይልም!” የሚሉ ይመስላሉ። በችግሮቻቸው ላይ ዘመናት ቢቆጠሩም ይቅርታ መጠየቅም ሆኖ መቀበል ተሰኝተዋል፤ የተጣሉት ሰው ሲሞት ግን ድንጋይ ላይ እየተፈጠፈጡ ያለቅሳሉ!

በንስሐ ጉዳይ ቅዱስ ዳዊትን ማግኘት የግድ ሳይሆን አይቀርም። ዳዊት ከሰው ሚስት ጋር ከተኛ በኋላ አንዱ ኅጢአት ወደ ሌላው ይመራልና የኅጢአቱን ደብዛ ለማጥፋት የሴትየዋን ባል በግፍ አስገደለ። ይህን ሁሉ አድርጎም እግዚአብሔር የማያየው ይመስል በሌላው ላይ እየፈረደ “ሰላማዊ” ኑሮ ውን ቀጠለ፤ እዚህ ጋ ዳዊት ሁላችንንም መስሎ ነው የተገኘው። ግና እርሱም ሆነ ሌሎች እርሱን መሳይ ሰዎች ማስታወስ የማይወድዱት ነገር አለ፤ የትኛውም የተደበቀ ነገር አንድ ቀን መገለጡ አይቀርም።

እግዚአብሔር የኅጢአተኛውን ሞት አይወድምና ንጉሥ ዳዊትን ኅጢአቱ እየሰለሰለ ከሚጨርሰው አጋልጦ ሊያድነው ወደደ! ስለዚህም የተሸፋፈነውን ኅጢአቱን ነቢዩ ናታን ፊት ለፊት በጥበብ ገለጠበት። ዳዊት ሁላችንንም ለማስተማር የሚበቃው ከዚህ በኋላ በሠራው ድርጊት ነው። “ናታን ለዳዊት ኅጢአቱን ካሳየው ጀምሮ እውነተኛ ስብራት ነው ዳዊት ላይ የታየው። ራሱን መከላከልም ሆነ ሰበብ መደርደር፤ ወይም ሌሎች ላይ ማላከክ አልታየበትም።”፬ ከናታን ግሣጼ በኋላ ዳዊት አንዳች ሳያቅማማ፤ “እግዚአብሔርን በጣም በድያለሁ” በማለት ከዙፋኑ ወርዶ መሬት ተደፋ (2ኛሙ. 12፡7-17)።

ንጉሥ ዳዊት ነቢዩ ናታን ሲያፋጥጠው የኅጢአቱን ጥልቀት ወዲያ ውኑ ነው የተረዳው። የበደለው ኬጢያዊውን እርዮ ብቻ ሳይሆን ጌታንም መሆኑን ተገንዝቧል። “አንተን፤ በእርግጥ አንተን ብቻ በደልሁ” በማለት ያለቀ ሰው ለዚህ ነው (መዝ. 51፡40)። ዳዊት ንስሐ ከገባ በኋላ ገመናውን ሸፋፍኖ ማለፍ የሚችልባቸው በርካታ መንገዶች ነበሩት፤ እርሱ ግን እንዲህ አላደረገም። ኅጢአቱን በዝርዝር ጽፎ መዝሙር አዘጋጀ፤ መዝሙር ምዕራፍ 51ን። “ለአንድ ንጉሥ የሥነ ምግባር ውድቀቱን ለአንድ ነቢይ በግል መናዘዙ አንድ ነገር ነው። ያ ኑዛዜው በመላ አገሪቱ እንዲዘመር ዝርዝር መዝሙር ማዘጋጀቱ ግን ሌላ ነገር ነው።”፯

እርግጥ ነው፤ “የእስራኤል ንጉሥ ከሁሉ ይልቅ የከፋ አወዳደቅ ወድቋል፤ ነገር ግን እርሱም ሆነ ማንም ሰው ከእግዚአብሔር ፍቅርና ይቅርታ ውጭ ሊወድቅ አይችልም።”፰

ዳዊትን ኅጢአቱ ከባድ ዋጋ አስከፍሎታል። ከዚያ በኋላ ቤተ ሰቡን መምራት እንኳ አቅቶት ታይቷል። በልጆቹ ላይ ሊኖረው የሚገባውን የሞራል የበላይነት አሳጣው። ስለዚህ ከዚህ ኅጢአቱ በኋላ አንደኛው ልጁ እጎቱን ደፈረ፤ ሌላኛው ልጁ ደግሞ ወንድሙን ገደለና በራሱ በዳዊት ላይ የመፈንቅለ መንግሥት መከራ አደረገ (እግዚአብሔር በምሕረቱ ጣልቃ ባይገባ ኖሮ ዳዊት አብቅቶለት ነበር!)።

ይቅርታ ሲታሰብ ወደ ላይ ወደ እግዚአብሔር ብቻ ሳይሆን፤ ወደ ጎንም መመልከት አለብን። ምሕረትና ይቅርታ የሚያስፈልገን ከሁለቱም አቅጣጫ ነው። እግዚአብሔርን ብቻ ምሕረት መጠየቅ በቂ አይደለም።

ጌታ ኢየሱስ እንደሚነግረን ከሆነ፤ የገባበትን ጣጣ በንስሐና በይቅርታ ያላስተካከለ ሰው የያዘውን መባ እንኳ መስጠት አይችልም። የዘመናችን ቤተ ክርስቲያን ትኩረቷ ለገንዘብ ሆኖ እንጂ፤ በየአምልኮው ቀን መባ ከመሰብሰቧ በፊት፤ “ሰውን አሳዝናችሁ ወይም ጎድታችሁ የመጣችሁ መባችሁን ቁጭ አድርጉና ሄዳችሁ ሰላም አውርዱ” እያለች መምከር ነበረባት። የእነዚህ ሰዎች መባ

ከተቀረው መባ ጋር መፋላቀል ያለበት ሰላም አውርደው ከመጡ በኋላ ብቻ ነው (ማቴ. 5:23-24)! ይቅርታ ከየትኛውም አገልግሎት ይቀድማል።

አብረውን ጌታን ከሚያመልኩ ወገኖች ጋር ነገራችን ተበላሽቶ፤ ከእግዚአብሔር ጋር ትክክል ሊሆን አይችልም። መጽሐፉ የሚነግረን፤ “እርሱ በብርሃን እንዳለ በብርሃን ብንመላለስ ለእያንዳንዳችን ጎብረት አለን፤ የልጁም የኢየሱስ ክርስቶስ ደም ከጎጢአት ሁሉ ያነጻጻል” በማለት ነው (ዮሐ. 1:17)። ሰዎችን በድለውና ከወገኖች ጋር ያላቸውን ጎብረት አበላሽተው ሳለ በግላቸው ንስሐ ስለ ገቡ ብቻ ነገሩ የሚስተካከል የሚመስላቸውም አይጠፉም። ሆኖም ንስሐ ገብተው የነበራቸውን ጎብረት ካላስተካከሉ ንስሐቸው ዋጋ የለውም። ሐዋርያው ዮሐንስ በዚህ ክፍል እንደሚነግረን “እግዚአብሔር ጎጢአትን በጨለማ ውስጥ ይቅር አይልም! ጨለማችን ውስጥ ቁይተን እግዚአብሔር እንዲያነጻን መጠበቅ አንችልም። ጨለማውን ለቅቀን ወደ ብርሃን መምጣት አለብን። ንስሐ ይህ ነው።” ይህ ካልሆነ ግን፤ “የፈለጋችሁትን ያህል ንስሐ ልትገቡ፤ እስከ ውድቅት ድረስ ይቅርታ ስትለምኑ ልትቁዩ ትችላላችሁ፤ ከወንድሞቻችሁ ጋር በጎብረት መሆንን አምቢ እስካላችሁ ድረስ ግን ጊዜያችሁን በከንቱ እያባከናችሁ ነው።” ጎብረት የሚጠበቀው ደግሞ በንስሐ እና በይቅርታ ነው።

በቅርቡ፤ “በዳዩን መጠየቅ ይቅርታ፤ ይሄ ነው ወንጌሉ የጌታ” የሚል መዝሙር ሰምቼ ነበር። ግን የጌታ ወንጌል ይህንን የሚያስተምረው የት ነው? እንዳንድ አስታራቂዎችም ከ“መንፈሳዊነታቸው” የተነሣ ተበዳዩ ስለ ጌታ ብሎ በዳዩን ይቅርታ እንዲጠይቅ (“ይቅር እንዲል” አላልኩም፤ “ይቅርታ እንዲጠይቅ” እንጂ) እስከ መጠየቅ ይደርሳሉ። ይህን “ጥበብ” ከየት እንዳመጡት አላውቅም፤ መጽሐፍ ቅዱስ እንዲህ እንደሚያስተምር ግን ዐውቃለሁ። በእርግጥ ተበዳዩ ሰው ይቅርታ ሳይጠየቅ ቅሬታውን ከልቡ ሊያጸዳ ይችላል። ነገር ግን የተበደለ ወገን በዳዩን በፍጹም ይቅርታ መጠየቅ አይኖርበትም። እንዲያውም፤ ሰዎች ከልባቸው ይቅርታን እስካልጠየቁ ድረስ ይቅር እንዳላችኋቸው መንገር እንኳ አይኖርባቸውም። ይቅርታ እንዲህ ርካሽ አይደለም።

ተበዳዩ ሰው በዳዩን ይቅርታ የሚጠይቅ ከሆነ በጥፋቱ እንዲቀጥል ያደርገዋል። ያ ሰው በከፋት ይታነጻልና ሲያጠፋም ትክክል እያደረገ እንደ ሆነ ያስባል። ሰዎች ይቅርታ በመጠየቅ ውስጥ ትሕትናን፤ አስተዋይነትን፤ ፍቅርንና ጎሳነትን ይማራሉ። በመሆኑም ያጠፋን ከመገሰጽ ይልቅ ይቅርታ እንዲጠየቅ ስናደርግ እነዚህን በጎ መንፈሳዊ ጠባያት የሚያገኝበትን ዕድል እናሳጣዋለን። ይሄን ማጣራት የምትፈልጉ ሰዎች የትዳር ጓደኛችሁን ወይም ልጆቻችሁን በጥፋታቸው እናንተ ይቅርታ እየጠየቃችሁ አሳዩአቸውና ከጥቂት ጊዜ በኋላ ምን እንደሚከሰት ታያላችሁ።

ከዚህ ይልቅ፤ ያዘነብን ሰው (በእርሱም ጥፋት ቢሆን) ነገሩን የሚያስተካክልበት መልካም አጋጣሚ የሚያገኝበትን ሁኔታ መፍጠር ግን ጠቢብነት ነው። የበደለ ሰው ይቅርታ የመጠየቅ ጎሳፊነት ቢኖርበትም፤ ተበዳዩ ነገሮች በሰላም እንዲስተካከሉ መንገድ ቢያመቻች፤ ለስምምነት ራሱን ቢያዘጋጅ ይመስገናል። ችግሩ እንዲወገድ በዳዩን ለማነጋገር ተነሣሽነቱን መውሰድ የሚጠበቅ የእግዚአብሔር መንግሥት አሠራር ነው (ማቴ. 5:23-24)። የሰው ልጅ እግዚአብሔርን ቢበድለውም፤ ሰው ንስሐ ገብቶ እርቅ ያወርድ ዘንድ ሁሉን ያመቻቸው እግዚአብሔር መሆኑን መዘንጋት የለብንም። የበደለንን ሰው እግዚአብሔር ይቅር እንዲለው መጸለይም ይቻላል፤ ልብን ከቂም ማጽዳት መንፈሳዊነት ነውና። ጌታ ኢየሱስ መስቀል ላይ ያዋሉትን ሰዎች፤ ይቅርታ ሳይጠይቁትና ንስሐ ሳይገቡ፤ “አባት ሆይ፤ የሚያደርጉትን አያውቁምና ይቅር በላቸው” ማለቱ ለዚህ ትክክለኛ ማሳያ ነው (ሉቃ. 23:34)። ተበዳዩ እነዚህን ሁሉ ሊያደርግ ይችላል፤ በዳዩን ይቅርታ እንዲጠይቅ ግን መጽሐፍ ቅዱስ አይነግረንም!

ይልቁኑ ጥፋት የፈጸመ፤ በደል ያደረሰ ሰው ማንንም ሳይጠብቅ ቶሎ ይቅርታ መጠየቅ አለበት። ብልህ ሰው እንደ ዳዊት የምሩን ይናዘዛል እንጂ ዛሬ ነገ በማለት ሲያመነታ አይከርምም፤ ከአካን ውድቀት ይማራል (ኢያሱ 7)። ዊሊያም ኔቪንስ እንደሚናገረው፤ “ንስሐ ለመግባት ጊዜ የሚጠብቅ ሰው፤ ሲጠብቁት የማይመጣን ነገር ነው የሚጠብቀው። በዚህም ላይ ሰው ራሱ ሊፈጽም የሚገባውን ነገር መጠባበቁ ግራ ገብ ነው።”

ከልኤል - ይቅርታ ማድረግ

መንፈስ ብርቱዎች ሲያጠፉ ይቅርታ ይጠይቃሉ፤ ይቅርታ ሲጠየቁም ይቅርታ ያደርጋሉ። መንፈስ ደካሞች ግን ይቅርታ መጠየቅ ሽንፈት ይመስላቸዋል፤ ይቅርታ ማድረግም ሞታቸው ነው። ማሃተማ ጋንዲ፤ “ደካማ በፍጹም ይቅርታን አያውቅም፤ ይቅርታ የብርቱዎች መገለጫ ነው” ያሉት ለዚህ ይሆናል።

ሉዊስ ስሜደስ፤ “ይቅርታ ማድረግ ማለት አስረኛን መፍታት ነው፤ ያም አስረኛ አንተ ነህ” ይሉናል። ይቅርታ በማድረግ ራሳችንን ነጻ እናወጣለን። ቂመኝነት መርዝ ነው፤ ስለዚህ ይቅርታ አለማድረግ ራሳችን ነው የሚጎዳን። የበደለውን ሰው የጎዳ እየመሰለው ይቅርታ የማያደርግ ሰው፤ ጠላቱን ለመጥዳት ሲል ራሱ መርዝ እንደሚጠጣ ቂል ነው። ይቅርታ ሳያደርጉ መቅረት ራስን ከመጥዳት በቀር ጥቅም የለውም።

ራሳቸውን ይቅር ባለማለት የሚችጉም ሞልተዋል፤ በእኔ ዕይታ እነዚህ ጎሊና ያላቸው ሰዎች ናቸው። ነገር ግን ጸጸታቸውን በንስሐ አወራርደው

ነጻ ካልወጡ ሰይጣን ጎሊናቸውን በከስ እየቀወረ ሊጫወትባቸው ይችላል። የአስቆርቱ ይሁዳ ከእነዚህ ዐይነት ሰዎች አንዱ ይመስለኛል። መሳሳቱን ዐውቆ ተጸጸተ፤ ይህንንም የካህናት አለቆች እንዲያውቁለት ጣረ፤ በጥፋቱ ያገኘውን ጥቅም አሸቀንጥሮ ጣለ (ሰዎች ይህን ማድረግ ሲከብዳቸው ዐይቻለሁ)። ሆኖም ንስሐ በመግባት የእግዚአብሔርን ምሕረት መቀበልም ሆነ ራሱን ይቅር ማለት አቃተው። ስለዚህ የሰይጣንን ከስ መቋቋም አልቻለምና በቀጭን ገመድ ራሱን አንጠለጠለ (ማቴ. 27፡3-5)። ሌሎችን ይቅር አለማለት እግዚአብሔርን መበደል ነው (ኤፌ. 4፡31-32)፤ በዚያው ልክ፤ “በራሳችን ላይ መመረር፤ በራሳችን ላይ ቂም መያዝና ራሳችንን ይቅር ያለ ማለትም ጎጢአት ነው።”¹² ስለዚህ ራሳቸውን ይቅር የማይሉ ሰዎች ጎጢአት እየሠሩ መሆኑን ይወቁት።

ይቅርታ ማድረግ ይከብድ ይሆናል፤ ይቅርታ አንድ ሰው ሊከፍለን የሚገባውን ብድር መሰረዝ ማለት ነው። ሆኖም ይቅርታ ከትናንት መላቀቅም ነው። ይቅርታ ስናደርግ የተበዳሪውን የዕዳ ጽሕፈት እንቅድዳለን፤ ስለዚህ ብድሩን መቼም እናገኝም።¹³ ይቅርታ መጠየቅ ለብዙዎቻችን ጣር ቢሆንብንም፤ ከባዱ ነገር ይቅርታ ማድረግ ይመስለኛል። ይቅርታ ጠያቂው የሠራውን ሠርቶ ከዐንገቱም ይሆን ከአንጀቱ ይቅርታ ሊጠይቅ ይችላል። ተበዳዩ ግን ቀላሉ እያመመው እንኳ ይቅርታ መስጠት ይኖርበታል።

ሊጋቡ ቀን እየቆጠሩ ያሉ ፍቅረኞችን ዐውቃለሁ። ያው ፍቅረኞች በየትንንሹ ነገር ሲኮራረፉና ይቅርታ ሲባባሉ ይውሉ የለ? እነዚህም ይኸው ናቸው። እርሷ ይቅርታ ለመጠየቅ ገና ተናግራ ከመጨረሷ በፊት እርሱ ይቅር ሊላት አይችገርም። ለክርክር የሚጠቅመው ሆኖ ባገኘው ቀጥር ግን “የበደ ሷን ዝርዝር” ቅደም ተከተሉን ሳያዛንፍ ማቅረብም የዚያኑ ያህል ይቀለዋል። ይቅርታ ማድረግ ማለት ግን ይቅርታ ያደረጉበትን ጉዳይ በደለኛውን ሰው ለመጥፋትም ሆነ ለመቃወም በማስረጃነት ዳግመኛ አለማቅረብ ነው። እርሱ ይቅርታ ሲጠይቃት ደግሞ “ተሳስቻለሁ ይቅርታ” በማለት ሙሉ ዐረፍተ ነገር ካልተናገረ አትለቀውም፤ “ይቅርታ” የሚለው ነጠላ ቃል የእኔን ቀጣ ለማብረድ የምትናገረው እንጂ ጥፋትህን ማመንህን አያሳይም” ትላለች።

አንዳንዴ “ይቅርታ” የምንለው ከልባችን ሳይሆን ነገር ለማብረድ ስንል ብቻ ሊሆን ይችላል። ሆኖም ልባዊ ይቅርታ ጥቅሙ ብዙ ነው። እነዚህም ፍቅረኞች በተደጋጋሚ እየተጋጩ ይቅርታ ቢጠየቁም ይበልጥ እየተጣበቁ ሲሄዱ እንጂ ሲራራቁ አይታይም። ትዳርንም ከሁለት ፍቅረኞች ቤት ይልቅ፤ የሁለት ይቅር የሚባባሉ ሰዎች ቤት አድርጎ መውሰድ ለእውነታው የተጠጋ ትርጓሜ የሚኖረው ለዚህ ነው። ቤት በይቅርታ ይጸናል። ከይቅርታ ውጭ ፍቅር የለም፤ ከፍቅር ውጭም ይቅርታ የለም። የተበላሹ ነገሮች መስተካከል የሚችሉ

ትም በጸጋና በይቅርታ ብቻ ነው፤ “ፍቅር ብዙ ጎጢአትን ይሸፍናልና” (1ጴጥ. 4፡8)። ይቅርታ ፍቅር ላይ፤ እውነት ላይ፤ ትሕትና ላይ መመሥረት አለበት።

ከልቡ ለሚጸጸት ሰው ልባዊ ይቅርታ መስጠት ፈርጆ ብዙ ጥቅሞች አሉት። አንደኛ፤ በደለኝነት የሚያመጣውን የጸጋ አልባነት እዙሪት መስበር የሚችለው ይቅርታ ብቻ ነው። ሁለተኛው የይቅርታ ጎይል ደግሞ በጥፋተኛው ሰው ውስጥ የተገነባውን የበደለኝነት ምሽግ መስበር መቻሉ ነው። ይቅርታ እነዚህን ሁለት ነገሮች የሚያደርገው ተበዳዩንም ከበዳዩ ጋ ተመሳሳይ ስፍራ ላይ በማስቀመጥ ነው።¹⁴

በወንድሜ ዐይን ውስጥ ያለውን ስንጥር ይቅር ማለቱ የዐይኔ ግንድ በእግዚአብሔር ይቅር መባሉን እንዳስታውስ ያደርገኛል። እኔም ሆነሁ በዳዩ በዚህ ተመሳሳዮች ነን ማለት ነው። ዋልተር ዊንክ ይህንን በአስደናቂ ሁኔታ ይገልጻል፤ “በሌላኛው ሰው ውስጥ ያለው ‘ስንጥር’ በዚህኛው ዐይን ውስጥ ያለው የዚያው ግንድ ስንጥሪ ነው።”¹⁵

ተበዳዮችን ከበዳዮች ጋር አንድ የሚያደርጋቸው ነገር አለ፤ ሁለቱም የእግዚአብሔር ምሕረትና ይቅርታ የሚያስፈልጋቸው መሆኑ። ለሰዎች ይቅርታ ስናደርግ እኛም የእግዚአብሔር ይቅርታ የሚያሻን ምስኪኖች መሆናችንንና እርሱ ለሽከም የከበደ ጎጢአታችንን ለቀጥር ለሚታከት ጊዜ ይቅር እንዳለን እናስታውሳለን። ሌላውን ይቅር ካላልን ደግሞ በደላችን ይቅር አይባልም። አሊያ፤ “እኛም ደግሞ የበደልነውን ይቅር እንደምንል፤ በደላችንን ይቅር በለን” በማለት መጸለይ አንችልም። ምክንያቱም፤ “እናንተ የበደሏችሁን ይቅር ብትሉ የሰማዩ አባታችሁ ደግሞ እናንተን ይቅር ይላችኋል። ነገር ግን የሰዎችን ጎጢ አት ይቅር የማትሉ ከሆነ፤ አባታችሁም ጎጢአታችሁን ይቅር አይልላችሁም” ተብሏልና (ማቴ. 6፡12-15 - አ.መ.ት)።

ይቅር ማለት ቀላል አይደለም፤ ሕመም አለው። በተለይ በደል ያደረሰ ብን ሰው የቅርባችን ወይም የምናምነው ሰው፤ ማለትም መጋቢያችን ወይም የትዳር ጓደኞችን፤ ወላጆችን ወይም ልጆችን ከሆነ ቀሳሱ ነፍሳችን ውስጥ ተቀብሮ ለመቅረት ይታገለን ይሆናል። ሮናልድ ደን እንደሚናገሩት ይህ የኖረ ታሪካችን ነው፤

ራሱ መጽሐፍ ቅዱስ ከወዳጅ በተሰነዘረ ፍላጻ በተጐዱ ሰዎች ታሪክ የተሞላ ነው፤ አቤል በወንድሙ ቃየን ተገድሏል፤ ዔሳው ብኩርናውን በወንድሙ ያዕቆብ ተሠርቋል፤ የሴፍ በወንድሞቹ ተከድቷል፤ ጌታ ኢየሱስ በሐዋርያው ጴጥሮስ ተከዷል፤ ሐዋርያው ጳውሎስም እስር ቤት ሳለ በወንድሞቹ ተትቷል።¹⁶

ሆኖም “ይቅር ለማለት ልቤ እምቢ አለኝ” የሚሉ ሰዎች ቊጥር ቀላል አይደለም። እዚህ ጋ ግን አንድ ነገር ማወቅ አለብን፤ “ይቅር ማለት የልብ ሳይሆን የፈቃድ ጉዳይ ነው። ይቅር ማለት ባይሰማን እንኳ ይቅር ለማለት ወስንን ስሜቱን በጊዜው እንዲያመጣው እግዚአብሔርን መታመን እንችላለን።”¹⁷ ምክንያቱም፤ “ይቅርታ በክርስትና ሕይወት ጉዳዩ ላይ በምርጫ የሚካተት አይደለም። ወደድንም ጠላን ይቅር ከማለት በቀር ምርጫ የለንም። ይቅርታ ስሜት አይደለም፤ ውሳኔ ነው። ይቅር የተባሉ ይቅር ማለት አለባቸው።”¹⁸ ስሜት በምንም መልኩ የየትኛውም ውሳኔአችን አለቃ መሆን የለበትም።

ይቅር ለማለት ያለ መፈለግ ጌታን መበደል ቢሆንም፤ ይቅርታ ማድረግ እየፈለጉ ዐቅም የሚያጡ ወይም ዐቅም ማጣታቸውን የሚናገሩ ደጋግ ሰዎችም ይኖራሉ። እነዚህ ሰዎች የእግዚአብሔርን ጸጋ (ርዳታ) ቢጠይቁ መልካም ነው፤ መፍትሔም ይሆናቸዋል። ፊሊፕ ያንሲ ስለ ጸሎት በጻፉት መጽሐፋቸው እንዲህ ይላሉ፤

በልቤ ቂም ካለና ይቅር ለማለት ዐቅም ካጣሁ፤ ቊስሌንና ያቂ ስለኝን ሰው ይዢ ወደ እግዚአብሔር አቀርብና በራሴ ማግኘት ያቃተኝን ብርታት እግዚአብሔር እንዲሰጠኝ እጸልያለሁ። ... በውጤቱም ከባዱን ሽኩሜን በተሻለ ሁኔታ ሊሸከም ለሚችለው ለእርሱ አስተላልፋለሁ። ከጊዜ ጋር ቊስሉም እየሻረ ይሄዳል። እኔ በራሴ ውስጥ ማድረግ ያልቻልኩትን ነገር እግዚአብሔር በውስጤ ይሠራልኛል።¹⁹

ይቅር የምንልበት መነሻ ለእኛ የተደረገልን ምሕረት መሆኑን ሁሌም መረዳት ይኖርብናል። ይቅርታ የምናደርገው ጥሩ ስሜት እንዲሰማን ወይም ውስጣዊ ሰላምና መረጋጋት እንዲኖረን ሳይሆን፤ እግዚአብሔር እኛን ስለማረን ነው። ይቅርታ የምናደርገው የበደለን ሰው ድጋሚ እንደማይበደለን ስለረጋገጠልን አይደለም፤ እግዚአብሔር ይቅር ስላለን ነው። ይቅርታ ለማድረግ፤ የበደለን ሰው ዳግመኛ እንደማይበደለንና የአካሄድ (የጠባይ) ለውጥ ማምጣቱን ማረጋገጥ አይኖርብንም፤ ይቅርታችንን ሰጥተን፤ ልባችንን ከቁርሾና ከምሬት ነጻ ማውጣት ይበጀናል። ያ ሰው ዘላቂ ለውጥ ማምጣቱን ማረጋገጥ የሚያስፈልገን በተፈጠረው በደል ምክንያት የወሰድነውን እርምጃ (ውሳኔ) ለመቀየር ስናስብ ብቻ ነው፤ ይቅርታ ለማድረግ አይደለም።

ይቅርታ የምናወርደው ለበደለን ሰው የእጁን ከሰጠነው በኋላም አይደለም፤ እግዚአብሔር እንዲሁ ይቅርታ ስለደረገልን ነው። የበደለን ሰው መጥቶ ይቅርታ ስለጠየቀንም አይደለም። በእርግጥ ይቅርታ ማድረጋችንን መንገር ያለብን ይቅርታ ስንጠየቅ ብቻ ቢሆንም፤ ይቅርታውን ለማድረግ እስከንጠየቅ

መጠበቅ አያስፈልገንም። ይህን ባለማወቅ፤ አሁን በሕይወት በሌሉ ሰዎች ላይ ሳይቀር ቁርሾ ኖሮአቸው በቂም ነቀርሳ የሚሠቃዩ ሰዎች አሉ። ይቅርታ ባንጠየቅም ልባችንን ከቂምና ከቁርሾ ነጻ ማድረግ ይጠበቅብናል።

በዚሁ መሠረት ከእግዚአብሔር ዘንድ ይቅርታ ተቀብሎ ለሰው ይቅርታ ማድረግ ያቃተው ሰው ምን እንደሚመስል ጌታ ስለሁለት ባለ ዕዳ ሰዎች ታሪክ ነግሮናል። ታሪኩ ለሐዋርያው ጴጥሮስ፤ “ወንድሜን ስንት ጊዜ ይቅር ልበለው?” የሚል ጥያቄ ምላሽ ነው። “አንተንስ እግዚአብሔር ስንት ጊዜ ይቅር ይበልህ?” ነው መልሱ። ምክንያቱም ሊከፍለው የማይችለው ትልቅ ዕዳ የተተወለት ባሪያ፤ ሊከፈል የሚችልን ዕዳ በተራው ይቅር ማለት ካቃተው መጀመሪያ የተሰጠው ይቅርታ ይሰረዝበታል፤ ምሳሌው እንደሚነግረን። ታሪኩ የሚጠናቀቀው፤ “ስለዚህ እያንዳንዳችሁ ወንድሞቻችሁን ከልባችሁ ይቅር ካላላችሁ፤ የሰማዩ አባቴም እንደዚሁ ያደርግባችኋል” በሚል ጠንካራ ማስጠንቀቂያ ነው (ማቴ. 18፥23-35)። ጆርጅ ሄርበርት እንደሚሉት፤ “ለሌላው ይቅርታ ማድረግ የማይችል ሰው፤ ራሱ የሚሻገርበትን ድልድይ የሚሰብር ሰው ነው”።

ፊሊፕ ያንሲ እንዲህ ይናገራሉ፤

እነዚህ ቃላት መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ባይኖሩ አጥብቄ ብመኝም፤ ያውም በራሱ በክርስቶስ አንደበት ነው የተነገሩት። እግዚአብሔር ግዙፍ የውክልና ሥልጣን ሰጥቶናል፤ ሌሎችን ይቅርታ ስንከለክል፤ ለእግዚአብሔር ይቅርታ ብቁ አለመሆናቸውን እየወሰንን ነው፤ በእኛም ላይ ይኸው ነው። በሆነ ምስጢራዊ መንገድ፤ መለኮታዊ ይቅርታ በእኛ ይወሰናል።²⁰

ይቅርታ የጸሎት ቅድመ ሁኔታ መሆኑንም ጌታችን ተናግሯል፤ “የጸለያችሁትን የለመናችሁትንም ሁሉ እንዳገኛችሁት እመኑ፤ ይሆንላችሁማል። ለጸሎትም በቆማችሁ ጊዜ፤ በሰማያት ያለው አባታችሁ ደግሞ ኅጢአታችሁን ይቅር እንዲላችሁ፤ በማንም ላይ እንዳች ቢኖርባችሁ ይቅር በሉት” (ማር. 11፥22-25)። ስለዚህ ይቅርታ የማያደርግ ሰው ጸሎቱ ተቀባይነት አያገኝም። ይህ ብቻ ግን አይደለም፤

በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ከሁሉ ይልቅ የሚሠቃየው ሰው ከቊጣ፤ ከቅሬታና ይቅር ካለማለት ጋር ተጣብቆ የሚኖር ሰው ነው፤ ታሥሯል፤ መንፈስን አጥፍቷል፤ ጸሎቱም አይረባም፤ እምልኩው ፈራርሷል። ምንም ነገር ቢሠራ እግዚአብሔርን ማስደሰት አይችልም። የዚህ ሰው የምስጋና መዝሙር በእግዚአብሔር ፊት አስጸያፊ ነው፤ ለጸሎቶቹም ጆሮዎቹ ዝግ ናቸው፤ ይቅርታን ፍለጋ የሚያደርገው ጩኸትም ችላ ይባላል።²¹

መቼም መዘንጋት የሌለብን ነገር አለ፤ እግዚአብሔር ይቅር የሚለን እኛ ሰዎችን ይቅር ስንል ብቻ ነው። ስለዚህም፤ “ምሕረት ያላደረገ ሁሉ ያለ ምሕረት ይፈረድበታል” (ያዕ. 2፡13 - አ.መ.ት)

ሠልሰቱ - ከዚያስ?

“ወንድሜ ቢበድለኝ ስንት ጊዜ ይቅር ልበለው? እስከ ሰባት ጊዜ ነውን?” የሚለው የጴጥሮስ ጥያቄ፤ (ማቴ. 18፡21) ከመርሳት ይልቅ መቀጠር እንደሚቀለን ያስረዳል። ሮናልድ ደንም ሲናገሩ፤ “ለመርሳት መሞከር አንድን ነገር ለማስታወስ ምርጡ ዘዴ ነው” ይሉና “ይልቁኑ የደረሰባችሁን በደል በምታስታውሱበት ጊዜ ሁሉ፤ ይቅር ማለታችሁንም አስታውሱ” በማለት መፍትሔውንም አብረው ይመክራሉ።²²

በተጨማሪ ግን እዚህ ጋ ጥቂት ነገሮችን ማስተዋል ተገቢ ነው። ይቅርታ ቅድመ ሁኔታ ስለሌለው በዳዩ ሰው ከጥፋት መንገዱ ባይመለስም ይቅር ማለት እንዳለብን ተነጋግረናል። ነገር ግን ነገ ሌላ ጥፋት እንዳይፈጸም እርምጃ መውሰድ ያስፈልገንም ይሆናል። አጥፊው ከተደጋጋሚ የጥፋት መንገዱ በይቅርታ ተመልሶ እስኪታረም ማዕቀብ መጣል ግድ ሊሆን ይችላል። ይህንን ወሳኝ እርምጃ የምንቀይረው ይቅርታ ስለ ተጠየቅን ብቻ ሳይሆን፤ ያ ሰው አስፈላጊውን የለውጥ እርምጃ ሲወስድ ነው። እንዳንድ ገራገር ሰዎች ይቅርታ ስለ ተጠየቁ ብቻ ነገሩ ሁሉ የተለወጠና የተሻሻለ ስለሚመስላቸው ተመሳሳይ ወጥመድ ውስጥ ይገባሉ። ይቅርታ ማድረግ ለነገ ጥንቃቄ እንዳናደርግ አይከለከልም፤ ምክንያቱም ይቅርታ ከትናንት ጋር ነው የሚያያዘው፤ የለውጥ ውሳኔ የነገ ጉዳይ ነው።

ለምሳሌ የተሰጠውን ገንዘብ አላግባብ የሚያባክን ልጅ ይቅርታ ሲጠይቅ ይቅርታ መስጠት ተገቢ ቢሆንም፤ ከዚህ በኋላ የገንዘብ አወጣጡን መቄጣጠርና እንዳስፈላጊነቱ ገንዘብ መስጠትን ማቆም ተገቢ ሊሆን ይችላል። ችግር በተፈጠረ ቊጥር መቄጣትና መጮኽ የሚያዘወትር ባል ይቅርታ ሲጠይቅ ይቅርታ መስጠት የሚጠበቅ ቢሆንም፤ መጮኹን ትቶ በእርጋታ መናገር እንዲጀምር መምከር ጥሩ ነው። ይህን መልመድ ካቃተው ጮኹ እስኪጨርስ ወጣ ማለት ወይም ጎረቤት መቄየት ይቻላል። በምስጢር መያዝ ያለባትን ነገር ላገኘችው ሁሉ እያደረሰች ያስቸገረችን ሚስት ይቅር ብሎ ከዚህ በኋላ ለእርሷ ምስጢር ማካፈልን ማቆም መፍትሔ ለማበጀት ያግዛል። ነገም ተመሳሳይ ጥፋት እንዳይፈጸም ምንጩን ለማድረቅ የራሱ አስተዋጽኦ አለው።

ይቅርታ የለውጥ ሂደት ጅማራ ነው፤ ፍጻሜ አይደለም። በተለይ አገልጋዮችን በሚመለከት የተለየ ጥንቃቄን ይሻል። ለምሳሌ ሐዋርያው ጳውሎስ አንድ አገልጋይ ሊኖረው ስለሚገባው ሥነ ምግባር መስፈርቱን ለጢሞቴዎስ ሲነግረው፤ “ስሙ እንዳይነቀፍ ... በውጭ ባሉት ዘንድ መልካም ምስክርነት ሊኖረው ይገባል” ይለዋል (1ጢሞ. 3፡7 - አ.መ.ት)። ስለዚህ አንድ ሰው በይፋ የታወቀ ውድቀት ካለበት ይቅርታ ቢጠይቅም ርጦ ወደ አገልግሎት መመለስ አይኖርበትም። ይቅርታ መጠየቅ ብቻ በቂ አይደለም። የተግሣጽ እርምጃም ያስፈልጋል።

በአንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ቤት አንዱ ተማሪ የሌላኛውን ንብረት መስረቁ ተደረሰበት። የትምህርት ቤቱ ዳይሬክተር መጀመሪያ ካነጋገረው በኋላ ለትንሽ ጊዜ ገለል ብሎ ራሱን እንዲያይ መከሮ አሰናበተው። ከዚያም በቀጣዩ ሳምንት አስጠርቶ፤ “ሕይወት እንዴት ነው?” ሲል ጠየቀው። ተማሪውም ሕይወት ጥሩ እንደ ሆነና አሁኑ ዕለት በአንዲት ቤተ ክርስቲያን በዝማሬ ከማገልገሉ ባሻገር በቀጣይ ሳምንታትም ሌሎች አገልግሎቶች እንዳሉት ዘረዘረ። ቁጭ ብሎ ሕይወቱን ከመመርመር ይልቅ አገልግሎቱን መቀጠል ለምን እንደ ፈለገ ሲጠየቅ፤ “አስቀድሜ የያዝኳቸው አገልግሎቶች ስለሆኑ ነው” የሚል ምላሽ ሰጥቷል። ለመሆኑ ቅድሚያ የምንሰጠው ለየትኛው ነው? ለሕይወት? ወይስ ለአገልግሎት? ከሕይወት ያልተረፈ አገልግሎት ምናችን ነው?

አሁን አሁን ግን ሰዎች ነውራቸው በኢሉማንያን ዘንድ እንኳ እየታወቀ ምንም ያልተፈጠረ ያህል መድረክ ላይ ሲወራጩ ታዝበናል። የቤተ ክርስቲያንን ምስል የሚያጠፋ በደል ቢፈጽሙም ራሳቸውን ከማዋረድ ይልቅ በተቃራኒው ራሳቸውን ከፍ ከፍ ሲያደርጉ እናያለን። ከአገልግሎት ገለል ማለት ሲኖር ባቸው፤ የእግዚአብሔርን መድረክ መዋያ ማደሪያ አድርገውት ይታያሉ።

በጓዳቸው አድገው ያልጨረሱ ሰዎች በአደባባይ ሲወድቁ ብናይም፤ ይቅርታ መጠየቅና ነገሮች እስኪስተካከሉ ከመድረክ ገለል ሲሉ አንመለከትም። በንስሐ የእግዚአብሔርን ይቅርታ ስለ መቀበል ብናወራም፤

የወደቁ ሁሉ እንደገና ቆመው ያገለግሉ ይሆናል ወይም ማገልገል ይችላሉ ማለት አይደለም። በአንዳንዶች ጎጠኦትና ውድቀት የተፈጸመው ጥፋት ከፍተኛ በመሆኑ በአጭር ጊዜ ውስጥ ወደ መላው አገልግሎት እንደሚመለሱ ማሰብ ተቀባይነት የሌለው ነገር ነው።²³

በመሆኑም እንዲህ ዐይነቱ ሰው አገልግሎቱን ጋብ በማድረግ ራሱን መፈተሽ ይኖርበታል። ይቅርታ የለውጥ ሂደት መጀመሪያ በመሆኑ እንዲህ ዐይ

ነት ሰዎች ከቤተ ክርስቲያን ጋር በመመካከር ለተወሰነ ጊዜ ከአገልግሎት መታቀብ አለባቸው፤ በዚህም ለአግዚአብሔርና ለሕዝቡ ያላቸውን ክብር ይገልጣሉ። በዚህ መንገድ ከሰብከታቸው ባሻገር ሕይወታቸውም ሌሎችን ለማስተማር ይውላል።

በዚህ ጉዳይ አንዳንድ መጋቢያንና የአብያተ ክርስቲያናት መሪዎች ትልቅ ደዌ እንዳለባቸው ይታያል። ንግድ ይፋ የወጣ አገልጋይ አገልግሎቱን አቁሞ ራሱን እንዲመረምር ከመምከር ይልቅ ቲፎዝነታቸውን ለማሳወቅ ኮንፈረንስ እያዘጋጁ ይጋብዙታል። በዚህም ሰውየው መሳሳቱንና ይቅርታም መጠየቅ እንዳለበት እንዳያስተውል በማሳወር የጎላ ሚና ይጫወታሉ። አገልጋዩም እንደ ባለውለታ የሚቀበለው፤ ከአገልግሎት ገለል ብሎ ሕይወቱን እየመረመረና ከፍተኛን እየፈተሸ እንዲቆይ የሚመክረውን ሳይሆን፤ መድረክ የሰጠውንና ፖስተር ላይ ያስለጠፈውን ሰው ይመስለኛል። ይቅርታና ንስሐ እንዲህ መቀለጃ የሆነው እንዴት ነው?

በመጨረሻም፤ ይቅርታ ስንጠየቅ ይቅርታ ጠያቂው ጥፋቱ ተሰምቶት ራሱን ዝቅ አድርጎ ይመጣል እንጂ እኛ እንዲዋረድና ዝቅ እንዲል መጠየቅም ሆነ መጠበቅ የለብንም። የይቅርታ ጠያቂውን ሰብዕና ለማዋረድ ማሰብ ነውርን አለማወቅ ነው። በትሕትና ይቅርታ ለሚጠይቅ ሰው ተገቢውን አክብሮት መስጠትም በላልነት ነው። ይቅርታ ቁጭትን መወጫ አይደለም፤ ለዕርቅ ድል ድይ መሥሪያ ነው። ይቅርታውን ለሌላ ጊዜ በማጥቂያነት መጠቀምም ተገቢ አይደለም። እንዲያውም ያ ሰው እንዲበድለን እኛ ያደረግነው አስተዋጽኦ መኖር አለመኖሩን ማጤንና እኛም የራሳችንን ኅላፊነት መውሰድ እንዳለብን መዘንጋት አይኖርብንም፤ ሁልጊዜም። ምክንያቱም፤

ተጠየቅ ልጠየቅ

በላ ልበልሃ - ማለት በቻለበት፤

ቅንጣት ታህል ቅንጣት፤

ደቃቅ ታህል ዕብሪት፤

ጥፋት ያዋጣበት፤

‘ጉዳይ’ ብቻ ሳይሆን ‘ሟችም’ ዕዳ አለበት።

ዐልፎ ሰው ባይገድልም፤

በጁ ነፍስ ባይጠፋም፤

በዚያው በራሱ ሞት

ሟችም እጁ አለበት።

በፍቅሩ ከልሎት ሞቱን ካላሰጣለ፤

ሕያው ብቻ አይደለም - የሞተም ገደለ!²⁴

ማስታወሻ

1. Philip Yancey, *Prayer: Does It Make Any Difference?* (Grand Rapids, Michigan: Zondervan, 2006), 271.
2. ተፈራ ጎይለ ሥላሴ (አምባሳደር)፤ *ኢትዮጵያና ታላቋ ብሪታንያ የዲፕሎማቲክ ታሪክ ከ1877-1899* (አዲስ አበባ፤ አዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ ፕሬስ፤ 1999 ዓ.ም) ገጽ 26-27።
3. መስፍን ወልደ ማርያም፤ *አገቱ ተምረን ወጣን* (አዲስ አበባ፤ 2002 ዓ.ም) ገጽ 88።
4. Yancey, *Prayer*, 31.
5. Clayborne Carson, *The Autobiography of Martin Luther King Jr.* (London: Abacus, 2008), 128.
6. R. T. Kendall, *Second Chance* (London: Hodder & Stoughton, 2009), 164.
7. Philip Yancey, Brenda Quinn, *Meet the Bible* (Grand Rapids: Zondervan, 2000), 216.
8. ዝኒ ከማሁ።
9. ሮናልድ ደን (ተርጓሚ ጳውሎስ ፈቃዱ)፤ *የወዳጅ ፍላጻ* (አዲስ አበባ፤ 2002 ዓ.ም) ገጽ 116።
10. ዝኒ ከማሁ።
11. Kendall, *Second*, 70.
12. ዝኒ ከማሁ፤ ገጽ 220።
13. Henry Cloud & John Townsend, *Boundaries* (Grand Rapids: Zondervan, 1992), 267-268.
14. Yancey, Quinn, *Meet the Bible*, 91.
15. Walter Wink, *Engaging the Powers: Discernment and Resistance in a World of Domination* (Philadelphia: Fortress Press, 1992), 271.
16. ሮናልድ ደን፤ *የወዳጅ ፍላጻ*፤ ገጽ 11።
17. Yancey, Quinn, *Meet the Bible*, 274.
18. ሮናልድ ደን፤ *የወዳጅ ፍላጻ*፤ ገጽ 123።
19. Yancey, *Prayer*, 313.
20. Philip Yancey, *What's So Amazing About Grace?* (Grand Rapids: Zondervan, 1997), 88.
21. ሮናልድ ደን፤ *የወዳጅ ፍላጻ*፤ ገጽ 130።
22. ዝኒ ከማሁ፤ ገጽ 143።
23. Kendall, *Second Chance*, 201.
24. አብርሃም ረታ ዓለሙ፤ *አቶክቶክ፡ የቃሊቲ እንጉርጉሮች* (አዲስ አበባ፤ 2000 ዓ.ም)፤ መግቢያ ገጽ።

ዕፍረትን ያያችሁ!?

ልጅት በደስታ ተሞልታለች። የነበረችበትን ትርጉም የለሽ የጭንቅ ኑሮ ስታስብ አሁን ያገኘችው ሰላምና ዕረፍት አስደንቋታል። አዲስ ክርስቲያን ብትሆንም ክርስቶስ የሰጣትን ዕፍረታ ለሁሉ ትመስክራለች። የቆመው ታክሲ ጋቢና ውስጥ ለሹፌሩም የምትነግረው ይህንኑ ነው። ሹፌሩም ባልተለመደ አርምም አቀርቅሮ ያዳምጣል። ተናግራ ስትጨርስ የእርሱን ምላሽ በመጠበቅ ጸጥ አለች።

“የምትደውን አንድም አልተከታተልኩም። ጭንሸን ነበር የማየው” አላት ሹፌሩ ጭኖቿን እየጠቆመ። ገና ዛሬ ያወቀቻቸው ይመስል ደንግጣ እየቻቸው። አጭሩና ጠባቂው ቀሚስ ጭኖቿን መሸፈን አቅቶታል። በዝምታ በሩን ከፈተችና ከመኪናው በዝግታ ወረደች። ያገኘችው ሕይወት የሚያድግ በመሆኑ ልብሷ ልቧን ተከትሎ መገበሩ አይቀርም፤ አሁን ግን ከልቧ በተቃራኒ ነት ነው የቆመው።

አለባበስ እያስቸገረ ነው። ከላይ ጡትን ለማሳየት ሲባል ሲረግብ፤ ከወገብ ደግሞ እምብርትን ለማስመረቅ ሲባል ቲ ሸርቱ ወደ ላይ፤ ሱሪው ደግሞ ወደ ታች ሲሳብ፤ ጭንን ለማስጎብኘት ተብሎ ቀሚሱ ወይም ሱሪው ከጉልበት በላይ ሲሸበሸብ - ብቻ ምን አለፋን ከተሸፈነው ያልተሸፈነው ክፍል እያደር እየበዛ ነው። አንዳንድ አይነት የአካል ክፍሎችን ደጉ ጌታ ከመጀመሪያውም አስተማማኝ ቦታ ከተታቸው እንጂ ጉድ ፈልቶ ነበር (ዝግመተ ለውጥ በሂደት እዚያ ቀረቀራቸው ልበል ታዲያ?)

- ሀ -

ሰዎች ልብስን ያያሉ፤ እግዚአብሔር ልብን ያያል። ታዲያ ምን ይሻላል? ሀ) ልብን ማሳመር ለ) ልብስን ማሳመር ሐ) ልብንም ልብስንም ማሳመር መ) መልሱ አልተሰጠም

አንዳንዶች እግዚአብሔር ልብን ስለሚያይ፤ ለልብስ የሚደረግ ጥንቃቄ ፋይዳው አይታያቸውም፤ የልባቸውን ንጽሕና ሁሉ እንዲያይላቸው ደረታቸው ላይ ትንሽ መስኮት ቢኖር ይመኛሉ። ያ መስኮት እስኪከፈት ልብሳቸውን እደብ የማስገዛቱ ፋይዳ ግን አልተገለጠላቸውም። እነዚህ፤ “ስለ ሰው ቀድጄ ልልበሰው” በማለት የሚያዜሙ ናቸው።

ሌሎች ደግሞ ልባቸው በከፋት ተሞልቶ ውጪአቸውን በረጅም መጋረጃ ይጠቀልላሉ፤ ተንቀሳቃሽ ድንኳን ነው የሚመስሉት። እነርሱ ግን በድንኳናቸው ሽንቁር ዐላፊ አግዳሚውን እየተመለከቱ በምኞት ይቃጠላሉ። ምናልባት ከአለባበሳቸው የሚገኝ ነገር ቢኖር ሌላውን ከጥፋት ለመጠበቅ በጎ መዋጮ ሊሆን መቻሉ ነው። የእነርሱን የልብ ንጽሕና ግን እያመለከትም።

ይህም ልባችንን ለእግዚአብሔር፤ ልብሳችንን ደግሞ ለሰው ስንል ማሳመሩን ተገቢ ያደርገዋል፤ እግዚአብሔር የሚያኖረን በሰዎች መካከል ነውና። የእግዚአብሔር ሕግጋት ሰው ከእግዚአብሔር ጋር የሚኖርበትን ብቻ ሳይሆን፤ ሰው ከሰው ጋር የሚኖርበትንም መርሕ ያስቀምጣሉ። ለምሳሌ ዐሥርቱን ትእዛዛት ለሁለት ከፍለን ብንመለከት፤ የመጀመሪያው ክፍል ሰውና እግዚአብሔርን ይመለከታል። ሁለተኛው ደግሞ ሰውን ከሰው ጋር ያኖራል (ዘፀ. 20፥3-17)። በአዲስ ኪዳን ደግሞ ጌታ ኢየሱስ ትእዛዛቱን ሁሉ በፍቅር አጠቃ ልሎአቸዋል። ይህም ግን ሁለትዮሽ ነው፤ “ጌታ እምላክህን ውደድ” ፊተኛው፤ “ባልንጀራህን ውደድ” ደግሞ ጌታው (ማቴ. 22፥35-40)። እናም ለሰው መጠንቀቅ ይገባል።

ሰዎች ልብስን ያያሉ፤ በዚህም የለባሹን ማንነት ይገምታሉ። ጥሩ ልብስ ለለበሰው የከበሬታ ቦታ ሰጥተው፤ ጉስቆል ያለውን ፊት ይነሡታል። ጥቂት ያይደሉ ሰዎች ጥሩና ንጹሕ የለበስን እንደ ተማረና እንደ ምግባረ ሽጋ ስለሚወስዱ፤ እንስረቃለን ብለው ሳይገምቱ በዘነጠ ሰው ተሰርቀዋል (መስኛው ሁሉ ዘናጭ አይደል እንዴ?)። ስለዚህ ሰዎች ከበሬታን ፍለጋ ውድ ልብስ ለብሰው ለመታየት የተቻለውንና ያልተቻለውን ሁሉ ያደርጋሉ። የሥነ ምግባር ሕግንም እስከ መጣስ ይደርሳሉ።

ሰዎችን በአለባበሳቸው ብቻ እየመዘኑ ፊት መንሳትም ሆነ ማክበር ከርስቲያኖዊ አይደለም። “የወርቅ ቀለበት ያደረገና የሚረ ልብስ የለበሰ ሰው ወደ ጉባኤያችሁ ቢገባ እንዲሁም ያደፈ ልብስ የለበሰ ድኻ ሰው ደግሞ ቢገባ፤ የሚረ ልብስ ለለበሰው የተለየ አክብሮት በማሳየት፤ ‘ለአንተ የሚሆን መልካም መቀመጫ ይኸውልህ’ ብትሉትና ድኻውን ግን፤ ‘አንተ በዚያ ቁም’ ወይም ‘ከእግራ በታች በወለሉ ላይ ተቀመጥ’ ብትሉት፤ ... በከፉ ሐሳብ የተያዘችሁ ፈራጆች መሆናችሁ አይደለምን?” (ያዕ. 2፥2-3 - አ.መ.ት)።

ልብስ የሁሉ ጉዳይ ቢሆንም በተለይ እንዶችን ይመለከታል። እንዶች ለውበት የተለየ ዐይን አላቸው፤ ትኩረት ፈላጊም ናቸው። ይህ ለውበትና ለትኩረት የሚሰጡት ቅድሚያም ሳይታወቅ ችግር ሲፈጥር ይገኛል። አንዳንዶች ልብ መሉ አለመሆናቸውን በአለባሳት መሸፈን ነው የሚፈልጉት። ልባቸው

በጌታ አላረፈም። ስለዚህ የተጋነነ የአድናቆት ጥማት አለባቸው። ልባቸው በከርስቶስ ባለመርከቱ፤ የሌሎች መግሳና ትኩረት ይርባቸዋል። ይህንን በቀላሉ ማግኘያው መንገድ ደግሞ ልብስ ነው። ስለዚህ አንድ ዐይናቸው ልብሳቸው ላይ ሲሆን፤ ሌላኛው ደግሞ አላፊ አግዳሚው ላይ ነው። እነዚህን ትኩረት ማጣት ይገድላቸዋል።

ልብሳቸው እያደር እያነሰና እየተሸራረፈ የመጣው ለዚህ ነው። (አንዳንዶቹ ለብሰው ሳይጨርሱ በችኮላ የወጡ ነው የሚመስሉት!)። ይህ ግን የራሱ ጠንቆች አሉት። ከአለባበሳቸው የተነሣ በማንነታቸው፤ በሞያቸው፤ በዕውቀታቸው ማግኘት ያለባቸውን ከበሬታ እንዳያገኙ አድርጓቸዋል። አንዳንድ ወንዶች ከፊታቸው ያለቸውን ሴት መምህርነት፤ ተማሪነት፤ አገልጋይነት፤ አለቅነት (ሥራ አስኪያጅነት) ሳይሆን ሴትነቷን ብቻ እንዲያዩ ይገደዳሉ። ለዚህ ጎላፊው ማነው? በዚህ ላይ ደግሞ ባለ አጭር “ፓትሌት” ሱሪና ቀሚስ በማዘውተራቸው ወገቧ ላይ “ሞባይል” የሌላት ሴት እንዳትገኝ ወደ ማድረጉ እያዘነበለ ነው። እነርሱ ግን ቤተ አግዚአብሔር ሲሄዱ እንኳ በታውን የሚቃረን ልብስ ሲለብሱ ይታያል። በእርግጥ ቤተ ክርስቲያን የሄደ ሁሉ ክርስቲያን አይደለም፤ ገና ክርስቲያን ለመሆን የሚሄዱም አሉና።

ቢሆንስ፤ ለአምልኮተ አግዚአብሔር ሲኬድ ወንዱ የሱሪው ፓትሌት እስከ ጉልበቱ ወርዶ “ግልገል ሱሪው” መታየት አለበት? ሴቷንስ ውስጥ ሱሪዋ ወደ ላይ ተንጠልጥሎ ማየት አለብን? (“ፓት” ማድረግ ብርቅ ነው እንዴ?) የመቀመጫስ በይ ለሁሉ የሚቀርብ ትርኢት ነው? (ቡዳ ቢቀር ምች የለም እንዴ?) ጉንጭና ጡትም ልዩነት አላቸው። ጡትየው መሸፈን አለበት፤ የባል ነውና (ምሳሌ 5፡19)። ታዲያ ሁሉም ሜዳ ላይ ከተሰጣ ባል ምን ተረፈው? (አንዳንዴማ ጡታቸውን እንዴት እንደሚያደርጉት ሲታይ፤ “አንደኛውኑ በትሪ ቢያቀርቡልን አይሻልም?” ያስብላል)። ለመሆኑ ዕርቃኛን ለነፋስ ሰጥታ ከተቀመጠች ሴት ኋላ ተቀምጠን ስብከተ ወንጌልን እንዴት እንከታተል? (በቀሚስና ነጠላ የሚኬድበት የአያቶቻችን ቤተ ክርስቲያን ናፈቀኝ፤)

ሰዎች ለአለባበሳቸው ትኩረት እንዳይሰጡ እየመከርኩ አይደለም፤ ይዘንጡ! ቀለሙ እርስ በርስ በማይጣጣም ልብስ ተዝግርገሮ ከአላፊ አግዳሚው ጋር “ማች” የሚያደርግ ሰው ምኑ ያምራል? በጠራራ ፀሐይ የእራት ልብስ ለብሰው የሚሄዱ ሴቶችንም ማየትስ ምኑ ያስደስታል? አንዳንዶቹ የተገላለጠ ልብስ ለመልበስ ካላቸው ጉጉት የተነሣ፤ ወገባቸው ላይ ተጠምጥሞ የሚያሸበሽበውን ሥጋ አጭር ቲሽርት ለብሰው ሲያስመርቁ ይውላሉ (የሚያምራቸውን እንጂ የሚያምርባቸውን አያውቁምና)።

ታላቁ መምህር፤ “ወደ ሴት ያየ [ወንድ] ሁሉ የተመኛትም ... በልቡ ከእርሰዋ ጋር አመንዝርክል” በማለት አስተምሯል (ማቴ. 5፡27)። ይህም ወንድ ዐይኑ ሲያይ፤ ልቡ ሊመኝ እንደሚችል ነው የሚነግረን። አብዛኛውን ወንድ የተገላለጠ አካልና ገላ ላይ የተጣበቀ ልብስ የለበሰች ሴት ወዳለችበት የሚያዞረው የሆነ ጎይል አለ። ማየት ባይፈልግ እንኳ ዐንገቱ በራሱ ጊዜ የሚዞር ይመስላል። (ወንድ ሴትን ዞር ብሎ ማየት ትቶ ሴቱቱ ወደምትሄድበት አቅጣጫ ፊቱን አዙሮ የሚጠብቀው ሚስቱ አጠገቡ ስትኖር ነው።) እንዶች ስለዚህ ጉዳይ እያወቁ አያውቁም። ስለሚያውቁም ነው እንዲህ የሚለብሱት፤ ትኩረትን በመሻት። ሆኖም የዚህ ተፈጥሮ (ባሕርይ) ጥልቀት አይታወቃቸውም፤ ቢያውቁም ለወንድሞቻቸው ሲሉ አለባበሳቸውን በገሩ ነበር።

ክርስቲያን እንዶች፤ “ወንድሜን ከማሰናከለው ለዘላለም ከቶ ሥጋ አልበላም” ያለውን ሐዋርያ የሚረሱት አይመስለኝም (1ቆሮ. 8፡13)። ስለዚህ ሌላውን ፈተና ውስጥ የሚከት ልብስ ከሚለብሱ ልብሱን ጨርሰው ቢተዉትስ? ያሰው እነርሱን ባያይ እንኳ ወደ ኅጢአት መግባቱ ባይቀርም፤ እነርሱ ለምን ሰበብ ይሆናሉ? “መሰናከል ግድ ሳይመጣ አይቀርም፤ ነገር ግን መሰናከሉን ለሚያመጣ ወዮለት” በማለት ጌታችን መናገሩን ያስተውሏል (ሉቃስ 17፡3)። በመሆኑም ክርስቲያን ሴቶች ገላቸውን በግላጭ የሚያሳይ ወይም የሚወጣጥር ልብስ አያስፈልጋቸውም።

ሱሪያቸው ረዝሞ መሬት እየጠረገ፤ ከላይ “ግልገል ሱሪአቸውን” እያስጎበኙ የሚሄዱ ወጣት ወንዶችም እየበዙ ነው፤ በየሲኒማው ከሚያዩአቸው ጥቁር አሜሪካውያን የወሰዱት ይመስለኛል። እነዚያ እንዲህ የሚያደርጉት በባርነት ዘመናቸው እግራቸው ላይ ይታሰር የነበረውን ሰንሰለት ለማስታወስ እንደ ሆነ ነው የሚነገረው። የአኛዎቹ ጎረምቶች ግን እንዲሁ ኮርጀውታል። እንዲህ ዐይነት ወጣት መንገድ ላይ ገጥሞኝ፤ “ኧረ ሱሪህ ወደቀብህ! ከፍ አድርገው እንጂ” የሚል ምክር ሰጥቼ ዐውቃለሁ። አንዳንዴ ወደማስተምርበት ከፍል ስገባ ሱሪያቸው ታች ወርዶ “ፓንታቸውን” እያስመረቁ ተከትለውኝ የሚገቡ ተማሪዎች ያጋጥሙኛል። ያኔ የሱሪያቸውን ወገብ ግራና ቀኝ ይገቡ ብድግ በማድረግ እንደሚጠቀጠቅ የሰጋቱራ ጆንያ እየነቀነቅሁ ልብሳቸው ውስጥ ልከትታቸው አመኛለሁ።

ልብስ እርቃንን መሸፈኛ ነው። አዳምና ሔዋን ዕራቀታቸውን መሆናቸውን ሲያውቁ መጀመሪያ ያደረጉት ዕርቃናቸውን መሸፈን ነበር። ለዚህም አገር በቀል ምርት ነው የተጠቀሙት (ቅጠል ቀጣጥለው ለበሱ)። ዕርቃንን የመሸፈንን ተገቢነትም ለእኛ ለልጆቻቸው አስተማሩ (ዘፍ. 3፡7)። ስለዚህ በልብስ ዕርቃንን መሸፈን የዘራችን ነው!

እግዚአብሔርም በዚህ ተሰማምቷል፤ የልብሱ ሥሪት የቅጠል በመሆኑ ግን አልተደሰተም። ስለዚህ ቅጠሉ በነፋስና በፀሐይ ጠውልን ገመናቸው እንዳይገለጥ የተሻለ ልብስ አዘጋጀላቸው፤ “ሌዘር” አለበሳቸው (ዘፍ. 3፥21)። የጥንት፣ ጥንት፣ ጥንት ምንጅላቸውንና የሁልጊዜውም እግዚአብሔር ተመሳሳይ ነገር ይነግሩናል፤ ልብስ ዕርቃንን ሊሸፍን ይገባል።

- ለ -

ሰዎች ልብስን ያያሉ፤ እግዚአብሔርም ልብስን ያያል። ስለዚህ ምን ይበጃል? ሀ) ልብስን ማሳመር ለ) ልብስ የራሱ ጉዳይ ሐ) መልሱ አልተሰጠም

አይሁዳውያን ስለሚለብሱት የልብስ ዐይነት መመሪያ ተሰጥቷቸዋል። ወጥ ልብስ እንጂ ጉራማይሌ እንዳይለብሱም ተመክረዋል። ወንድ የሴትን፣ ሴትም የወንድን ልብስ እንዳይለብሱ ተነግሯቸዋል (ዘፍ. 22፥5፣ 11)፤ እግዚአብሔር ከልብስ ጋር ጉዳይ አለውና።

ከዚህ የተነሣ ሴቶች ሱሪ እንዳይለብሱ የሚከለክሉ ወገኖች አሉ፤ ይህንንም እንደ ትልቅ አጀንዳ ያራግቡታል። ለመሆኑ ሊቀ ነቢያቱ ሙሴ ይህንን ሲናገር ወንዶች ሱሪ ነበር የሚለብሱት? (ከየት መጥቶ?) ያኔ የወንዶች ልብስ ወጥ ቀሚስ ሲሆን፣ የሴቶቹ ደግሞ መከናከያ ያለው ቀሚስ ነበር። ታዲያ አሁንስ ሴቶች የወንዶችን ሱሪ ነው የሚለብሱት? የሴትና የወንድ ሱሪ ልዩነት እንዳለው የምታውቁ እናንተው መልሱት። በመሆኑም ሴቶች ሱሪ እንዳይለብሱ ለመከልከል መጽሐፍ ቅዱስ በምክንያትነት ሊቀርብ አይገባም፤ እንዲያውም ሱሪ መልበስ ለሴቶች አስፈላጊ የሚሆንበትም ወቅት ይኖራል፤ ከአንዳንድ አጓጉል ቀሚሶች በብዙ የተሻሉ ሱሪዎች መኖራቸውንም እንዘንጋ። ስለዚህ የሱሪው “ጨዋነት” ነው ጥያቄው።

ይልቁት ምንባቡ ወንዱ የሴት ልብስ ለብሶና ራሱን እንደ ሴት አድርጎ ለሌላ ወንድ ማቅረብና ሴቷም ራሷን እንደ ወንድ አድርጋና ለብሳ ከሌላ ሴት ጋር መገናኘቷ በእግዚአብሔር ዘንድ የተጠላ መሆኑን ነው የሚናገረው። ሰዶማዊነትን የሚቃወም ምንባብ ነው።

ከርስቲያን ለአለበበሱ ሥነ ሥርዐት ሊኖረው ይገባል፤ ሰዎች መንፈሳዊ መሆን ሲጀምሩ ሥርዐት አልበኛ አይሆኑምና! የብሉይ ኪዳን መጻሕፍት ሲነበቡ ብዙ ሥርዐቶች ይገኛሉ። የመቅደሱ ሥርዐት፣ የክህነቱ ሥርዐት፣ የአለባበስ ሥርዐት ...። መንፈሳዊነት ሥርዐት አለው።

አዲስ ኪዳንም ወንዶች ጠጉራቸውን እንዳያሳድጉ፣ ሴቶችም ጠጉራቸውን እንዲሸፍኑ ያስተምራል (1ቆሮ. 11፥4-6)፤ የጠጉር አያያዝ የእግዚአብሔር

ርም ጉዳይ ነውና። ሆኖም ይህን ወስደን ሁሉም ሴቶች ጠጉራቸውን እንዲሸፍኑ አናስገድድም፤ ትእዛዙ ባል ያላቸውን ሴቶች ብቻ ይመለከታል። እነርሱንም ቢሆን ሁሉ ሳይሆን፣ ሲጸልዩና ትንቢት ሲናገሩ ብቻ እንዲፈጽሙት ነው የሚጠይቀው። ይህ ምንባብ ግን ሌላም ገጽታ አለው፤ “ራሱን ተከናንበ የሚጸልይ ወይም ትንቢት የሚናገር ማንኛውም ወንድ ... ራሷን ሳትሸፍን የምትጸልይ ወይም ትንቢት የምትናገር ሴት ...” ነው የሚለው። ይህም በአገልግሎት ጊዜ ሊደረግ የሚገባው የአለባበስ ጥንቃቄ መኖሩን ያሳያል። ሆኖም ሐዋርያው ጳውሎስ ለቆሮንቶስ ሰዎች ከምን ተነሥቶ ይህን እንዳዘዘ መጠየቅና በእኛ ዐውድ በምን እንደሚተረጎም ማጠየቅ መልካም ነው።

ስለዚህ እዚህ ምንባብ ላይ ተመሥርተን ስለ ሕግ ባናወራም ስለ መርሕ ማወራት እንችላለን። ለአገልግሎት የተለየ የአለባበስ ጥንቃቄ ያስፈልጋል ማለት ነው። በዚህም ለእግዚአብሔር መድረክና ለእግዚአብሔር ሕዝብ አክብሮትን መግለጥ ይቻላል። ሰዎች ለአገልግሎት በእግዚአብሔር ሕዝብ ፊት ሲቆሙ ሰርክ ከሚያደርጉት የአለባበስ ጥንቃቄ የተለየ ያስፈልጋቸዋል።

የእግዚአብሔር መድረክ ይቅርና ባንኮች እንኳ ለሠራተኞቻቸው የሚያስቀምጡት የአለባበስ ሥርዐት አለ፤ አንዳንድ የምሽት ከበቦች ዘንድ ለመግባትም አለባበስ ይታያል። ፓርላማ ሲገባና ወደ አንዳንድ የሰብሰባ ቦታዎች ሲኬድም ወንዶች ሙሉ ልብስ፣ ሴቶች ደግሞ ቀሚስ እንዲያደርጉ ሲያስገድዱ እናያለን። በየኮሌጁም ሰዎች መመረቂያ ሥራዎቻቸውን ሲያቀርቡ ጂንስ ለብስን እንቀርባለን ቢሉ ዋጋቸውን ያገኛሉ። እነዚህን ሁሉ ስናይ በቤተ እግዚአብሔር መድረክ ላይ የአለባበስ ሥርዐት ቢጠበቅ አያስገርምም፤ ተገቢም ነው።

በእርግጥ ታዳሚው ወጣት በሆነበት ጉባኤ ‘ወጣታዊ’ ልብስ መልበስ ይቻላል፤ ያጠረ፣ የሳሳና የተጣበቀ ግን በእግዚአብሔር ቤት ቦታ የለውም! ይህ ግን በአንዳንድ ወጣት አገልጋዮች ዘንድ የተስተዋለ አይመስልም። ጠጉራቸውን በፍሪዝ ገምደው፣ የቱፓክ ምስል ያለበትን ሸሚዝ፣ ላያቸው ላይ የተጣበቀ ቲ ሸርት፣ ተንዘላዝሎ ወይም ተንጀላጅሎ ሊወድቅ የደረሰ ሱሪ ... አድርገው ዐውደ ምሕረት ላይ ይቆማሉ (ኧረ ነውር ነው!)። ለአገልግሎት ሲባል የሚደረግ የአለባበስ ጥንቃቄ መኖር አለበት። አሁን አሁን እየተለመደ የመጣውን በአንቅስቃሴ የታጀበ የመዝሙር ትዕይንት (choreography) የሚያሳዩ ወጣቶች በተለይ ይህን ልብ ሊሉ ይገባል። ትዕይንቱ ጓላቸውን ለተመልካቹ ሰጥተው እንዲንቀሳቀሱም ስለሚያደርጋቸው ለአለባበሳቸው ጥንቃቄ ያድርጉ።

ይህም ሁሉ ሆኖ ከርስትና ዐውዳዊ መሆኑን መዘንጋት የለብንም። እኛ ኢትዮጵያውያን እንጂ እስራኤላውያን አይደለንም። ከርስትና የክርስቶስ ሕይወት ነው (ማንነቱ፣ ልደቱ፣ መስቀሉ፣ ትንሣኤው ...)። መሠረቱም መጽሐፍ

ቅዱስ ነው። በየትኛውም ቦታ በእነኚህ ወሳኝና መሠረታዊ ጉዳዮች እንስማማ ለን፤ ውጫዊው ሥርዐት ግን እንደ ባህላችን፤ እንደ ወጋችን ይለያያል።

ስለዚህ፡ “ኢየሱስ ምን ይለብስ ነበር?” በማለት አሰሰን የእርሱን ዐይነት ልብስ መልበስ አያስፈልገንም። የሐዋርያቱ ልብስ ምን ነበረ? ብለን ለመኮረ ጀምረን እንሟሟትም። ያይም ሆነ አሁን በመካከለኛው ምሥራቅ (እስራኤል ያለችበት) አካባቢ የሚለበሱ አልባሳትን ለመልበስ አንገደድም። ውስጣዊ ሕይወታቸውን፤ ትሕትናቸውን፤ ቅድስናቸውን፤ ፍቅራቸውን እንኮርጃለን እንጂ የልብሳቸው ቀለምና ቅርጽ ጉዳዮችን አይደለም (ታዲያ ወንጌላውያን ክርስቲያኖች ዘንድ የምዕራቡ ዓለም ተጽዕኖ ለምን ጎላ?)።

ልብስ ሥራንም ይገልጣል፤ እንደ ደንብ ልብስ። አይሁዳውያን ጋለሞታን የሚያውቁት በልብሷ ነው (ምሳሌ 7፡10፤ ዘፍ. 38፡15)። ይህም ዐውዳዊ ነው። በአንዳንዱ ባህል ጋለሞታ ትከናካለች፤ ስለዚህ በዚያ ያለች ክርስቲያን እንድትከናከል አይመከርም። ጋለሞቶች ተገላልጠው የሚኖሩበት ቦታ ያሉ እኅቶችም ከእነርሱ ለየት ማለት አለባቸው። በኢትዮጵያ የቆዳ ስፋትና የባህል ልዩነት የየቦታውን ዝመት አዳሪዎች አለባቸው እዚህ ማቅረብ አይቻልም። የአዲስ አበባንና የከተሞችን ግን መናገር እችላለሁ። የተጣበቁ፤ አጭር፤ ስለ ልብስ ያዘወትራሉ። መቀመጫቸውን፤ ጡታቸውንና ጭናቸውን ማጋለጥ ይወዳሉ። የጠገርና የከንፈር ቀለማቸው ከነሹቶአቸው ከሩቅ ይጣራል። በእዚህ አካባቢ የሚኖሩ እኅቶች እንዲህ መምሰል አይኖርባቸውም።

ታዲያ እንዴት ይለበስ? ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ ይነግረናል። “ሴቶች በሚገባ ልብስ ከዕፍረትና ራሳቸውን ከመግዛት ጋር ሰውነታቸውን ይሸልሙ” (1ጢሞ. 1፡9-10)። መንገዱ ይኸው ነው፤ ዕፍረትና ራስን መግዛት፤ እግዚአብሔር ለልብስ እንደሚገደው ማወቅ። ዕፍረት ጸጋ ነው! አንዳንዶች የተንጠለጠለና የተሸበሸበ ልብሳቸውን ሠላሳ ጊዜ ሲጎትቱና ሲሳቀቁ ስናይ፤ መጀመሪያውኑ ልብሱን ሲለብሱ ዕፍረታቸው የት እንደ ነበር እንጠይቃለን (የታናሽ እኅታቸውን ሱሪ ለምን ይለብሳሉ?)። ብርዱን ባይፈሩ፤ ሰውን አያፍሩም? የጠፋውም ይኸው ነው፤ ዕፍረት! ዕፍረት! ዕፍረት!

* * *

“O, shame where is thy blush?”
(ዕፍረት ሆይ ቅላትሽ ወዴት አለ?)

ቬክሰር

“የተገኘውን” እንሰብካለን!

አንዲት ቤተ ክርስቲያን አጥር (ግድግዳ) ላይ የተሰቀለ ከቆርቆሮ የተሠራ ታፔላ አለ፤ “እኛ ግን የተሰቀለውን ክርስቶስን እንሰብካለን” ይላል። ታፔላው የተሰቀለበት አቅጣጫ የተንጋደደ በመሆኑ የፀሐይ ብርሃን እኩል አያገኘውም። ስለዚህ፡ “እኛ ግን” የሚለውን ቃል ብዙ የፀሐይ ጨረር ስለ በዛበት ከጊዜ ብዛት እየደበዘዘ ሄደ። ጥቅሱ፡ “የተሰቀለውን ክርስቶስን እንሰብካለን” ማለት ጀመረ ማለት ነው። ከዚያ ደግሞ “የተሰቀለውን” የሚለው ቃል ቀለሙ እየጠፋ፤ “ክርስቶስን እንሰብካለን” ቀረ። ከረጅም ጊዜ በኋላ ደግሞ “ክርስቶስን” የሚለው ቃል ቀለም ደበዘዘና ጭራሹ ጠፍቶ ዐረፈው። ከዚያም ቤተ ክርስቲያን አጥር ላይ “እንሰብካለን” የሚለው ነጠላ ቃል ብቻ ቀረ።

የዘመናችንን ቤተ ክርስቲያን ይህ የሚገልጣት ይመስለኛል። እንሰብካለን፤ እስኪደክመን እንሰብካለን፤ “ታላቅ ኮንፈረንስ”፤ “ትንቢታዊ ኮንፈረንስ” ... እያልን በዘማሪ፤ በፓስተርና በ“ነቢይ” ፎቶ ያሸበረቀ ፖስተር ለጣጥፈን ሕዝብ እንጠራና እንሰብካለን። “ምንድን ነው የምንሰብከው?” ብሎ የሚመረምር ልባም ቢገኝ፤ “የተገኘውን” ነገር ስንሰብክ ያገኛል። ቀስ በቀስ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ትምህርት በፊታችን ሞገስ እያጣ ነው።

ብዙ ወንጌላውያን ክርስቲያኖች ፈልሰው የመጡበት ቀዳሚያ ቤተ ክርስቲያን በዚህ ችግር ትታወቃለች። ከመጽሐፍ ቅዱስ ይልቅ ገድል፤ ታምር እየተባለ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ያልሆኑ በርካታ ትምህርቶችና ስብከቶች ነግሠውባታል። አንዳንዶቹ ልቦለድ ለመሆን እንኳ ተአማኒነት ይጉድላቸዋል።

ብዙ ወገኖች “በተረት” የተሸፈነው ወንጌል እስኪገለጥላቸው እዚያ ተጨናብሰው ቈይተዋል። ወንጌሉ ሲገለጥላቸው ደግሞ ሁሉን ጣጥለው እዚህ መጡ። የሚያሳዝነው ግን አሁን እዚህም መጽሐፍ ቅዱሳዊ ትምህርት እየተሸረሸረ መሆኑ ነው። የነጠረው እውነት፤ የእግዚአብሔር ቃል እየቀረ “የተገኘው ሁሉ” እየተሰበከ ተቸግረናል። ሰው ሁሌ ጊዜያዊ ፋይዳ ያላቸውን ስብከቶች እየተመገበ እስከ መቼ ይኖራል? የነካን ምን ይሆን?

ጎጢአተኞች ወደ ጌታ ይመጡ የነበረው እርሱ የተለየ መሆኑን ሰላወቁ ነው። ትምህርቶቹና የሚያስተምርባቸው መንገዶች በወቅቱ ከነበሩ የሃይማኖት መሪዎች የተለዩ ናቸው። ታዲያ አሁንስ ማዝናናትና ሰዎችን ደስ ማሰኘትን

ብቻ ግቡ ያደረገው መልእክታችን ከሌላው በምን የተለየ ሆኖ ነው ሰዎች ወደ እኛ የሚመጡት? ሚዛኑን የጠበቀ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ትምህርት ለምን ተጠላ?

ለመጽሐፍ ቅዱሳዊ ትምህርት ያለን ፍላጎት በመጽሐፍ ቅዱስ እያያዛችንም ይገለጻል። ቤተ ክርስቲያን መድረክ ላይ መጽሐፍ ቅዱስ እንደ ሚዳሊያ ወደ ሕዝቡ የሚወረውር ሰባኪ ብታዩ ምን ትላላችሁ? ለመነሻ አንድ ጥቅስ ብቻ አንብቦ ሌላ ሌላውን ሲዘባርቅ የሚውላውንስ? የራሱን ገድል መተርተር የተጠናወተውንስ ምን ትሉታላችሁ? ዕድሜ ልኩን የብሉይ ኪዳን ትምህርት ሲሰብክ የሚኖረውንስ ምን እንበለው? የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የሚያስፈልጋት ዋና ነገር ይህ ነው፤ ሚዛኑን የጠበቀ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ትምህርት! ትምህርት! ትምህርት!

የምናመልከው የመጽሐፍ ቅዱሱን እግዚአብሔር ነው። እግዚአብሔርን ያወቅነውና የተከተልነውም መጽሐፍ ቅዱስ ነግሮን ነው። ታዲያ መጽሐፍ ቅዱሱን ከተውነው የትኛውን እግዚአብሔር ልንከተል ነው? መጽሐፍ ቅዱሳችንን ከጣልንና ፊት ከነሣነው መንገዳችን ወዴት መሆኑ ነው?

ሰዎች መጽሐፍ ቅዱስን ሚዛኑን ጠብቀው ካልተማሩ የሚጨብጡት ነገር አይኖርም። ለሁሉ ያጨበጭባሉ። ያመኑትን አያውቁምና በተለያዩ የስሕተት ትምህርቶች ይወሰዳሉ። ቀላል የሕይወት ፈተና ሲገጥማቸው እንኳ ሳያጠና ለፈተና እንደ ቀረበ ተማሪ ድንገጥ ናቸው፤ እምነትም፤ ዕውቀትም የላቸውም።

እስገራሚው ነገር ደግሞ መጽሐፍ ቅዱስን ከዳር እስከ ዳር እንዴ እንኳ ያላነበቡ በጌታ ቤት ግን ብዙ ዓመታትን ያስቈጠሩ ሰዎች መኖራቸው ነው። ከእነዚህ ወገኖች መኻል አገልጋዮችም አሉበት።

ለዚህ የየአብያተ ክርስቲያናቱ አስተዋጽኦ አለበት። የተወሰኑ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች ላይ ማተኮር በራሱ ልክ አይደለም። ከሙሉው መጽሐፍ ቅዱስ ይልቅ ውስን ምንባቦችን ብቻ መርጦ ማዘውተር ጤናማውን ወንጌል እንዳለማመን ነው የሚቆጠረው፤ ሚዛንን ያሳጣል። ሆኖም አንዳንዶቹ ዘንድ ሁሌም የሚሰበከው ብሉይ ኪዳን ብቻ ሲሆን፤ ሌሎቹ ዘንድ ደግሞ አዲስ ኪዳን ብቻ ነው። ሲሻቸውም ያንኑ አዲስ ኪዳን ይሸራረፉታል። መጀመሪያ፤ “ለቤተ ክርስቲያን የተጻፉት መልእክቶች ብቻ ናቸው” በሚል ከፊት ወንጌላቱን “ፎሪ” ያወጧቸዋል። ከዚያ ደግሞ፤ “ግልጽ አይደለም፤ አይገባም” በሚል ከኋላ ከራሉ የሐንስ ፊታቸውን ይመልሳሉ። ከዚህም የተነሣ ራሉ የሐንስን ማንበብ የሚፈሩ ምዕመናን ብዙ ናቸው (“ሆረር” ፊልም ማየት የማይፈሩ፤ የየሐንስን ራሉ የሚፈሩ” እንበላቸው?)።

አንዳንዴማ ከአንዳንድ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ጋር ስንነጋገር የክርስትና መሠረታዊ አስተምህሮ የሆኑትን ነገረ ክርስቶስንና ነገረ ሥላሴን በሚመለከት “ጨዋ” ሆነው ይገኛሉ። ስለ ጉባኤ ኒቅያ ሲነሣ፤ “ኒቅያ ምንድን ነው?” የሚላችሁን የቤተ ክርስቲያን መሪ ምን ትሉታላችሁ? “ከመጠምጠም መማር ይቅደም” አይደል የሚባለው? (ለእኛ ሰዎች እንዲመች፤ “ከመቀባት መማር ይቅደም” እናድርገው ይሆን?)

አማኙ የክርስትናን መሠረታዊ አስተምህሮ ካላወቀ፤ በክርስቶስ “ፍጹም ሰው - ፍጹም አምላክ”ነት ላይ የጋራ መረዳት ከሌለው፤ እንዴት ነው አንድ የሚኮነው?

የአንዳንዶች ሥነ አፈታት ደግሞ እጅግ ያስደነግጣል። ሁሉን ነገር ከስኬትና ከብልጽግና ጋር ካላገናኙ አይሆንላቸውም። መጽሐፍ ቅዱስ ስለ ስኬትና ስለ ብልጽግና የሚያወራባቸው ቦታዎች ቢኖሩም፤ የመጽሐፉ ግብ ግን ይህ አይደለም። “መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ውጪአዊ ስኬት በጭራሽ ዋነኛ ግብ ሆኖ አያውቅም። ጳውሎስ ጢሞቴዎስን እንዴት ‘ስኬታማ’ እንደሚሆን አይደለም ሲመከረው የነበረው፤ መለኮታዊውን ልኬት እንዴት እንደሚከተል እንጂ።” ከዚህ ውጭ ላለማውራት የማሉ የሚመስሉ ሰዎች ግን መድረኮቻችን ላይ አሉ። ስለ “ይሆንላችኋል” እና ስለ ብልጽግና ማውራት ብቻ ነው የሚፈልጉት፤ “ትሻገራላችሁ” ብቻ ነው የሚያውቁት። መጽሐፉን እንደ ስልክ ማውጫ የሚፈልጉትን ቅንጣት ለማግኘት ብቻ ነው የሚያገላብጡት። ከዚህ ይልቅ የእግዚአብሔርን ሁሉ-ገብ ምክር ለማግኘት እርሱ በርሱ እያያዙ ማስተንተኑ ነው የሚጠቅመው። ሙሉው ምክረ መለኮት ነው የሚያሻን። ለዚህም ቢሆን ስለ ሥነ አፈታት የሚያስተምሩ መጻሕፍትን ቢያነቡ ምናለበት? ዳራውን ተረድተው፤ ዐውዱን ጠብቀው ቢሰብኩ ማን ይሞታል?

“ያውቃሉ” ከተባሉቱ ደግሞ ከመጽሐፍ ቅዱሳቸው በላይ ማብራሪያዎችን (commentaries)፤ ያነበቡአቸውን የተለያዩ መጻሕፍት፤ እንዲሁም የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ቤት አስተማሪያቸውን የሚያምኑ አሉ። እነዚህ መጻሕፍት የመጽሐፉ አጋገሮች እንጂ የመጽሐፉ ምትኮች አይደሉም። የመጨረሻው ሥልጣን የቅዱሱ መጽሐፍ መሆኑ መታወቅ አለበት። የነገረ መለኮት ትምህርታችን መጽሐፍ ቅዱስን እንድናከብርና መጽሐፍ ቅዱስን እንድናስተምር ካላደረገን ምን ይፈይድልናል?

በእርግጥ መደበኛ የትምህርት መርሐ ግብር ያላቸው አብያተ ክርስቲያናት ዐልፎ ዐልፎ ይኖራሉ። በተለያዩ ርዕሰ ጉዳዮች ላይ ትምህርት መስጠት እየጀመሩ ያሉ አጥቢያዎችንም ዐውቃለሁ። ይህ ተስፋ የሚያሳድር ነገር ነው። እንዲያውም ትምህርቱ በሲዲና በካሴት እየተዘጋጀም ይሸጣል። ስለዚህ በረ

ከቱ በቦታው ላልተገኙ ሰዎች አንኳ ይተርፋል። እነዚህ አብያተ ክርስቲያናት ጎላፊነታቸውን በአግባቡ እየተወጡ ነውና ይመስገናሉ።

የአዲስ ኪዳን መልእክት ጸሐፊዎች (ጳውሎስ፣ ጴጥሮስ፣ ዮሐንስ፣ ...) የተሳሳቱ ትምህርቶችን በመቃወም ጽፈዋል። የአሁኗ ቤተ ክርስቲያን መሪዎች ግን ምንም ዓይነት የተሳሳቱ አስተምህሮዎች ቢነሡ ለመቃወምና በጤናማ ትምህርት ለማራቅ ግድ ያላቸው አይመስሉም፤ ትኩረታቸው በተለያዩ ነገር ተወስዷል።

በተለይ አሁን አሁን በቴሌቪዥን የሚሠራጩ ስብከቶችን ሳይ መንታ ሓሳብ ውስጥ እገባለሁ። በአንድ በኩል፣ ይህ ዕድል መገኘቱና የክርስቶስ ወንጌል በተለያዩ መንገድ ወደየ ቤቱ መግባቱ ያስደስተኛል። በሌላ በኩል ግን፣ የስብከቶቹና የልምምዶቹ መዘበራረቅ ያስደነግጠኛል። ጨፍጋጋ ስሜት ውስጥ እገባለሁ። ከቅዱስ ቃሉ የተኳረፉና ዝንፈት የበዛባቸው፣ የተቀየሙና ያልጠለሉ፣ የተበረዙና የተምታቱ መልእክቶች እየተረፉ ያሉት በዚህ የቴሌቪዥን መስኮት ነውና።

ከዚህም ባሻገር የኮንፈረንሶች እና የሰንበቱ ስብከት አካሄድ አሳሳቢ ይመስለኛል። ሰባኪያት በአሜን ለሚደግፋቸው ሕዝብ ብቻ የመስበክ ጉልበት ነው ያላቸው፤ በሓሳብ ከእነርሱ የተለየ አቋም ባለው ወይም አሜን አሜን እያለ በማያሟሙቃቸው ጉባዔ ለመናገር ዐቅመ ቢስና ድንጉጥ ናቸው። ይህም የስብታቸው ዋና ግብ ሰውን ማስደሰት እንዲሆን አድርጎታል። ስለዚህም ብዙውን ጊዜ የሚሰበከው ጌታ ኢየሱስና የእግዚአብሔር መንግሥት አይደለም። ሚዛኑን የጠበቀ ስብከትንም የሚፈልግ የለም፤ የሚያቆላምጥ አንጂ። በእኔ ግምት አንዳንዶች ይህንን የሚያደርጉት ራሳቸውም ያልተማሩ በመሆኑ ነው። ስለዚህ ስብከታቸው ሚዛኑን ያልጠበቀ ሀብትና ብልጽግና ብቻ ነው። ሌላም ምክንያት ይኖር ይሆናል። የሕዝቡ ፍላጎት እንዲህ እየሆነ በመምጣቱ ብዙዎችን በማስደሰት አድናቂና ወዳጅ ማብዛት አንዱ ሰበብ ሊሆን ይችላል።

አዎን፤ ብዙዎች ቤተ ክርስቲያን መጥተው መዝናናትን መፈለግ ጀምረዋል። ጥሩ ስሜት ተፈጥሮባቸው መሄድ ነው የሚችሉት። የሚፈልጉትንም ለማግኘት ጥያቄ ያቀርባሉ። ገበያ መሩ አገልግሎትም የሚፈልጉትን ለመስጠት ዝግጁ ነው፤ የገበያው ፍላጎት አቅርቦትን ይፈጥራልና። ነገር ግን እያንዳንዱ ቅቡል አገልግሎት በአዎንታዊውና በአሉታዊው መካከል ሚዛን ሊኖረው ይገባል። መገሠጽ የማይችል አገልጋይ ተልእኮውን እየተወጣ አይደለም።፩

የአድማጮችን ጎሽታ ለማትረፍና ለማስደነቅ ሲሉ ብቻ ጆሮ የሚኮረ ኩሩ ሰባኪያን ገበያው ላይ ሞልተዋል። ግና ጆን ማካርተር እንደሚናገሩት

ከሆነ፣ የእግዚአብሔር እውነት ጆሮን የሚኮረኩር ሳይሆን በቡጢ የሚጠልዝ ነው፤ ጆሮን የሚያነድ ነው። መጀመሪያ ይገሥጻል፣ ይወቅሳል ከዚያ ያበረታታል። ሚዛኑ መጠበቅ አለበት።፡፡ ማጽናናት፣ ማበረታታትና ማባበል ብቻ ሳይሆን፣ ንጉሤ ቡልቻ እንደሚናገሩት፣ “የቁጣ ቴዎሎጂ ሳያስፈልገን አይቀርም።፡፡”፮

በቅርቡ አንድ የአደባባይ ሰባኪ ምስባኩ ላይ ቆሞ ስለ ራሱ አብዝቶ ያወራል። አንዱ ድንገት ተነሥቶ፣ “እባክህ ክርስቶስን ስበክ” ብሎት ጉባዔውን ትቶ ወጣ። ተናጋሪው ደንገጥ ብሎ ቆየና ራሱን ማዜሙን ቀጠለ። ተጠናውቶ ታል ማለት ነው! ሌላኛው ወንድም ደግሞ እንዲት ቤተ ክርስቲያን በተከታታይ መካፈል ጀመረና ከጥቂት ጊዜ በኋላ ጥሎ ወጣ። “ምነው?” ስለው “ኢየሱስ ናፈቀኝ” በማለት መልሶልኛል።

አካሄዳችን ሚዛን የጠበቀ ባለመሆኑ ጌታን ተቀብለዋል የተባለላቸው መጽሐፍ ቅዱስን የማያውቁ ምዕመናንን እያመረጡ ነው። ክርስትናቸው ልማዳዊ እንጂ የሕይወት ለውጥ የሚታይበት አይደለም። ጌታን ለመከተል የወሰንኩበት ጊዜ ትዝ ይለኛል። በተለመደው አባባል “ጌታን ከመቀበሌ” (እግዚአብሔር በክርስቶስ በኩል የሠራውን ሥራ ከመቀበሌ) በፊት መጽሐፍ ቅዱስን ነው የተቀበልኩት። መዳን፣ የሕይወት ለውጥም ሆነ የእምነት ጽናት መጽሐፍ ቅዱስ ዘንድ ነው የሚገኙት፤ እርሱን ችላ ካልን በነበርንበት እንቀራለን እንጂ ዕድገት አይኖረንም። የምንገልጠው መጽሐፍ ሁሌም ስለ ጌታ መናገር አለበት (ዮሐ. 5፡39)። ይህ ካልሆነ መንገዳችን ትክክል አይደለምና ቆም ብለን ማሰብ መጀመር ያስፈልገናል።

አንዳንድ ፓስተሮች ለራሳቸው ብለው መሠረታዊውን የክርስትና ትምህርት ከመማር ይጀምሩ፤ በጎ ለውጥ ለማምጣት ከፈለጉ። እርስ በርስ “ፓስተር”፣ “ነቢይ”፣ “ሐዋርያ” ከመባባሉ ጋር እነዚህን ጎላፊነቶች በአግባቡ ለመወጣት የሚረዳ ትምህርት ይኑር። ሕዝቡን የመመገብ ዐቅም የሌላቸው ፓስተሮችን እያበዛን መጓዝ ከቀጠልን የቤተ ክርስቲያን መጨረሻ እያምርም። እንዲህ ዓይነት ፓስተሮች ሲያጋጥሙት፣ “እነዚህን መግረፍ ነበር!” የሚል ወዳጅ አለኝ (የልቤን ማን ነገረው?)።

እንዲህ ዓይነቶቹ ሰዎች መሠረታዊውን የክርስትና ትምህርት እንኳ በቅጡ ሳያውቁ ትልልቅ አብያተ ክርስቲያናትን ለመገንባት ከፍተኛ ጥማት ያላቸው መሆኑ ነው የሚገርመው። ለዚህ ደግሞ ሕዝቡን ወደ እነርሱ የሚስብ ዘዴ ያስፈልጋቸዋል። ስለዚህም አሁን አሁን እንደምናየው፣ “የዘመነኛ አገልጋዮች ሞዴላቸው ነቢይ ወይም እረኛ ሳይሆን፣ ፖለቲከኛ፣ የማስታወቂያ ወይም የመዝናኛ ዝግጅት ባለሞያ ነው።”፬

መጽሐፍ ቅዱስ የመጀመሪያዎቹ ክርስቲያኖች ዓለምን ስለ መገለባበጣቸው ያወራል (የሐዋ. 17፡6)። በእኛ ትውልድ ግን ዓለም ቤተ ክርስቲያንን እየገለባበጠች ነው። ሰዎች ትልቅ ቤተ ክርስቲያን ይገንባላቸው እንጂ፣ ብዙ ሕዝብ ይሰብሱበላቸው እንጂ፤ መጽሐፍ ቅዱሳዊውን ስብከት፣ ሚዛናዊውን እውነት መሠዊድ ላይ አቅርበውም ቢሆን ያደርጉታል። ሌት ተቀን የሚታትሩት መንግሥተ እኔን ለመመሥረት ነውና!

ጀን ማክላርተር፣ በትልልቅ አብያተ ክርስቲያናት ላይ ሐቲታዊ (feature) ጽሑፍ የሚያዘጋጅ ጋዜጠኛ ሊያናግራቸው ወደ ግሬስ ቻፕል እንደ መጣ ይናገራሉ። “ትልልቅ አብያተ ክርስቲያናትን የመሥራት ፍላጎት ሁሌም ነበረህ?” ነበር መጀመሪያ ያቀረበላቸው ጥያቄ። ያልተጠበቀ ጥያቄ ቢሆንም፣ ወዲያውኑ መልስ ሰጡት፤ “አንድም ቤተ ክርስቲያን የመሥራት ፍላጎት የለኝም፤ አንድም!”። ጋዜጠኛው ግራ በመጋባት እየተመለከታቸው፣ “አልገባኝም” ብሎ ተናገረ። “ኢየሱስ ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያኑን እንደሚሠራ ተናግሯልና ከእርሱ ጋር መፎካከር አልፈልግም” ነበር መልሳቸው።⁸

ሁሌም ግን ተስፋ የማድረገው ነገር አለ። አበቃ በተባለ ጊዜ ሁሉ እግዚአብሔር ተሐድሶን ያስነሣል፤ ራሱን ያለ ምስክር አይተውምና። ተሐድሶ መጽሐፍ ቅዱስን ከማስተማር ይጀምራል። ያኔ ትምህርቶቻችንና ልምምዶቻችን ሁሉ በመጽሐፍ ቅዱስ እየተፈተሹ ነው ተቀባይነት የሚያገኙት። ማርቲን ሉተር ሲነሣ ካሰማቸው ጩኸቶች አንዱ፣ “መጽሐፍ ቅዱስ ብቻ!” (Sola Scriptura) የሚል ነበር። የእኛስ ቀን መች ይሆን?

ማስታወሻ

1. John F. MacArthur, Jr. *Ashamed of the Gospel: When the Church Becomes Like the World* (Wheaton, Illinois: Crossway Books, 1993), 29.
2. ንጉሤ ቡልቻ፣ መስተላለፅ፣ ራስ ታዘብና ተሐድሶአውያን መጣጥፎች (አዲስ አበባ፣ 2002 ዓ.ም) ገጽ 82።
3. MacArthur, *Ashamed*, 34-35.
4. ዝኒ ከማሁ፣ ገጽ 37።
5. ንጉሤ ቡልቻ፣ መስተላለፅ፣ ገጽ 106።
6. MacArthur, *Ashamed*, 80.
7. ዝኒ ከማሁ፣ ገጽ 51።
8. ዝኒ ከማሁ፣ ገጽ 173።

ሰው መሆኔን ማን ይንገረኝ!?

ርም፣ ልዕለ ኅያል በነበረችበት ጊዜ፣ ሮማውያን አንድን ጦርነት ሲያሸንፉ የሚያደርጉት ሥርዐት ነበራቸው። ድል አድራጊው ሠራዊት ወደ ከተማ ዩቱ የሚገባበት ቀን ይወሰናል። በዚያን ቀን አሸናፊው ጄኔራል ጠላቶቹን ሙሉ በሙሉ ድል ማድረጉን በከተማ ላለው ሕዝብ ማስረጃ ይሆን ዘንድ የምርኮኛ ወታደሮችን ትጥቅ አስፈትቶ በአደባባይ እየነዳ ያሳያል (ሐዋርያው ጳውሎስ ቄላስይስ 2፡15ን የጻፈው በዚህ ላይ ተመሥርቶ እንደ ሆነ ይታመናል)።

ሕዝቡ ድል አድራጊውን ሠራዊት ለመቀበል ወደ አደባባይ ይጉርፋል፤ ልክ እኛ አትሌቶቻችን የአሎምፒክ ወርቅ ይዘው ሲመጡ እንደምናደርገው። የጦሩ አዛዥ በእልልታና በጭብጨባ ሊቀበለው በወጣው ሕዝብ ፊት ሠራዊቱንና የማረካቸውን ምርኮኞች እየመራ ሲገባ እየሩ በየመንገዱ ዳር በሚጠራው መልካም ሽታ (መዐዘ) ይታወዳል (ይሄም ለሐዋርያው ጳውሎስ 2ቆሮ. 2፡14 መልእክት መንደርደሪያ መሆኑ ይታወቃል)።

በዚህን ጊዜ ድል አድራጊው ጄኔራል በሠራዊቱ ታጅቦ፣ በወርቅ ሰረገላ ተቀምጦ ነው የሚጓዘው። በሰረገላው ላይ የወርቅ አክሊል ከፍ አድርጎ ይዞ ከኋላ የሚቆም አንድ ባሪያ ግን ሁሌም ይኖራል። ይህ ባሪያ የራሱ አስደናቂ ተግባር አለው። ዛሬ ድል አድራጊው የጦር መሪ በከፍታ ላይ ቢሆንም፣ ነገ ግን ሌላ ቀን እንደ ሆነ እንዳይረሳ በተደጋጋሚ ያስገነዝበዋል። በድል ነሺነት ልቡ ተሞልቶ በየመንገዱ በሚደረግለት ሆታና እልልታ በስሜት ተውጦ፣ በሰሙ በሚደረገው ጭፈራ መንፈሱ ተነቃቅቶ ሲጓዝ ይህ ባሪያ በየተወሰነ ጊዜ ወደ ጆሮው እየተጠጋ፣ “አንተም ሟች (ሰው) መሆንን አትርሳ!” (Memento mori) በማለት ያስታውሰዋል።³

ሮማውያኑ ይህንንም እያደረጉ እንኳን መሪዎቻቸው ሁሌም መመለከን የሚፈልጉ ነበሩ። የሚማር ልብ ያለው ሰው ከዚህ ብዙ መማር ይችላል። የሰው ልጅ በሥልጣንና በስኬት መሰላል ከፍ ከፍ ማለት ሲጀምር ትናንትን የመርሳት፣ በዛሬ የመኩራራትና ሌሎችን የመናቅ ዝንባሌ አለው።

እግዚአብሔር ታላቅነቱን የሚገልጸው ሌሎችን ባለመናቅ ሲሆን (ኢዮብ 36፡5)፣ ሰው ግን እንዲህ አይደለም። በየአገሩ (በተለይ በአፍሪካችን) የተንሰራፋትን መሪዎች ስናይ፣ ሟች መሆናቸውን የሚያስታውሳቸው ሰው

እንዲኖራቸው ያስመኛል። በምድር ላይ የነበሩ አምባገነኖች ሁሉ አወዳደቃቸው አያምርም፤ መስሎቻቸው ግን ዛሬም መፈጠር አላቆሙም። ሰው መቸ ይሆን ከታሪክ የሚማረው?

በእግዚአብሔር ቤት በስኬትና በዝነኛነት አየተራመዱ ያሉ ሰዎችም እንደ ሌላው ሰው ሁሉ በትዕቢት ሊዋጡ ይችላሉ። የዚህ ጽሑፍ የትኩረት አቅጣጫም የእግዚአብሔር ቤት ይሆናል።

ፊሊፕ ያንሲ እንዲህ ይላሉ፤

የትኛውንም የእግዚአብሔር ተከታይ የሚያጋጥመው ትልቁ አደጋ ስኬት ነው ...። መሴ ይህን ጠንቅቆ ያውቃል። በሐይ ወቱ የተከሰቱ ትልልቅ ውድቀቶች ሁሉ በእግዚአብሔር ላይ ከመደገፍ ይልቅ ለራሱ ክብርና ዝና በመንቀሳቀስ ትኩረቱን ወደ ራሱ ለማድረግ በመሞከር ሂደት ውስጥ የተፈጠሩ ናቸው። ግብ የዊውን ሲገድል፤ በምድረ በዳ ዐለቱን በበትር ሲመታ የተከሰተው ይኸው ነው።፡፡

እኛ ካልተጠነቀቅን፤ እግዚአብሔርም ካልረዳን ይህ አደጋ ሁላችንም ላይ ሊከሰት ይችላል። ከእገልግሎት በኋላ፤ “የማንጠቅም ባሪያዎች ነን፤ ልናደርገው የሚገባንን አድርገናል” እንድንል ጌታችን የመከረን ከዚህ የተነሣ ነው (ሉቃስ 17፡10)።

ሐዋርያው ጳውሎስም፤ “በመገለጥ ታላቅነት እንዳልታበይ የሥጋዬ መውጊያ፤ እርሱም የሚጎስመኝ የሰይጣን መልእክተኛ ተሰጠኝ፤ ይኸውም እንዳልታበይ ነው” ማለቱ የነገሩን አሳሳቢነት ይገልጻል (2ቆሮ. 12፡7)። ቅዱስ ጳውሎስ ታላቅ ነገር ቢገለጥለትም፤ ሰው መሆኑን ይህ መውጊያ ያስታውሰው ነበርና አልታበየም።

በእገልግሎት ስኬትንና ዝናን ማግኘት ሙሉ በሙሉ በእግዚአብሔር ጸጋ ላይ የተመሠረተ ነው፤ ግና በሌሎች መንፈሳዊ ባልሆኑ ዘርፎች እንደሚታየው ሁሉ፤ “ሰው ጤፉ” የሆኑ ጸገኞች ቊጥር እያደር እየጨመረ ይመስላል። ሆኖም ራሳቸውን ብቻ እንጂ የሰውን ምክር የማይሰሙ አገልጋዮቻችን፤ “ሰው መሆንን አትርሳ” ከሚላቸው “ባሪያ” ይልቅ የሚያጎበድላቸውን ነው የሚመርጡት።

የዚህ ዐይነቱ ተዐብቶ የሚፈጠርባቸውን አንዳንዶቹን ምክንያቶች ለማየት መሞከር እንደምንችል አስባለሁ፤

ሀ. ራስን አለማወቅ

ይህ ሁሉ ውጥንቅጥ የበዛው አንድም ሰዎቻችን ራሳቸውን (ልባቸውን) ባለማወቃቸው ነው። ድካማቸውንና የልባቸውን ከፋት አያውቁትም። ይህ የመጀመሪያ ትምህርት ቢሆንም፤ ሊያውቁት አይቹም። ምናልባት አድናቂዎቻቸው ጥሩነታቸውን ሲነግሩአቸውና እነርሱም ይህንኑ ብቻ ደጋግመው ሲሰሙ ስለኖሩ እውነት መስሏቸዋል። አንድ ጊዜ አንዱ፤ “ጌታ ሆይ ልቤን አሳየኝ” በማለት መጸለይ ጀመረ። ልቡ እጅግ ንጹሕ ከመሆኑ የተነሣ፤ እግዚአብሔር ደረቱ ላይ ትንሽ መስኮት አበጅቶለት ልቡን ለሰው ሁሉ በዐውደ ርእይ ማቅረብ ነበር ፍላጎቱ። ጌታም አንድ ቀን አይጥ የቦዳደሰው ዳቦ በራእይ አሳየው። አሁንም ስላልገባው፤ “ጌታ ሆይ ይህ ምንድን ነው?” ብሎ ጠየቀ። “ልብህ!” ነበር መልሱ።

ራስን ላለማወቅ አንደኛው ምክንያት ትናንትን መርሳት ነው። አንድ የቻይና ፈላስፋ ከፊቱ ባለውና በሚጓዝበት መንገድ ሓሳቡ እንዳይወሰድ፤ ይልቁንም የመጣበትን መንገድና የነበረበትን ቦታ ማሰላሰል እንዲችል በበቅሎ ሲጓዝ ፊቱን ወደ ኋላ አዙሮ ለመጓዝ ሓሳብ አቅርቧል።፡፡

አዛውንቱ ፕሮፌሰር በአንዱ መጽሐፋቸው ስለ ጉዳዩ ይናገራሉ፤

ትናንትን አልረሳም፤ ከአደግሁበት ደህነት ብወጣም ደህነትን አልረሳም፤ ለምሳሌ ቤት ስከራይ እኔ ያደግሁበት ዐይነት ትንሽ ቤት አጠገቡ መኖር አለበት፤ ወደ አሁኑ “የጌትነት” ቤቴ ስገባ ያደግሁበትን ማስታወስና ትዕቢትን ማስተንፈስ አስፈላጊ ሆኖ ይታየኛል፤ ቸላ ካሉት እንደ ደህነት ቶሎ የሚረሳ ነገር የለም፤ ፡፡

ዛሬ ዛሬ የተነሡበትን የረሱ አገልጋዮች በየመድረኩ ቁዳቸውን ሲያዋድዱ እናያለን። እነዚህ ሰዎች ስለ እግዚአብሔር ቤትና ስለ እግዚአብሔር ሕዝብ ግድ የላቸውም፤ ትኩረታቸው ለራሳቸው ነው። ግድ ሊኖራቸው ከቻለም እነርሱን የሚጠቅም ሆኖ ሲገኝ ብቻ ነው። ስለ ራሳቸው ሲያወሩ ይውላሉ። ትናንት የምናውቃቸው ሰዎች ዛሬ መድረክ ላይ ከወጡ በኋላ ስለ ትናንታቸው ሲያወሩ ግን ስለ ማን እንደሚያወሩ ግራ እየገባን ነው፤ የሚነግሩን ልቦለድ ነውና!

ስለ ፍቅር፤ ስለ መስጠት፤ ስለ ጸሎት ካነሡ በተደጋጋሚ ስለ ራሳቸው ታላቅነት ይነግሩናል። ምናል ደካማነታቸውንም አብረው ቢነግሩን?

ሐዋርያው ጳውሎስ ልኩን ጠንቅቆ የሚያውቅ ሰው ነበር። ለመንፈሳዊ ልጁ ለጢሞቴዎስ ሲጽፍ፤ “ከጎጢአተኞች ዋና እኔ ነኝ” ይለዋል (1ጢሞ.

1፡15)። እንደ ጭንጋፍ የሚቆጠር መሆኑን ይናገራል (1ቆሮ. 15፡8)። ስለ ታማኝነቱ ሳይሆን፤ እግዚአብሔር ታማኝ አድርጎ እንደ ቆጠረው ይመሰክራል (1ጢሞ. 1፡12)። መጽሐፍ ቅዱስ የትልልቅ የእግዚአብሔር ሰዎችን ውድቀት ሳይደብቅ ይነግረናል። የዛሬዎቹ አገልጋዮቻችን ግን “ፍጹምነታቸውን” እና እንከን የለሽነታቸውን ይሰብኩናል።

ከእንግሊዝ ንያላን መሪዎች መካከል አሊቨር ከሮምዌል አንዱ ነበር። ይህ ብርቱ ሰው በሥልጣን ላይ ሳለ የተሠራሰትን ምስል ሲመለከት እጅግ ተቁጣ። የፊቱ ምስል በዘመናዊ ፎቶግራፍ እንደሚታየው ፍጹም ንጹሕና የተወለወለ ሆኗል። “ብጉሮቹ፣ ጠባሳዎቹና የግንባሬ መስመሮች የታሉ?” (Where are the warts?) ብሎ ጠየቀ። ሠዓሊው እንዳስወገዳቸው ነገሩት። ከሮምዌል ልም ሥዕሉ እንደገና እንዲሣልና ከነጉድለቶቹ (warts and all) ለታሪክ እንዲቀርብ ትእዛዝ ሰጠ።⁷

መጽሐፍ ቅዱስ ጀግኖቹን እንዲህ ነው የሚያቀርባቸው። ውድቀታቸውን አይደብቅም። የቤተ ክርስቲያንን ታሪክ ስናጠና ሕይወታቸው ስለ ተለወጠ፣ ነገር ግን በክፉ ነገር ውስጥ ወድቀው ስለ ነበሩ ሰዎች ይናገራል፤ በዘመናዊ ግለ-ታሪኮች (biographies) እንደምናየው አይደለም።

በየመጽሐፍቱ ቃለ መጠይቅ የሚደረግላቸው ዘመናዊዎች፣ መጋቢዎችና ሌሎች አገልጋዮች ራሳቸውን ውድቀትና ድካም አልባ አድርገው መሣላቸው እንደ እኛ አይደሉም በማለት እንድናስብ እየገፋፋን ነው። ጠያቂዎቻቸውም ሚዛናዊ ለመሆን ሲሉ አንኳ ድካማቸውን በጥቂቱም ሊዳስሱት አይፈልጉም።

ስለ ጸሎት ሲያነሡ፣ ምን ያህል እንደሚጸልዩ፣ ስለ ፈውስ ሲነሣ፣ ምን ዐይነት ታላቅ ፈሞሽ እንደ ሆኑ ወሬያቸውና ዝማሬያቸው ሁሉ “እኔ፣ እኔ፣ እኔ ...” ነው። መጽሐፍ የተሞላው በእኔነት ገድል ነው። የዘመናዊዎች የመዝሙር አልበም ሁሉ ጌታን አመስግነው ስላለመጥገባቸው፣ የእነርሱ አምልኮ መሬት እንደማይወድቅ፣ ሕይወታቸው ቅድስናና ታዛዥነት የሞላበት እንደ ሆነ ... በሚገልጹ ሰንኞች ተገጥጧል። በአጠቃላይ በእግዚአብሔር ድንኳን፣ “እኔ የተሻልኩ ነኝ” የሚል ባህል እንደ ሰርዶ ሥሩን ሲዷል። ምን ይሻለናል? እውነትን ፍለጋ የት እንሂድ?

መርከቶ ሰዎች ዕቃ ተሻሽጠው ብር ሲቀባበሉ ያዩ ሰዎች “ባየ፣ በተመለከተ” እየተባለ ትንሽ ብር እንደሚደርሳቸው ወይም ምሳ እንደሚጋበዙ እንስማለን። አንድን ሰው እግዚአብሔር ሲፈውሰው በዕለቱ የነበሩ አገልጋዮች ሁሉ “ባየ፣ በተመለከተ” ዐይነት ከብርን ፍለጋ መድረክ ላይ ቪዲዮ ለመቀረጽ ሲገፋፋና ሲተረማመሱ እናያለን። እውን ይህ ጌታን ለማሳየት ነውን?

“እኔ ላንስ አንተ ልትልቅ ይገባል” የሚል ሰው ለመጥፋት የተቃረበ ዝርያ እየሆነ ይመስላል። የብዙዎች ግፊያ ወደ አምልኮተ እኔ አዘንብሏል። የኢየሱስ ስም ራሳቸውን ለማግነን የሚጠቀሙበት መንደርደሪያ ብቻ ሆኗል። አንዱ ከሌላው የተሻለ መሆኑን ለማሳየት፣ እርሱ የሚያካሂደው (የሚሰብክበት) ኮንፈረንስ “ታላቅ” መሆኑን ለማሳየት ይጣጣራል፤ ይተራመሳል። ለዚህ ይሆን ኮንፈረንሶች ሁሉ “ታላቅ ... ኮንፈረንስ” እየተባሉ ያሉት? እንዲህ የማይል የኮንፈረንስ ማስታወቂያ ያየ አለ? ታናሽነቱን የሚያምን ማነው? ለመሆኑ ታናሽ በሌለበት ታላቅ መሆን ይቻላል? ሁሉስ ታላቅ ይሆናል?

ለ. የሹመት ጥማት

የአገልግሎት ግብ ከስም በፊት የሚደነቀር መጠሪያ ሹመት ለማግኘት ይመስል በአገልግሎት ስም ለዝናና ለጥቅም ሲደረግ የምናየው መሟሟት ከፍተኛ ነው። በእርግጥ ምክንያት አላቸው፤ በአገልግሎት ሰበብ ስም ካላገኙ በሌላ በኩል ስም ለማግኘት ብቃት የላቸውም። ሰዎች ቦታ የሚያገኙት በስም እየሆነ ነው፤ በዚህም ላይ በአገልግሎት ምክንያት መጠሪያ ማግኘት “እገሌ” ለመባል ርካሹ መንገድ ነው። በቅርቡ በአንዲት ቤተ ክርስቲያን ለሚካሄድ የሽማግሌዎች ምርጫ አንዳንድ የቀድሞ ሽማግሌዎች ስልክ እየደወሉ፣ በየቤቱ እየሄዱና እያባበሉ፣ አንዳንዶቹንም እያስፈራሩ “የምረጡኝ” ቅስቀሳና ዘመቻ ሲያካሂዱ ነበር። እውነት ይህ ሁሉ ጥረት እግዚአብሔርን ለማገልገል ነው? “ሟች (ሰው) መሆናችሁን አትርሱ” የሚላቸው ሰው የላቸውም?

ስለዚህ ዛሬ ዛሬ መጋቢያንን የምናውቀው ሕዝቡን ሲመግቡ አይደለም፤ ፖስተር ላይ ፎቶአቸው ሲለጠፍ ነው። ፎቶአቸውን ፖስተር ላይ ስናይ “እገሌም ‘ፖስተር’ ሆነ?” እንላለን። እንዲያውም ፖስተር ሳይሆን ፖስተሮቹ እንደ ተለጠፉ ማሰብም ያስኬዳል። ‘ፖስተርነት’ ፖስተር ላይ መለጠፍና የኮንፈረንስ ተናጋሪ ብቻ መሆን መሰለሳ! ሰው በየቦታው ምስሉን ካልለጣጠፈ ‘ፖስተር’ የሆነ አይመስለውም ልበል?

የመጋቢው ፎቶ

በደማቅ ቀለም አሸብርቆ፣

በከራሻት ታንቆ፣

ምስሉ

ግምቡ ላይ ተለጥፏል፤

ከታች

“ፖስተር እገሌ” ይላል።

ደግሞ ጥቂት ዐለፍ እንዳሉ
ብዙ ምስላ ላይ ብዙ ፓስተር ያያሉ፤
በቃ፤
ፓስተር ሁሉ ተለጥፎ፤
በታላቅ ድል ራሱን ጽፎ፤
በየግርግዳው ስሙ ገነነ፤
ይኸውላችሁ፤

ፓስተርነት ፖስተር ሆነ።⁸

አንድ ጊዜ ሦስት ሆነን ስንነጋገር፤ አንዲት አንት ከመካከላችን አንዱን አየችና፡ “ፓስተር” ብላ ስትጠራው ተወርውሮ ሄደ። አነጋግሯት ሲመለስ፤ “ፓስተር ሆነሃል አንዴ?” ብዬ ጠየቅሁት። እንዳልሆነ ሲነግረኝ፤ “ታዲያ ለምን መሳሳቷን አልነገርካትም?” የሚል ተያያዥ ጥያቄ አስከተልኩ። ከሰሞኑ ፓስተር ለመሆን እያሰበ መሆኑን ነገረኝ (በሚታሰብ መሆኑ ነው)። ከጥቂት ጊዜ በኋላም “ፓስተር” ሆነ። በዚህ ዘመን ፓስተር መሆን ፈጣን ሎተሪን ከመፋቅ ይልቅ ቀላል ሆኗል። ለቤተ ክርስቲያን ከፈታም አንድ ወዳጄ እንዳለው፤ “በቂ ኩርፊያና ድፍረት” ብቻ ነው የሚያስፈልገው። ይህ ሰው ከሰሞኑ ሳገኘው ደግሞ ሐዋርያ መሆኑን ማውራት ጀምሯል። እንዲህ ቀላል ነው ማለት ነው? ነን የሚሉትን ነገር የምር ራሳቸውም ያምኑበት ይሆን?

ከኢትዮጵያ ዕውቅ ሰዎች መካከል ፊታውራሪ ሀብተጊዮርጊስ (አባ መላ) አንዱ ናቸው። እኚህ ስመ ጥር ጀግናና ነገር ዐዋቂ ከታናሽነት ተነሥተው ነው የምኒልክ ዋነኛ ሰው ወደ መሆን የደረሱት። የሚመጥናቸው ማዕረግ እንዲሰጣቸው (ራስ እንዲሆኑ) ተወስኖ ነበር። አባ መላ ግን፤ “የስም መለዋወጥ እኔን አይጠቅመኝም። ሰው የሚከበረው እንዲሁም የሚታወቀው በሠራው ሥራ እንጂ በስሙ ብቻ አይደለም” ብለው እምቢ አሉ። ሆኖም እሳቸው ፊታውራሪ ሆነው ሌሎችን ሰዎች ደጃዝማችነት (ከፊታውራሪነት ይበልጣል) ድረስ ይሾሙ ነበር።⁹ አባ መላ እስከ ዛሬም በፊታውራሪነት ነው የሚታወቁት።

አንድ መጋቢ ደግሞ ያሉትን ልንገራችሁ። አንድ ቦታ ተጋብዘው ስብከታቸውን ሊጀምሩ ሲሉ ያስተዋወቃቸው ሰው “መጋቢ” ብሎ መጥራት ረስቶ “ወንድም” በማለት አስተዋወቃቸው። እሳቸውም፤ “በስንት መከራ ያገኘሁትን ፓስተርነት ትተህ እንዴት ወንድም ትለኛለህ?” በማለት ተቆጥተውት ስብከታቸውን ጀመሩ። ለካ ፓስተርነት ከወንድምነት ይበልጣል!

ጌታ ኢየሱስ፤ “እናንተ ግን መምህር ተብላችሁ አትጠሩ፤ መምህራችሁ አንድ ስለ ሆነ እናንተም ሁላችሁ ወንድማማች ናችሁ። አባታችሁ አንዱ እርሱም የሰማዩ ነውና በምድር ላይ ማንንም አባት ብላችሁ አትጥሩ። ሊቃ

ችሁ አንድ እርሱም ክርስቶስ ነውና ሊቃውንት ተብላችሁ አትጠሩ” (ማቴ. 23፡8-10) በማለት ለምን አስተማረ?

ትምህርት ቤት ሳለን ብዙዎቹን አስተማሪዎቻችንን “ቲቸር” ብለን ነው የምንጠራቸው (አዲስ አበባ ውስጥ ብዙ ቦታ እንዲህ መሰለኝ)። ይህ አጠራር የማይሰማቸው አንዳንድ መምህራን ግን አሉ። አንደኛው አስተማሪ “ቲቸር” ሲባሉ፤ “ተስፋዬ ነው ስሜ!” ይላሉ ተቆጥተው። ከዚያም፤ “ገበሬ ስታገኙ ‘ገበሬ፤ ገበሬ’ ብላችሁ ልትጠሩት ነው?” በማለት መልሰው ይጠይቁናል። እኔን የሚናፍቀኝ ነገር “ፓስተር” ወይም “ገበሬ” ተብሎ ሲጠራ “ተስፋዬ ነው ስሜ!” የሚል ሰው ማግኘት ነው (ይኖር ይሆን?)። ለመሆኑ ይሄ ነገር ሹመት ነው ወይስ አገልግሎት?

እውነተኛ መጋቢ ስለ መሆናቸው ባናውቅም፤ ፓስተር የሚል መጠሪያ ያላቸው ሰዎች በዝተው “ሞክሼ፤ ሞክሼ” ተባብለው የሚጠራሩበት ደረጃ ደርሰዋል። መጋቢ መባላቸው ባልከፋ፤ አንዳንዶቹ ሥልጣናቸውን እንጂ ሕዝቡን የሚወዱ አለመሆናቸው በተለያዩ መልኩ የሚገለጥ ሆነ እንጂ! ሰዎችን የማይወድ ሰው እንዴት መጋቢ ይሆናል? (እነዚህ ሊመግቡን ነው ሊመግቡን?)

በተለያዩ ቦታዎች ሰባኪዎችን ሁሉ “ፓስተር” ብሎ መጥራትም ተጀምሮአል። በእነርሱ ቤት እነርሱን የሰበከ ሁሉ ፓስተር ነው። ስለዚህ አንዳንዶቻችን ስብከታችንን የምንጀምረው “ፓስተር” አለመሆናችንን (“ወንድም” መሆናችንን) በማስረዳት ሆኗል። አገልግሎቱን በአግባቡ እያካሄዱ “ወንድም” እየተባሉ የሚጠሩ ሰዎች ምን ጎደለባቸው? በአገልግሎታቸው በብዙ አቅጣጫዎች ለበርካቶች ዕረፍት፤ መነቃቃትና መታደስ ምክንያት የሆኑ ወንድም ብቻ ተብለው እየተጠሩ ያሉ ሰዎች የሉምን? (በዚህ ጉዳይ ወንድም ንጉሤ ቡልቻን እና ወንድም ማሙሻ ፈንታን እንጠይቃቸው ይሆን?)

የሹመትና ከሌላው ተለይቶ የመታየት ጥማት ቅጥ አጥቷል። “ፓስተር ነት” ረከስ እያለ ሲመጣ ደግሞ ሐዋርያ የሚባሉት ሰዎች ቊጥር እየጨመረ ነው። ሐዋርያነት የመጨረሻ እንደማይሆን ከዚህ በፊትም ማምቴን ገልጫ ለሁ። “ሐዋርያ ነኝ” ከሚሉት ወገኖች ሁለቱ (ለጊዜው ያወቅጓቸው እነርሱን ብቻ ነው) “መልእክ ነኝ” ማለት ጀምረዋል። አንደኛው ሰው በሚያሳትመው ጋዜጣ እስከ ዛሬ “ሐዋርያ” እያለ ራሱን ሲጠራ ከረመና አሁን ደግሞ፤ በግልጽ ራሱን መልእክ አድርጎ እያስተዋወቀ ነው።¹⁰ ሌላኛውም መልእክ መሆኑን መስበክና ማስተማር ቀጥሏል። “መላእክት ነን” የሚሉ ሌሎች ሲመጡባቸውስ “የመላእክት አለቃ ነን” ይሉን ይሆን? ይህም ግን የመጨረሻ እንደማይሆን አፈራሊሁ (ለነገሩ “ሐዋርያ”ም ሆነ “መልእክ” መልእክተኛ ማለት አይደል?)

የሚገርመው መጠራት የሚፈልጉት በዚህ ራሳቸውን በሾሙበት ማዕረግ እንጂ በመዝገብ ስማቸው አለመሆኑ ነው፤ የትም ቢሆን! ለመሆኑ ዕድር ቦታ ሐዋርያ አገሌ ተብሎ መጠራት ፋይዳው ምንድን ነው? ኳስ መመልከቻ ቦታ ፓስተር ተብሎ መጠራት ለምን አስፈለገ? ከዚህ በፊት የምሠራበት ቦታ የመጣ አንድ ሰው ያመጣልኝን ዕቃ መረከቤን የሚገልጥ ደረሰኝ ልቁርጥለት ስሙን ስጠይቀው፤ “ሐዋርያ አገሌ” በማለት ነገረኝ። ደረሰኝን “ለአቶ ሐዋርያ” ብዬ ቁረጥኩለት። ሙሉ ስሙን የነገረኝ ነበር የመሰለኝ፤ እርሱ ለካ “ሐዋርያ ነኝ” ማለቱ ነበር (አልተገናኝቶ!)።

በመጽሔትና በፖስተር ሐዋርያት፤ በመጽሔትና በፖስተር ነቢያት፤ በመጽሔትና በፖስተር ፓስተሮች ትርምስ ተሰላችተናል። “ሐዋርያት ነን፤ ነቢያት ነን፤ ፓስተሮች ነን፤ ዕውቁን” የሚል ጩኸት ሊያደነቁረን ተቃርቧል።

ፖስተር ማስታወቂያ ነው፤ ሌላ ሥራ የለውም። ግን የፖስተሮቹ ብዛትና በላያቸው የሚጻፉት ነገሮች አስተዛዘቢ እየሆኑ ነው። ችግሩ፤ ሐዋርያና ነቢይ ነኝ ባይሆኑ የዝና ጥማቱን የሚያረካባቸው በመምሰሉ እንጂ፤ ዘመኑ የሚጠይቀውን ማስታወቂያ መጠቀም ምን ክፋት አለው? እኔን የሚታየኝ ግን ፖስተሩ ግብ እየሆነ መምጣቱ ነው፤ ዓላማ እየሆነ ነው።

አንድ ሁለት ምሳሌ ልጥቀስ። አንድ ፖስተር ትዝ ይለኛል። ፖስተሩን የምላው የሰውዬው ትልቅ ምስል ሲሆን፤ ምስሉ ላይም፤ “ባለ ራእዩ እኔ ነኝ” (2ኛው. 9፥19) የሚል ጥቅስ ተጽፎበታል።

ሌላኛው ደግሞ በፖስተሩ የላይኛው ክፍል የአንደኛው ፎቶ ገጭ ብሏል፤ ባሕረ ጥምቀት እንዳደረ ታቦት የእርሱ ፎቶ በሌሎች ዝነኞች ፎቶ ተከቧል፤ እነርሱ ደግሞ ከታች ተሰልፈዋል (አብዛኞቹ የተለያዩ አዳዲስ አብያተ ክርስቲያናት ፓስተሮች፤ ነቢያትና ሐዋርያት ነን ባዮች ናቸው)። የላይኛው ሰውዬ ምስል ላይ፤ “የመሪዎች ኅብረት መሪ” ተብሎ ተጽፏል። እርሱ መሪ ሲሆን፤ ከታች ያሉት ተመሪዎች መሆናቸው ነው። እሺ ይህ አንድን ኮንፈረንስ ለማስተዋወቅ ብቻ ተብሎ የተዘጋጀ ነው ወይስ ራስን ማግኘት?

በአንዳቸው የሐዋርያነት “በዐለ ሲመት” ላይም ተገኝቼ ነበር፤ በመጥሪያ ካርድ ነበር የተጠራሁት። እዚያ ቦታ ይህ ሰው፤ “እንደ መልክ ጼዴቅ ለዘላለም ካህን ነህ” ሲባል ነበር፤ በአደባባይ! ሰዎች የአገልግሎት ኅላፊነቱን እንጂ ከብርና ዝናን ባይፈልጉ ኖሮ፤ “እንደ መልክ ጼዴቅ ለዘላለም ካህን ነህ” ሲባሉ መደንገጥ ነበረባቸው። ይህ የተነገረው ለጌታ ሲሆን፤ ከእርሱ ሌላ ሊባልልት የተገባው አንድም ሰው የለም፤ አልነበረምም። አባባሉ ተመቸቷቸው በዝምታ መቀጠላቸው ሲታይ ብንደነግጥ ይፈረድብናል? በዚህም ላይ፤ “ተሳስቻለሁ”

የሚል ቃል ከአፋቸው አይወጣም። ገድላቸውን ከሚናገሩበት ከዚያ ሁሉ ዕልፍ ነገር መካከል “ተሳስቻለሁ” ማለት ማንን ገደለ? ግን እስከ መቼ እንዲህ ይቀጥላሉ? ወደ ጆሮአቸው ጠጋ ብሎ፤ “አንተም ሚች መሆንህን አትርሳ!” በማለት ተገቢውን መልእክት የሚነግራቸው “ባርያ” እንዴት ይጥፋ!?

ሐ. የኢድናቂዎች መብዛት

ሌላኛው ችግር ደግሞ የአጃቢዎች መብዛት ነው። ሰይጣን የእግዚአብሔርን ሰዎች ለማሳት በዚህ ዘመን እየተጠቀመባቸው ካሉት ዘዴዎች አንዱ ይህ ይመስለኛል። ዐዋቂ ሰው፤ እግዚአብሔር ከአጃቢዎች እንዲጠብቀው ይጸልያል። ከኢድናቂና አጃቢ ይልቅ “ሰው መሆንህን አትርሳ” የሚል ሰው እንዳያሳጣው ይጸልያል። ወዳጁንም፤ “ከአጃቢዎች ይጠብቅህ” እያለ ይመርቃል።

ሰዎችን ማድነቅ መልካም ነገር ነው። አንዳንዴ ደግሞ ግድ ይሆናል። ለምሳሌ ሻለቃ ኅይሌ ገ/ሥላሴን፤ ኔልሰን ማንዴላንና ማርቲን ሉተር ኪንግን አለማድነቅ ይቻላል? ወደ መንፈሳዊው ዓለም ስንመጣ ግን “ኢድናቂ” የሚለው ቃል ላይ ጥርጣሬ አለኝ።

መጽሐፍ፤ “ብር በማቅለጫ፤ ወርቅ በከውር እንደሚፈተን፤ ሰውም በሚቀበለው ምስጋና ይፈተናል” ይላልና (ምሳ. 27፥21 - እ.መ.ት)፤ በሌሎች መመስገን ራሱን የቻለ ፈተና ነው። ምስጋና ሲቀርብልን ምስጋናውን ወደ እግዚአብሔር የማዘር፤ ወይም ምስጋናው የተገባን እንደ ሆነ የመቀጠር ምርጫ አለን። ሐዋርያው ጳውሎስ የፊተኛውን መርጧል። “ከሁላቸው ይልቅ ግን እኔ ደከምሁ፤ ዳሩ ግን ከእኔ ጋር ያለው የእግዚአብሔር ጸጋ ነው እንጂ እኔ አይደለሁም” (1ቆሮ. 15፥10)። ታዲያ ማድነቅ ያለብን ማንን ነው? ጳውሎስን ወይስ የእግዚአብሔርን ጸጋ?

ተቃዋሚ ያጣና በደጋፊዎቹ ብቻ የታጠረ ሰው ብዙ ርቀት አይጓዝም፤ በትዕቢት ይወድቃል። ተቃዋሚዎች ሞልተውት ደጋፊ የሌለው ሰው ደግሞ ጦርነቱ ልቡን ያዝለውና ተስፋ ይቁርጣል። ስለዚህ፤ “ኢድናቂህ ነን” የሚሉ ሰዎች አገልጋዩን እግር በእግር እየተከታተሉ ከሚያጨብጡለት ይልቅ የሚመኩት፤ የሚጸልዩለት፤ የሚያበረታቱት፤ እንዲሁም ጠንካራና ደካማ ጎኑን የሚጠቁሙት ቢሆኑ ይበልጥ ይጠቅሙታል። ያም ልቡ እንዳይዝልና ተስፋ እንዳይቁርጥ ያግዘዋል።

ተቃዋሚዎች ሲኖሩ መልካም ነው። አገልጋዩ አገልግሎቱንና ሕይወቱን በእግባቡ እንዲመራ ያስችለዋል። ተቃዋሚ ያለባቸው ሰዎች ስብከታቸው፤ ጽሑፋቸው፤ ዝማሬያቸው ላይ እንከን እንዳይገኝ ተገቢውን ጥንቃቄ

ያደርጋሉ። የደጋፊዎች መኖር መታከትን፣ የተቃዋሚዎች መኖር ደግሞ ስሕተትን ለመቀነስ ያግዛልና ሚዛናችንን ጠብቀን እንድንጓዝ ሁለቱም ያስፈልጉናል። መልካሙ እግዚአብሔር መልእክቴን ለመቀበል ዝግጁ ልብ ባላቸው ሰዎች ብቻ ሳይሆን፣ በተቃዋሚዎችም ስለ ባረከኝ ላመሰግን ይገባኛል።

ስሕተቶቼን ያወቅሁት ተቃዋሚዎቼ የቻሉትን ያህል ነቅሰው ስለሚያወጧቸው ሲሆን፣ አሁንም ስሕተት እንዳይገኝብኝ የምታትረውም ከእነርሱ የተነሣ ነው። “ስሕተቱን ማን ሊያስተውል ይችላል?” መጽሐፍ እንደሚል (መዝ. 19፥12 - አ.መ.ት)፣ ስሕተት መሥራቴን እንድንዘብ ስሕተቶቼን የሚነግሩኝ ሰዎች ያስፈልጉኛል። ለእስካሁኑ፣ ምክንያታዊ ተቃዋሚዎቼንና ምክንያታዊ ደጋፊዎቼን ከልብ አመሰግናለሁ (ከጭፍን ደጋፊዎችና ከጭፍን ተቃዋሚዎች ፈጣሪ እንዲጠብቁኝ ግን እጸልያለሁ)። የሚያበረታታኝን ሰው ሳገኝ የምጠነክረውን ያህል፣ ምክንያታዊ ተቃዋሚ ሲኖረኝ እግዚአብሔር በቤቴ ሥራ በተሻለ ሊያሰነብተኝ እንደ ፈለገ ነው የሚታየኝ።

ቅድስት ማርያምና ቅዱስ ዮሴፍ ከቤተ መቅደስ ሲመለሱ የብዙ ሰዎች ግርግር ስለ ነበር ጌታ ኢየሱስ አብሮአቸው አለመሆኑን ለማወቅ አንድ ቀን ፈጅቶባቸዋል (ሉቃ. 2፥41-44)። ብዙ አገልጋዮች ከእግዚአብሔር ጋር ሲተላለፉ እንኳ የማይነቁት ግርግር እየበዛባቸው ይሆን? አጃቢ ሲያጡ ብርድ ብርድ የሚላቸው አገልጋዮች ሁሌም ተከብበው ነው የሚታዩት። አለመታጀብ መታደል እንደ ሆነ አያውቁምና ለፍቅርም ሆነ ለጠብ የሚፈልጋቸው ለብቻ አያገኛቸውም። ለመሆኑ ብቻነት አያምራቸውም? ሌላው ቀርቶ ራሳቸውን ቢያጡና ቢናፍቁ አይገርመኝም።

እነ ሐዋርያው ጳውሎስን ብዙ ቀን እየተከተለች፣ “የመዳንን መንገድ የሚነግሯችሁ እነዚህ ሰዎች የልዑል አምላክ ባሪያዎች ናቸው” እያለች የምትጮኽ አንዲት ሴት ነበረች። ቅዱስ ጳውሎስ ግን በዚህ ስለ ተቸገረ ያለ ባትን ርኩስ መንፈስ ገሥጾ እርሱን እየተከተለች ከመሄድ ገላግሏታል (የሐዋ. 16፥16-18)። አድናቂዎቻችንን መመርመር (መጠርጠር) ብልህነት ነው። በተለይ አንዳንድ የመድረክ ሰዎች በጥፋታቸው ሲገሠጹ ነገሩ ተገቢ (ትክክል) ቢሆን እንኳ፣ “ለምን ተነኩ?” በማለት አካሊ ዘራፍ የሚቃጣቸው አድናቂዎች ይህን የሚያደርጉት በስሜታዊነትና በወገናዊነት ብቻ ባይሆንስ? ይህን ዐይነቱን ጭፍን ድጋፍ ሳይጣን ሊጠቀምበት አይችልምን?

በተለይ በጭፍን የሚያደንቁን ሲበዙ መቃብራችን እየተቆፈረ መሆኑን አትጠራጠሩ፤ እንደማንሳሳት የሚያስቡ አድናቂዎች ውድቀታችንን ያፋጥናሉ። አንዳንዶቹ የሚያቀርቡትን መወደስ በአጋጣሚ ብትሰሙማ፣ “ሰው እነዚህን

እየሰማ እንዴት ትእቢተኛ አይሆንም?” የሚል ጥያቄ ማሳደራችሁ አይቀርም። መፍትሔው ከእንዲህ ዐይነቶቹ አድናቂዎች መራቅ ነው። ማንንም ቢሆን በጭፍን ለማድነቅ ፈቃደኛ መሆን የለብንም። እኔ በበኩሌ ጌታ ኢየሱስንም እንኳ በጭፍን አልተከተልኩትም፤ ነፍሴ ከነጥያቄዎቿ ተሸንፋ፣ አሳምኖኝ እንጂ!

መንፈስ ቅዱስ ለአማኞች የሚሰጠው መናፍስትን የመለየት ጸጋ የሚረዳን ጠቋርንና ቡዳን ለመለየትና ለማስወጣት ብቻ አይደለም። ከአንዳንድ አድናቂዎች፣ አገልግሎቶችና ዕቅዶች ጀርባ ያለውን ሐሳብና መንፈስ ለመረዳትም ይጠቅማል። ስለዚህ እግዚአብሔር ይህን ጸጋ እንዲሰጠን ብንጸልይ ይበጀናል። ይህ ጸጋ በትክክል ቢኖረን፣ የራስን ስም ለማስጠሪያ የተዘጋጁ በርካታ ኮንፈረንሶች ይሰረዙ እንደ ነበር አስባለሁ!

ጌታ ኢየሱስ ከርስቶስም ብዙ ተከታዮች፣ እንዲያውም እርሱ ባይፈልግ እንኳን የግድ ሊያገግሡት የሚፈልጉ አጃቢዎች ቢኖሩትም አይደሰትባቸውም ነበር። ስለዚህ በአስጨናቂ ንግግሩና ጠንካራ ትምህርቱ ከአጠገቡ እንዲሄዱ አድርጓቸዋል (ዮሐ. 6፥15-66)።

ከአድናቂዎች የሚቀርብልንን መግሳ ሁሉ መቀበል ያለብንም አይመስለኝም። አንድ ጊዜ ከአለቆች አንዱ ጥያቄ ይዞ ወደ ጌታ ኢየሱስ መጣና፣ “ቸር መምህር ሆይ” ብሎ መናገር ጀመረ። እርሱ ግን፣ “ስለ ምን ቸር ትለኛለህ? ከአንዱ ከእግዚአብሔር በቀር ቸር ማንም የለም” በማለት መለሰለት (ሉቃ. 18፥18-19)። ጌታ ቸር ነው፤ ሆኖም፣ “ለምን ቸር ትለኛለህ?” ብሎ ጠይቆ፣ ጠያቂውን ወደ እግዚአብሔር መርቶታል። እኛስ?

እኛም እናጨበጭባለን! አገልጋዩ ወደ መድረክ ሲወጣ እናጨበጭባለን። ማገልገል ሲጀምርና በየመካከሉም እናጨበጭባለን፤ ሲጨርስም አጨብጭብን እንሸናግላለን። የጭብጨባ ዘመን! ለሁሉ የማጨብጨብ ክፉ ልማድ! ኤፍሬም እንዳለ የተባሉ የአዲስ አድማስ ጋዜጣ ዐምደኛ፣ “አንድዬ፣ ምድርንም በጭብጨባ መሏት ምናምን ብሎ ያጻፈው ሕግ አለ እንዴ! እህ ብዙዎቻችን የመንግሥተ ሰማያት አቋራጭ በጭብጨባ በኩል ነው የተባልን ይመስላሉ!” በማለት የሰጡትን የትዝብት አስተያየት እኔም እዚህ እጋራዋለሁ።

በአድናቂዎች ብዛትና በጭብጨባ ሩምታ ብዙዎች ሞተዋል። እስቲ “ያለ ቀን የሞቱ” የሚለውን ቀጣዩን ግጥም አብረን እንመልከት፤

ጦርነቱ በዛ፣ ብዙ ሰው ተፈጀ፣
አንዱም ዕድሜ አልበቃው፣
... አንዱም አላረጀ

ገና በማለዳ በየለጋው ዕድሜ፤
 እገር ተላለቀ፤
 ፍሬ የቋጠረውም፤ ጀማሪው ደረቀ፤
 በሽታው ሳይታይ የሐኪም ደጅ ሳያየው
 ሟቾች በረከቱ፤
 በሕዝብ ጭብጨባ
 እያሌዎች ሞቱ፡፡¹²

የትንሻ ልጅ ለበረራ ሙከራ ውጭ ወጥታ ስትመለስ ደስ ብሏት
 እናቷን፤ “ዛሬ ሰው ሁሉ ሲያጨበጭበልኝ ዋለ” አለቻት አሉ፡፡ “እዬ” አለች
 እናት፤ “ጨፍልቀው ሊገድሉሽ እየሞከሩ እንጂ እያጨበጩልሽ አልነበረም
 እኮ!”

እንደ ጭብጨባ ሳይታወቅበት ታላላቁን ሰው እየነጠለ የሚገነድስ
 መሣሪያ ይኖር ይሆን? ፕሮፌሰር መስፍን ይቀጥላሉ፤ “... የሕዝቡ ጭብጨባና
 ውዳሴ ላልለመደው ሰው እንደ ከፉ መጠጥ የሚያስከርና ጭንቅላትን የሚያሳ
 ብጥ ነበር” በማለት የጭብጨባን ሞቅታና አደጋ ያስረዳሉ፡፡¹³ በዕድሜ፤ በዕው
 ቀትና በተሞከሮ የደረጃ ምክር ነው፡፡

ይህ እንዲህ ሲሆን አገልጋዮቹ እየገዘፉ፤ የአገልግሎታቸው ግብ (አገል
 ግሎቱ ለእግዚአብሔር የሚያመጣው ከብርና ለሕዝቡ የሚሰጠው ጥቅም) እየ
 ኮሰሰ ይመጣል፡፡ ከዚህ ውድቀት እንዳይወጡ ደግሞ በአድናቂዎች ተከበዋል፡፡
 በዚህ መልኩ ሕዝቡ ከፍ ከፍ የሚያደርጋቸው ዘማሪዎች፤ “ፓስተሮች”፤ “ነቢ
 ያት” እና “ሐዋርያት” ራሳቸውን ከፍ ከፍ እያደረጉ ሲታዩ ፈራሁላቸው፡፡ የተሰ
 ቀለውን ጌታን እንዲሰብኩና እንዲተርኩ በተሰጣቸው አስትንፋስ ራሳቸውን
 ሲሰብኩ ቆይተው መውረዳቸው ሌላም ከባድ ችግር አለው፡፡ ምዕመናኑ ካል
 ተሰበከለት ኢየሱስ ይልቅ የተሰበከለት አገልጋዮች ተከታይ እየሆነ ነው፡፡
 የአገልጋዮች ቲፎዞ ሲሆንም፤ “እኔ የእገሌ ነኝ፤ እኔ ደግሞ የእገሌ ...” ማለት ይጀ
 ምራል፡፡ ቤተ ክርስቲያን እንኳ የግለ ሰቦች ሆና “የእገሌ ቸርች” መባል ተጀም
 ሯል፤ ሰውም ቤተ ክርስቲያን እሄዳለሁ ማለቱን ትቶ፤ “እገሌ ጋ እሄዳለሁ” ሲል
 እየሰማን አይደል?

ውዳሴና ምስጋና ሲበዛ፤ አፋሽ አከንፋሽ የበረከተበት ሰው ፈተና
 ውስጥ ይገባል፡፡ የሆነውን ሁሉ እግዚአብሔር ሳይሆን፤ ራሱ ያደረገው ይመስለ
 ዋል፡፡ የእርሱ ዐይነት ሰው እንደ ጠፋና ተተኪ እንደሌለው መገመት ይጀም
 ራል፡፡ ያኔ የውድቀት ቀን መድረሱን መጠርጠር ደግ ነው፡፡ ለዚህም ነው
 በመንፈስ የጀመሩ ሰዎች በሥጋ የሚጨርሱት፤ በትሕትና የጀመሩ በትዕቢትና
 በውድቀት የሚያጠናቅቁት፡፡ ከታበዩ መዋረድ ግዴታ ነው፡፡

ኩራትና ትዕቢት የሞሉት እናት
 ሰይፍና ጎራዴ የመቱት ዐገገት
 አይገላገሉም እንዲህ በቀላሉ
 እመሬት ላይ ወድቀው ሳይንከባለሉ፡፡¹⁴

እግዚአብሔር ደግሞ በምንም ታሪክ ትዕቢትን አያልፍም፤ ሳጥናኤልን
 በጣለበት “በነካ እጁ” ነው የሚያሰናበተን፡፡ ቅዱስ ዳዊት ከሰው ሚስት ጋር
 ሲያመነዝርና ጎጢአቱን ለመሸፈን ንጹሕ ደም ሲያፈስ፤ በአንድ እጅ ጣቶች
 የሚቈጠሩ ሰዎች ናቸው የሞቱት፡፡ ዳዊት በትዕቢት ሲጠመድ ግን ሰባ ሺህ
 ሰዎች ሞተዋል (ዘፍ 21፥14)፡፡ እግዚአብሔር ትዕቢተኞችን ይቃወማል (1ጴጥ.
 5፥5፤ ያዕ. 4፥6)፡፡ የሚታበይ ሰው ቅጣቱን እጅ በእጅ ይቀበላል፤ ይህም
 ቅጣት ውድቀት (ውርደት) እንደ ሆነ መጽሐፍ ቅዱስ ደጋግሞ ይናገራል (ምሳ.
 11፥2፤ 16፥5፤ 18፥12)፡፡ ትዕቢተኛ መጨረሻው አያምርም፡፡

እግዚአብሔር አስደናቂ ጸጋ የሰጣቸው ሰዎች በትሕትና በማገልገል
 ፈንታ ገድላቸውን መተረክ ለምን እንደሚወዱ ግራ ይገባኛል፡፡ ጌታ ኢየሱስ
 ከአብዛኞቹ አስደናቂ ፈውሶች በኋላ ሰዎቹ ለማንም እንዳይናገሩ ያስጠነቅቃ
 ቸው የነበረው ለምን ነበር? ከመታወቃቸው በፊት ጥሩ አገልግሎት የነበራቸው
 ሰዎች፤ በየመጽሐፉ ሽፋን ላይ ፎቶአቸውን መለጠፍና “የሠሩትን” ተአምራት
 መተረክ ሲጀምሩ ትኩረት ቢሰጡም፤ አገልግሎታቸው እንደ በፊቱ አሳማኝ
 ሲሆን አይታይም፡፡ የአገልጋዩ ዝና እየጨመረ፤ ጸጋው ግን እየቀነሰ ይመጣል፡፡
 ሰዎቹ ብዙ የአገልግሎት በር ቢከፈትላቸውም፤ የተከታያቸው ቍጥር ቢጨ
 ምርምር፤ “ያኔ ድሮ ሳገለግል እንዲህ ሆነ ...” በማለት እያወሩ ነው የሚኖሩት፤
 መሞት ጀምረዋል ማለት ነው፡፡

አማሆይ ቴሬዛ አገልግሎታቸው የሰዎችን ትኩረት መሳብ ሲጀምር
 ደስታ ሳይሆን ፍርሀት እንደ ገባቸው ነው ለመንፈሳዊ አማካሪያቸው ደብዳቤ
 የጻፉት፡፡ “ከመጠን ያለፈ ትኩረት እያገኘን ስለሆነ በጣም ፈርቻለሁ፡፡ ... እኔ
 ለዓለም ትርጉም እንዳይኖረኝና ዓለምም ለእኔ ምንም ትርጉም እንዳይኖረው
 እባክህን ጸልይልኝ” ብለዋል፡፡¹⁵ አማሆይ የጌታን ድምፅ ሰምተው ያንን የተባረከ
 አገልግሎት ከጀመሩበት ጊዜ ጀምሮ ሁሉን ለእግዚአብሔር ክብር ብቻ ለማድ
 ረግ ነበር ምኞታቸው፤ ተሳክቶላቸዋልም፡፡

የጌታን ድምፅ ሰምተው በምሪት የጀመሩት Missionaries of Charity
 የተባለው ምግባረ ሰናይ ድርጅትን ራእይና አጀማመር የተገለጹባቸው የመመ
 ሥረቻ ሰነዶች እንዲወድሙላቸውም ደጋግመው ይወተውቁም ነበር፡፡ ይኸ
 ውም ለእግዚአብሔር ብቻ ሊሰጥ እንደሚገባ የሚያምኑበት ትኩረትና ከበሬታ
 ወደ እርሳቸው እንዳይዞር ፍርሀት እንደ ነበራቸው ያሳያል፡፡¹⁶

አንዲያውም በአንድ ወቅት ስለ በነ አድራጎት ድርጅቱ ታሪክ የሚጽፍ ሰው ሲመጣ፡ “መጽሐፉን ስትጽፍ ስለ እኔ ግላዊ ሁኔታ አባከህ አትጽፍ፡፡ ስለ ሚያገለግሉት እንቅጥና ስለ አገልግሎቱ ሁሉንም ነገር መጽፍ ትችላላህ፡፡ እኔንና ቤተ ሰቤን ግን አባከህ ከጽሑፉ ውጭ አድርገሃ” ብለው ለምነውታል፡፡¹⁷

እግዚአብሔር፤ አገልግሎትን በተመለከተ ራሳችንን ማሳየታችንን አይወድም፡፡ በእርሱ ላይ እንጂ በራሳችን እንድንተማመንም አይፈልግም፡፡ ሙሴ እችላለሁ ብሎ ሲያሰብ እግዚአብሔር አብሮት ሊሠራ አልወደደም፡፡ ይልቁንም በዚህ “እችላለሁ” ባይነቱ ከአገሩ ተሰድዶ ለ40 ዓመት ተንከራተተ፡፡ “አልችልም፤ ሌላ ሰው ይፈለግ” በሚልበት ጊዜ ግን እግዚአብሔር ሥራውን እንዲጀምር አደረገው፡፡ ሙሴ በራሱ በጀመረ ጊዜ ሁሉ ጥፋት ነበር ያመጣው፡፡ እማሆይ ቴሬዝም፡ “አልችልም ጌታ ሆይ፤ አንተ የምትፈልገውን ነገር ግማሹን እንኳ መረዳት አልቻልኩም፡፡ የማልበቃ ነኝ፡፡ ኅጢአተኛና ደካማ ነኝ፡፡ ሌላ ብቁና ለጋስ የሆነን ሰው ፈልግ አባከህ” በማለት ይማጽኑ ነበር፡፡¹⁸ እግዚአብሔር ሥራውን የሠራው ግን በእርሳቸው በኩል ነው፡፡

አንድ ጥሩ መዝሙር ሠርተው “ጎሽ” ሲባሉ፡ “ምድር የማትሸከመውን ጸጋ እግዚአብሔር በእኛ ላይ አስቀምጦ ...” በማለት ጉራ የሚነዙ ዘማሪዎችን ዐውቃለሁ፡፡ “መዝቀኛው ካልተቀደሰ ለእኔ መዝሙር መዝቃ መጫወት አይችልም” የሚል ትዕቢት ሲጀምራቸው አይቻለሁ፡፡ ሰባኪዎችም “ትንሽ ጉባኤ” ላይ መስበክ እንደማይመጥናቸው ሲናገሩ አድምጪለሁ፤ ዘልቀው የሚጓዙ ግን አይደሉም፡፡ እግዚአብሔር ትዕቢተኞችን ይቃወማል፡፡ ራሳችንን ዝቅ ዝቅ በማድረግ ለእግዚአብሔር ከብር ካልሰጠን እግዚአብሔር አይደሰትብንም (አገልግሎታችን ግን ምናልባት ይቀጥል ይሆናል)፡፡ እግዚአብሔር ካልተደሰተብን መጨረሻችን ውድቀት መሆኑ አይጠረጠርም፡፡ ታዲያ እንዳንወድቅ የሚያግዘን ከሆነ፤ “ሰው መሆናችሁን አስታውሱ” የሚለን ብቻ ሳይሆን፤ ዱላ ይዞብን የሚመጣ ሰውስ ቢኖረን ምናለበት?!

ምን ተሻለን ታዲያ?

እግዚአብሔር እንድንሰብክ፤ እንድንዘምር፤ ምክር እንድንሰጥና እንድንጽፍ አይደለም በቀዳሚነት የጠራን፤ እንድንኖርለት እንጂ! በመጀመሪያ ክርስቶስ ትቶልን ያለፈውን የሕይወት ፈልግ እንድንከተል (እንድንኖርለት)፤ ከዚያም እንድንገለግለው ይሻል፡፡ ለዚህም መንፈስ ቅዱስ ተሰጥቶናልና በትሕትና እንኑር! የመንፈስ ቅዱስ ዋና ዓላማ ኢየሱስን ማክበር ነው፤ ራሱን ማክበር እንኳ አይደለም፡፡ ዛሬ ራሱን (ሰውን) ማግነንና ማክበር የሚሻ ሰውም ሆነ ድርጅት ሁሉ ከእግዚአብሔር አይደለም፡፡ መንፈስ ቅዱስ ሲያድርብን፤ “ግዛኝ፤ ምራኝ፤ እኔ

አልችልበትም” ነው የምንለው፡፡ ራሱን ዝቅ ዝቅ አድርጎ ጌታን ከፍ ከፍ ማድረግ በመንፈስ ቅዱስ የመመላለስ አንዱ ማስረጃም ነው፡፡ መንፈስ ቅዱስን ዕድል ከሰጠው ሰው መሆናችንን ያስታውሰናልና “ሰው መሆናችሁን አትርሱ” የሚለንን ድምፅ ማድመጥ ይኖርብናል፡፡

እኛ ግን የመንፈስ ቅዱስን አምላክነት ረስተናል፤ ለመልእክታችን ትክክለኛነት ማረጋገጫ እንዲሆንን መጠቀሚያ ብቻ አድርገን ወስደነዋል፡፡ ስለዚህ ሰዎችን አሳምነን ይሁን አግባብተን “ሃሌሉያ” ካሉልንና አዳራሹ በሆታ ከደመቀ መንፈስ ቅዱስ “የወረደ” ነው የሚመስለን፡፡ እኛ ራሳችን ዐቅም እንደሌለን፤ እርሱ ግን ሁሉን እንደሚችልና እንደሚያስችለን ዘንግተን፤ በችሎታችን ላይ ብቻ ተማምነናል፡፡ ምክሩን፤ ወቀሳውንና ተግሣጹን ችላ ብለናል፡፡

እግዚአብሔር ታላቅ ነውና ማንንም አይንቅም፡፡ “የእግዚአብሔር መሥዋዕት የተሰበረ መንፈስ ነው፤ የተሰበረውንና የተዋረደውን ልብ እግዚአብሔር አይንቅም” ይላልና (መዝ. 51፡17)፡፡ በተለይ ራሱን ዝቅ ዝቅ የሚያደርግ ሰው አይናቅም፡፡ ሆኖም የማይናቁት ሁሉም ሰዎች አይመስሉኝም፤ እግዚአብሔር የናቃቸው ሰዎችም አሉ፤ ሳይል አንዱ ነው፡፡ እግዚአብሔር ሳሙኤልን እንዲህ አለው፤ “በእስራኤል ላይ እንዳይነግሥ ለናቅሁት ለሳይል የምታለቅስ ለት እስከ መቼ ነው?” (1 ሳሙ. 16፡1)፡፡

“ማንንም አይንቅም” የተባለለት እግዚአብሔር ትዕቢተኞችን ሲንቅ እና ያለን፡፡ በሰው ፊት አየተከበሩ በእግዚአብሔር ከሚናቁት ወይም በሰው ፊት ቢናቁም ባይናቁም በእግዚአብሔር ከሚከበሩት ሰዎች አንዱ ለመሆን ምርጫው የእኛ ነው፡፡ ከትልቅነቱ የተነሣ አይተኬ፤ ከትንሽነቱ የተነሣ አይጠቅሜ ሰው በእግዚአብሔር ቤት የለም፤ ሁሉ ቦታ አለው፡፡ ነገር ግን ሁሌም “ሰው ብቻ መሆናችንን” ማስታወስ፤ ልካችንን ማወቅ፤ ይህንን ለሚያስገነዝቡን ሰዎች ቦታ መስጠት (ማክበር)፤ ከሁሉም በላይ ደግሞ ቅዱሱን መንፈስ ማድመጥ ይበጀናል፡፡ የእግዚአብሔርን ሥራ ለሰማችን ማስጠሪያ እንዳናደርገው መጠን ቀቅም ይጠቅመናል፡፡ ራሳችንን ከፍ ከፍ እንድናደርግና ሁሉ በእኛ የተደረገ እንዲመስለን ማድረግ ከሚቃጣቸው ሰዎች መሸሽም ደግ ነው፤ “ሳይቃጠል በቅጠል” እንዲሉ!

ጆሮ ያለው ይሰማ!

ማስታወሻ

1. *The NIV Study Bible* (Michigan: Zondervan Publishing House, 1985), 1815.
2. ዝኒ ከማሁ፤ 78 1765።
3. http://en.wikipedia.org/wiki/Memento_mori መጋቢት 2004 ዓ.ም.
4. Philip Yancey, *The Bible Jesus Read* (Grand Rapid, Michigan: Zondervan, 1999), 89.
5. ዝኒ ከማሁ፤ 78 24።
6. መስፍን ወልደ ማርያም፤ *አገቱን ተምረን ወጣን* (አዲስ አበባ፤ 2002 ዓ.ም) 78 15።
7. R. T. Kendall, *Second Chance* (London: Hodder & Stoughton, 2009), xvii.
8. ዳዊት ጸጋዬ፤ ያልታተመ።
9. ታደሰ ዘወልዴ (ቀኛዝማች)፤ *ፊታውራሪ ህብተጊዮርጊስ (አባ መላ)*፤ አጭር የሕይወት ታሪክ (አዲስ አበባ፤ 1997 ዓ.ም) 78 62።
10. ይህ ጌታቸው ታሪኩ የተባለ ግለ ሰብ ከሚያዘጋጀው “የእግዚአብሔር ክብር” ከተሰኘ ጋዜጣ በተጨማሪ የተለያዩ መጻሕፍቱ ገበያ ላይ መታየት ጀምረዋል። የመጽሐፍቱ የፊት ለፊት ሽፋን ላይ ስሙን ከጠቀሰ በኋላ፤ “የክብር መገለጥ ሐዋርያና የትንሣኤው መልአክ” በማለት ራሱን ሲያሞክሽ፤ ጋዜጣው ላይ ደግሞ (ቁ. 007 - ነሐሴ 2001 ዓ.ም እትም) “የክብር መገለጥ ሐዋርያና የገኛው ሚሌኒየም የትንሣኤ ሕይወት መልአክተኛ፤ የዘላለም ወንጌል መልአክ” በማለት ራሱን ገልጿል።
11. አዲስ አድማስ ጋዜጣ፤ ግንቦት 16 ቀን 2000 ዓ.ም።
12. ደረጀ በላይነህ፤ *ብልጥ ጀንበር ... እና የፍቅር ደብዳቤዎች* (አዲስ አበባ፤ 1994 ዓ.ም) 78 54።
13. መስፍን ወልደ ማርያም፤ *አገቱን*፤ 78 51-52።
14. ከበደ ሚካኤል፤ *የቅኔ አዝመራ* (አዲስ አበባ፤ 1956 ዓ.ም) 78 153።
15. Mother Teresa, *Come Be My Light - The revealing Private Writings of the Nobel Peace Prize Winner* (London: Rider, 2007), 152.
16. ዝኒ ከማሁ፤ 4።
17. ዝኒ ከማሁ፤ 205።
18. ዝኒ ከማሁ፤ 96።

ያልተመለሰው የኢየሱስ ጸሎት?

በትውፊት “ጸሎተ ሐሙስ” ተብሎ ይታወቃል፤ በየሐንሰ ወንጌል ምዕራፍ 17 ላይ የምናገኘው ጸሎት። ይህ ሊቀ ካህናታዊ ጸሎት ብዙ የሚባልለት ቢሆንም፤ ለጊዜው አንዲት ሰበዝ ብቻ መዝዘን አንመልከት፤ አንድነታችንን። ጌታ ኢየሱስ፤ “ቅዱስ አባት ሆይ እነዚህን የሰጠኸኝን አንደኛ አንድ እንዲሆኑ በስምህ ጠብቃቸው” (ቁ. 11)፤ “አንተ አባት ሆይ በእኔ እንዳለህ እኔም በአንተ፤ እነርሱ ደግሞ በእኛ አንድ ይሆኑ ዘንድ እለምናለሁ። እኛም አንድ እንደ ሆንን አንድ ይሆኑ ዘንድ ... በአንድ ፍጹማን እንዲሆኑ ...” በማለት ጸልዮአል (ቁ. 21-23)።

ጌታችን በመጨረሻው ሰዓት ለአንድነታችን እንዲህ ደጋግሞ ጸሎት ማቅረቡ አንድነታችን ምን ያህል ከብደት እንዳለው ጥቅምታ ይሰጠናል።

“እኛም አንድ እንደ ሆንን አንድ ይሆኑ ዘንድ ...” መባሉም አንድነታችን በአብና በወልድ መካከል ያለውን ዐይነት መሆን እንዳለበት ያስገነዝበናል።

ሐዋርያው ጳውሎስም፤ “በሰላም ማሰሪያ የመንፈስን አንድነት ለመጠበቅ ትጉ” በማለት አዟል (ኤፌ. 4፥3)። እዚህ ላይ ማስተዋል ያለብን፤ “የመንፈስን አንድነት ፍጡሩ” እንዳልተባለ ነው። የመንፈስ አንድነት አለ፤ እርሱን ተከባከቡ፤ “ለመጠበቅ ትጉ” ነው የተባለው። አንድ ዐይነት አይደለም፤ ሆኖም አንድ ነን። ይህንን ነው መጠበቅ የሚኖርብን። አንድነት አንድ ዐይነት ነት አይደለምና ማንነታችን አይደመስስም። ሆኖም ሊጠፋና ሊበላሽ የማይችልን ነገር መጠበቅ ሞኝነት መሆኑን ቅዱስ ጳውሎስ የሚጠፋው አይመስለኝም። አንድነታችን ካልተጠበቀ ይጠፋል ማለት ነው።

የአንድነታችንን ስለነት ከሚያሳዩን ነገሮች ዋነኛው የብሔር፤ የነገድና የቋንቋ ጉዳይ ነው። ኢትዮጵያ ከ80 በላይ ብሔሮች፤ ብሔረ ሰቦችና ሕዝቦች (ትርጉማቸውን የሚያውቅ ይኖር ይሆን?) እንዳሉባት ይነገራል። ይህም ውበታችን እንደ ሆነ አምናለሁ። ስብጥራችን ጥንካሬአችንም ነው። የተለያዩ ቋንቋ በሚናገሩ ክርስቲያኖች መካከል ያለው ጥምረትና ትብብር ለረጅም ወቅት በመልካምነት ቆይቷል። አሁን አሁን ግን ይህንን በቅጡ ባለመረዳት በግልጽና በስድስት ለጎሳ የማድላት ችግሮች እየታዩ ነው። ቋንቋም ለልዩነት ሰብብ እየተደረገ ነው (ምን አዲስ ነገር ተገኘ?)።